An Chomhairle Náisiúnta
um Oideachas Speisialta
National Council
for Special Education

Tuarascáil Bhliantúil CNOS 2024

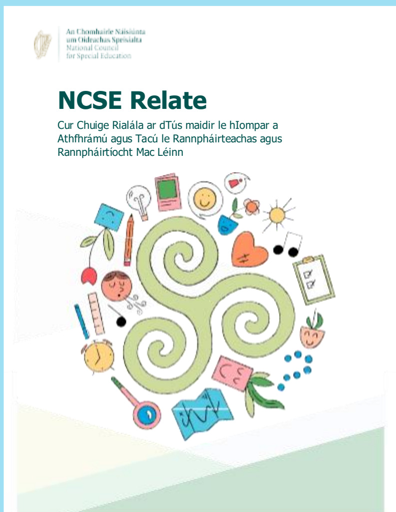

© CNOS 2025

An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta

1-2 Sráid an
Mhuilinn Baile
Átha Troim
Co. na Mí

T: 01 6033346

www.ncse.ie

Réamhrá

Tuairisc Chathaoirleach CNOS do na hAirí 2
Maidir Linn: An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta (CNOS) 8
Ár bhfís 8
Ár mbunchuspóir 8
Ár luachanna 8
Ár bhfeidhm 9
Príomhghnóthachtálacha in 2024 12

Sprioc Straitéiseach 1 – Soláthar Seirbhíse 15

1.1 Réamhrá 17
1.2 Soláthar faisnéise agus tacaíochta do dhaltaí agus do thuismitheoirí 19
1.3 Seirbhísí Foirne Réigiúnacha chun Tacú le Daltaí, Tuismitheoirí agus Scoileanna 25
1.4 Socrúchán agus Aistrithe Daltaí 31
1.5 Cur i bhFeidhm na Seirbhíse Tacaíochta Teiripe Oideachais 34
1.6 Measúnú ar Riachtanas 43

Sprioc Straitéiseach 2 – Taighde, Beartas agus Cleachtas 47

2.1 Páipéar Comhairle Beartais maidir le Scoileanna Speisialta agus Ranganna Speisialta 49
2.2 Clár Cleachtais agus Foghlama Gairmiúla Fianaisebhunaithe chun Tacú le Cuimsiú Daltaí i bPobail Scoile 50
2.3 Comhairliúchán agus Rannpháirteachas le páirtithe leasmhara 65
2.4 Clár Taighde CNOS 68

Sprioc Straitéiseach 3 – Ár bhFoireann – Forbairt, Tacaíocht agus Ceannaireacht 77

3.1 Réamhrá 79
3.2 Pleanáil agus Earcú an Fhórsa Saothair 79
3.3 Rannpháirteachas Foirne agus Forbairt Ghairmiúil 81
3.4 Cumarsáid agus Cultúr Eagraíochta CNOS 83
3.5 Córais agus Leathnú Eagraíochta CNOS 85

Sprioc Straitéiseach 4 – Tacaíocht agus Forbairt Eagraíochta 87

4.1 Réamhrá 89
4.2 Bainistíocht Iomlán Cáilíochta – Sármhaitheas Oibríochtúil 89
4.3 Cumarsáid CNOS 90
4.4 TFC agus Bainistíocht Sonraí 92
4.5 Rialachas Corparáideach agus Cód Cleachtais 94
4.6 Comhairle CNOS 101

Aguisíní 107

Aguisín 1 – Soláthar Foirne CNOS 108
Aguisín 2 – Faisnéis Staitistiúil maidir le Leithdháiltí agus Ranganna Speisialta do na Scoilbhlianta 2013-14 go 2023-24 109
Aguisín 3 – Gluais na nAcrainmneacha 112
Aguisín 4 – Faisnéis Staitistiúil ar Ranganna Speisialta agus Scoileanna Speisialta 113
Aguisín 5 – Grafaic Eolais ar Phríomhstaitisticí CNOS 114

Tuairisc Chathaoirleach CNOS do na hAirí

Meitheamh 2025

Helen McEntee, TD
An tAire Oideachais
An Roinn Oideachais

Michael Moynihan, TD
An tAire Stáit ar a bhfuil freagracht as Oideachas Speisialta agus Ionchuimsiú
An Roinn Oideachais

A Airí uaisle,

Is cúis áthais dom tuarascáil bhliantúil 2024 na Comhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta (CNOS) a chur i láthair daoibh i gcomhréir le ceanglais an Achta um Oideachas do Dhaoine a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais Acu, 2004.

Bliain shuntasach fáis eile ab ea 2024 do CNOS nuair a cuireadh i gcrích a leathnú straitéiseach, ag cur leis an obair athbhreithnithe eagraíochtúil tosaigh agus an earcaíocht a tosaíodh in 2023. Cruthaíodh 150 post nua ar fud réimse leathan ról. Áiríodh leis seo ceapachán beirt cheannairí speisialtóireachta, 14 bainisteoir foirne agus 32 comhairleoir, 65 eagraí riachtanas oideachais speisialta (ERSOnna) chun ár gcumas
an tacaíocht riachtanach a sholáthar i réimsí tábhachtacha a threisiú.

Is é ár bpríomhfheidhm pleanáil agus comhordú a dhéanamh ar sholáthar tacaíochtaí oideachais do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu, ionas go dtacaítear leo torthaí níos fearr a bhaint amach ina gcuid oideachais. Ag deireadh na scoilbhliana 2023-24, leithdháileadh breis is 21,000 post do Chúntóirí Riachtanais Speisialta ar scoileanna chun tacú le daltaí, méadú ó 19,400 ag deireadh na scoilbhliana roimhe sin.
Bhí 2,922 rang speisialta san iomlán (suas ó 2,549 ag deireadh na scoilbhliana 2022-23) i scoileanna príomhshrutha le háiteanna ar fáil do 18,088 dalta, suas ó 15,844 ón mbliain roimhe sin. Bhí 3,360 múinteoir ranga speisialta ann, suas ó 2,919 in 2023-24. Bhí breis is 8,784 dalta (suas ó 8,424 in 2023-24) cláraithe i scoileanna speisialta arna dtacú ag CNOS ag deireadh na scoilbhliana 2023-24, agus 1,392 múinteoir scoile speisialta ceaptha (suas ó 1,340 in 2023-24).

Chuir CNOS réimse ábhar agus acmhainní ar fáil chun tacú le tuismitheoirí, múinteoirí agus scoileanna i rith chlár an tsamhraidh. D'éascaigh CNOS trí sheimineár gréasáin oiliúna don chlár, agus d'fhreastail breis is 600 múinteoir agus ceannaire scoile orthu. Cruthaíodh Padlet cláir shamhraidh chun acmhainní ar líne a sholáthar do mhúinteoirí agus cuireadh acmhainní breise baile ar fáil do dhaltaí a bhfuil riachtanais níos casta acu nach bhfuil in ann rochtain a fháil ar an gclár scoile.

Fógraíodh an tSeirbhís Tacaíochta Teiripe Oideachais, seirbhís thábhachtach nua, i mí an Mheithimh 2024. Tá sé mar aidhm ag an tseirbhís seo go n-oibreoidh teiripeoirí saothair, teiripeoirí urlabhra agus teanga agus cleachtóirí iompraíochta taobh le múinteoirí sna seomraí ranga. Baineann dhá shnáithe soláthar léi:

teiripe leanúnach ionscoile (SIT): comhpháirtíocht chomhoibríoch sa scoil le múinteoirí; agus teiripe réigiúnach (RT), a sholáthraíonn conair foghlama tacaíochta do mhúinteoirí. D'fhreastail breis agus 780 múinteoir ar an seimineár gréasáin réamhráiteach ar SIT. Tairgeadh SIT do 22 scoil in 2024 agus bhí 212 scoil eile ar an bpainéal. Reáchtáil CNOS 20 imeacht foghlama gairmiúla do mhúinteoirí (FGM) do na scoileanna a bhí ag fáil SIT agus d'fhreastail 388 múinteoir orthu.

Chuir CNOS tús le samhail tacaíochta Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim (DUF) ar bhonn píolótach i Meán Fómhair 2024 agus bhí breis is 80 múinteoir i 44 scoil rannpháirteach inti. Is creat é DUF chun feabhas a chur ar theagasc agus ar fhoghlaim do gach dalta trí rogha agus roinnt solúbthachta a thairiscint dóibh. D'fhreastail ceannaire scoile agus beirt mhúinteoirí ó gach ceann de na 44 scoil pháirteach ar an seoladh. Tacaíonn CNOS le scoileanna rannpháirteacha trí éascaitheoir DUF, seimineáir, tacaíocht ionscoile, clinicí buail isteach agus pobail foghlama gairmiúla a chur ar fáil. Rinneadh meastóireacht sheachtrach ar an tsamhail a choimisiúnú, rud a bheidh ar siúl ar feadh thréimhse phíolótach an chláir.

Lean Seirbhís Múinteoirí Cuairte CNOS de thacaíocht a thabhairt do leanaí atá bodhar/lagéisteachta agus dall/lagradhairc chomh maith. Thug 16 múinteoir cuairte tacaíocht do bheagnach 1,400 leanbh dall/lagamhairc agus thug 32 múinteoir cuairte tacaíocht do bhreis is 5,000 leanbh. I mí Aibreáin 2024, rinne CNOS, i gcomhar le Cumann Múinteoirí na mBodhar sa Bhreatain, Comhdháil Chónaidhm Eorpach Chumann Múinteoirí na mBodhar (FEAPDA) a óstáil san Óstán Grand, Mullach Íde. Bhí na céadta toscaire ó gach cearn den domhan i láthair.

Sprioc straitéiseach lárnach do CNOS is ea comhairle beartais neamhspleách, shaineolach agus bunaithe ar fhianaise a chur ar fáil d'Airí. D'fhoilsigh CNOS a pháipéar comhairle beartais dar teideal Oideachas Cuimsitheach do Shochaí Chuimsitheach maidir le scoileanna speisialta agus ranganna speisialta i mí Eanáir 2024, tar éis dul i mbun oibre leis an Roinn Oideachais. Chun tacú le cur i bhfeidhm na comhairle beartais, chuir an Roinn Oideachais iarratas ar mhaoiniú chuig an nGníomhaireacht Eorpach um Riachtanais Speisialta agus Cuimsiú (EASNIE) faoina hIonstraim Tacaíochta Teicniúla (TSI). Bhuail an grúpa stiúrtha[1] a bhí i gceannas ar an gcomhairle beartais le TSI EASNIE in 2024 agus cuireadh Éire in éineacht lenár gcomhghleacaithe Eorpacha san Fhionlainn chun measúnú a dhéanamh ar na dúshláin riachtanacha le haghaidh cuimsithe ar fud an dá thír. Bunaíodh tionscadal comhpháirteacha bhfuil sé mar aidhm aige tacú linn príomhchuspóirí a aithint agus gníomhartha a phleanáil chun deiseanna foghlama cothroma a chur chun cinn, torthaí oideachais a fheabhsú agus rochtain ar oideachas príomhshrutha a mhéadú do gach leanbh agus dalta.

Rinneadh dul chun cinn ar ár gclár taighde i rith 2024, agus rinneadh dul chun cinn ar obair allamuigh ar roinnt tionscadal coimisiúnaithe i rith na bliana. Foilsíodh an chéad tuarascáil ón staidéar maidir le tionchar COVID-19 ar dhaltaí a bhfuil riachtanais oideachais speisialta acu, agus críochnaíodh agus ceadaíodh tuarascáil leantach i mí na Nollag 2024. Críochnaíodh agus ceadaíodh Meastóireacht ar Sheirbhísí Túslíne CNOS, a coimisiúnaíodh in 2022, go déanach in 2024 agus foilseofar í in 2025. Cuireadh na torthaí i láthair ag ár gcomhdháil taighde in 2024 agus táimid ag tnúth leis na tuarascálacha seo a roinnt le do Roinn.

Lean Clár Taighde Cleachtais-Bhunaithe nua CNOS ar aghaidh in 2024. Fuair 13 scoil tacaíocht ó cheithre Institiúid Ardoideachais (IAOnna), lena n-áirítear ocht n-iar-bhunscoile, ceithre bhunscoil agus scoil speisialta amháin. Cuireadh tús le meastóireacht ar an tionscadal píolótach in 2024 agus

1 Grúpa a dhéanann ionadaíocht ar cheardchumainn scoile, ar chomhlachtaí ionadaíocha agus bainistíochta, agus ar phearsanra CNOS agus na Roinne Oideachais.

cuirfear i gcrích é in 2025. Tháinig an cúigiú hinstitiúid ardoideachais isteach sa scéim phíolótach go déanach in 2024 agus áiríodh seacht scoil eile ansin. Tar éis athbhreithniú an chláir a bheith críochnaithe, tabharfar cuireadh do IAOnna agus do scoileanna eile páirt a ghlacadh sa chlár.

Tionóladh an chomhdháil taighde bhliantúil i mí na Samhna 2024 in Óstán Gibson, Baile Átha Cliath, agus bhí breis is 100 toscaire i láthair go pearsanta agus chláraigh 117 toscaire eile don chraoladh beo ar líne. Rinne réimse saineolaithe náisiúnta agus idirnáisiúnta an téama, Réadú Forásach Córas Oideachais Ionchuimsithigh in Éirinn:
CNOS nua agus Fís 2026, a phlé. Cuireadh fáilte mhór roimh na cuir i láthair agus áiríodh iontu cainteanna ó acadóirí Éireannacha, ón Ríocht Aontaithe, ó Stáit Aontaithe Mheiriceá agus ón Eoraip chomh maith le príomhfheidhmeannach na Comhairle, John Kearney, ag leagan amach an dul chun cinn atá déanta maidir le leathnú CNOS agus ár bhfís do chóras oideachais cuimsitheach den scoth d’Éirinn.

Chomh maith le tuarascáil bhliantúil a sholáthar duit faoin Acht EPSEN, tá sé de dhualgas orm faoin gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, 2016 na nithe seo a leanas a thuairisciú:

- Ní comhlacht Stáit tráchtála é CNOS. Níl aon fhochuideachtaí, comhfhiontair ná scaireanna againn. Ní dheachaigh aon fhorbairtí suntasacha tráchtála i bhfeidhm ar CNOS in 2024. Nílimid ag súil le haon fhorbairtí den chineál sin.
- Is ionann seasamh airgeadais CNOS agus a nochtadh é i gcuntais bhliantúla CNOS 2024 arna n-iniúchadh ag an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste. Nuair a bheidh iniúchadh déanta ar na cuntais seo,
  Cuirfear faoi do bhráid ar leithligh iad faoi Alt 29 d'Acht EPSEN agus áirítear leo, de réir mar is gá, mo dheimhnithe chugat ar Chóras Rialuithe Inmheánacha CNOS agus an ráiteas rialachais agus tuarascáil chomhaltaí an bhoird atá riachtanach.
- Cloíonn CNOS le Ciorclán 25/2016 maidir le caighdeáin agus amlínte agus freagra á thabhairt ar cheisteanna ó chomhaltaí an Oireachtais. In 2025, foilseoidh CNOS freagraí ar cheisteanna ó chomhaltaí an Oireachtais nach mbaineann le daltaí aonair nó ina bhfuil faisnéis phearsanta.
- Tá polasaí agus nósanna imeachta comhaontaithe ag CNOS chun déileáil le nochtuithe cosanta i gcomhréir leis an Acht um Nochtuithe Cosanta 2014. Leasaíodh agus foilsíodh é seo i R2 2024 i leith an Achta Leasaithe 2022 agus cuireadh tuilleadh oiliúna ar fáil don fhoireann. Tá oiliúint ar nochtuithe cosanta anois ina cuid éigeantach den ionduchtú do bhaill foirne nua freisin. Níor ardaíodh aon saincheisteanna faoin nós imeachta seo in 2024.
- Chríochnaigh Comhairle CNOS meastóireacht ar fheidhmíocht CNOS trí thagairt a dhéanamh don phlean bliantúil agus don bhuiséad i mí na Nollag 2024.
- Tá Cód Cleachtais 2016 maidir le Comhlachtaí Stáit a Rialú glactha ag CNOS agus leanann sé ar aghaidh ag cloí go hiomlán le gach gné de, tar éis athbhreithniú inmheánach a dhéanamh ar ár gcomhlíonadh leis an gCód in 2024. Sa chomhthéacs seo, dearbhaím an méid seo a leanas:

  - Tá na nósanna imeachta iomchuí go léir maidir le tuairisciú airgeadais, comhlíonadh cánach, iniúchadh inmheánach, taisteal, fáil maoine agus diúscairt sócmhainní curtha i gcrích.

  - Tá CNOS ag cloí le beartas an Rialtais maidir le soláthar poiblí agus ag cur i bhfeidhm ár bplean soláthair chorparáidigh reatha, a ndearnadh athbhreithniú air in 2024. D’aithníomar neamhchomhlíonadh le treoirlínte i gcás soláthraí amháin in 2024 agus tá an t-eolas seo nochta againn inár ráiteas rialaithe inmheánaigh inár gcuntais bhliantúla.

- Tá CNOS ag cloí leis na gnéithe agus na nósanna imeachta ábhartha den chód caiteachais phoiblí.
- Rinne CNOS measúnú iomchuí ar na príomhrioscaí, lena n-áirítear cur síos ar na rioscaí seo agus, i gcás inarb iomchuí, bearta agus straitéisí maolaithe gaolmhara.
- Cloíonn baill Chomhairle CNOS le Cód Iompair Gnó CNOS do Chomhaltaí de Bhoird Stáit.
- Cloíonn fostaithe CNOS leis an gCód Iompair do Státseirbhísigh.
- Tá na tuarastail atá iníoctha leis an bpríomhfheidhmeannach agus le gach fostaí i gcomhréir le beartas an Rialtais.
- Níl aon táillí stiúrthóirí iníoctha le baill Chomhairle CNOS. Tá sonraí faoi chostais bhaill aonair na Comhairle leagtha amach sa ráiteas rialachais a fhoilsítear ar leithligh leis an tuarascáil seo.
- Cloíonn CNOS leis na treoirlínte maidir le measúnú agus bainistíocht tograí caiteachais chaipitil.
- Comhlíonann CNOS ceanglais bheartas taistil an Rialtais.
- Níl CNOS ag súil le haon imeachtaí suntasacha iar-chláir chomhardaithe.
- Ón 31 Nollaig 2024, tá seisear (46%) comhaltaí ban agus seachtar (54%) comhaltaí fireann ar an gComhairle. Tá cothromaíocht inscne na Comhairle i gcomhréir leis na ceanglais atá leagtha amach san Acht EPSEN agus comhlíonann sé sprioc an Rialtais maidir le hionadaíocht 40% ar a laghad de gach inscne i gcomhaltas boird stáit.
- Tá CNOS tiomanta do chur chun cinn na héagsúlachta agus na cuimsitheachta ar fud na heagraíochta.

Tá tuilleadh dearbhuithe ar chomhlíonadh cheanglais an chóid leagtha amach i roinn 4.5 den Tuarascáil Bhliantúil.

Sa Tuarascáil Bhliantúil seo, sainaithnítear príomhghnóthachtálacha 2024 mar aon leis na gníomhaíochtaí a rinneadh chun ár gceithre sprioc straitéiseacha don bhliain a bhaint amach. Féadfaidh CNOS, más gá, aon fhaisnéis nó soiléiriú breise a sholáthar duit féin nó do d'oifigigh.

Mar fhocal scoir, ba mhaith liom buíochas a ghabháil libh beirt agus le bhur n-oifigigh as an tacaíocht agus an rannpháirtíocht dhearfach a thug sibh don Chomhairle agus dá fhoireann i rith na bliana. Táimid ag tnúth le leanúint leis an gcaidreamh cuiditheach atá ann le blianta fada, ionas gur féidir linn tús áite a thabhairt i gcónaí do riachtanais leanaí agus daoine óga a bhfuil riachtanais speisialta acu.

Is mise, le meas,

An Dr Fergal Lynch
Cathaoirleach, An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta

Eolas Fúinn: An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta (CNOS)

Eolas Fúinn: An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta (CNOS)

Ár bhFís

Is í fís CNOS córas oideachais uilechuimsithigh den chéad scoth a chur i bhfeidhm in Éirinn, áit a dtacaítear le leanaí agus le daoine fásta a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu chun torthaí níos fearr a bhaint amach ina gcuid oideachais chun cur ar a gcumas a n-acmhainneacht a bhaint amach.

Ár mBunchuspóir

Spreagfaidh CNOS réadú an oideachais uilechuimsithigh trí thaighde, beartas agus cleachtas comhtháite. Oibreoidh ár bhfoireann oilte agus tiomanta le daltaí, scoileanna agus pobail chun rochtain a sholáthar ar fhoghlaim agus ar dheiseanna ardchaighdeáin.

Ár Luachanna

1. Duinelárnach: tá leanaí agus daoine fásta a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu agus a dteaghlaigh i gcroílár gach a ndéanann CNOS.
2. Dírithe ar chuimsiú: tá cuimsiú ina threoir ag creidimh agus gníomhartha CNOS.
3. Dírithe ar chothromas agus ar chomhionannas: leithdháileann CNOS acmhainní reatha agus acmhainní breise go cothrom agus go cóir ar scoileanna i gcomhréir le riachtanais na ndaltaí agus laistigh de bheartas na Roinne Oideachais.
4. Bunaithe ar fhianaise: bunaíonn CNOS comhairle beartais ar fhianaise taighde, ar dhea-chleachtais náisiúnta agus idirnáisiúnta, comhairliúchán lenár bpáirtithe leasmhara agus ionchur saineolaithe.
5. Faoi stiúir saineolaithe: is foinse shaineolach faisnéise, treorach agus tacaíochta luachmhaire í CNOS do thuismitheoirí agus do scoileanna chomh maith le tacú le forbairt ghairmiúil leanúnach do chleachtóirí oideachais.
6. Dírithe ar chomhairliúchán: téann CNOS i mbun comhairliúchán fónta ar bhonn rialta le páirtithe leasmhara.

Ár bhFeidhm

Agus ár ndícheall á dhéanamh an fhís seo a bhaint amach, eascraíonn roinnt gníomhaíochtaí as feidhmeanna CNOS mar a leagtar amach in Alt 20 den Acht um Oideachas do Dhaoine a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais acu (EPSEN), 2004. Go sonrach, áirítear leis seo:

- Pleanáil agus comhordú a dhéanamh ar sholáthar tacaíochtaí oideachais do leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.
- Taighde a dhéanamh agus a choimisiúnú.
- Comhairle a chur ar an Aire Oideachais maidir le beartas don oideachas speisialta.
- Faisnéis, lena n-áirítear dea-chleachtas, a scaipeadh maidir le hoideachas speisialta ar thuismitheoirí, ar scoileanna agus ar dhaoine eile a bhfuil suim acu ann.
- Dul i gcomhairle le comhlachtaí deonacha lena chinntiú go mbíonn a gcuid eolais agus saineolais mar bhonn le forbairt bheartas CNOS.
- Athbhreithniú agus comhairle a thabhairt maidir le soláthar oideachais do dhaoine fásta faoi mhíchumas.

Rinne an tAire Oideachais Norma Foley Ráiteas Straitéise CNOS 2023-26 a cheadú i mí an Mhárta 2024. Threoraigh ceithre sprioc straitéiseacha an obair in 2024 agus tá siad leagtha amach i dTábla 1.

Tábla 1: Ráiteas Straitéise CNOS 2023-26, Spriocanna Straitéiseacha

Sprioc 1: Soláthar Seirbhísí Seirbhísí gairmiúla comhordaithe agus tacaíocht speisialaithe a chur ar fáil do dhaltaí, do phobail scoile agus do thuismitheoirí a bhaineann leis na torthaí is fearr a bhaint amach do dhaltaí.
Sprioc 2: Taighde, Beartas agus Cleachtas Comhairle beartais, cleachtais agus cláir foghlama gairmiúla a fhorbairt agus a sholáthar atá bunaithe ar fhianaise agus ar an taighde náisiúnta agus idirnáisiúnta is déanaí agus ar ionchur ó shaineolaithe.
Sprioc 3: Ár bhFoireann - Forbairt, Tacaíocht agus Ceannaireacht Cultúr forásach san ionad oibre a fhorbairt i gcomhar leis an bhfoireann chun ceannaireacht éifeachtach agus dea-chleachtas a leabú.
Sprioc 4: Tacaíocht agus Forbairt Eagraíochta Céannacht chorparáideach a fhorbairt atá bunaithe ar phrionsabail na sármhaitheasa oibríochtúla, na freagrúlachta agus na nuálaíochta, chomh maith leis an dea-chleachtas sa rialachas.

Tá struchtúr na Tuarascála Bliantúla seo treoraithe ag an Ráiteas Straitéise agus cuirtear gníomhartha gaolmhara faoi gach sprioc i láthair anseo.

Struchtúr Eagraíochta

Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus an Bhainistíocht Shinsearach

Déanann an príomhfheidhmeannach bainistíocht agus rialú ginearálta ar fhoireann, ar riarachán agus ar ghnó na Comhairle mar a leagtar amach in alt 24 d'Acht EPSEN, 2004. Is iad an príomhoifigeach feidhmiúcháin agus an fhoireann bhainistíochta shinsearach atá freagrach as bainistíocht, rialú agus stiúradh laethúil CNOS.

An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta
National Council for Special Education

John Kearney
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

Colún 1
Helen Walsh
Príomhoifigeach Seirbhísí Cuimsithe agus Tacaíochta Oideachais

Colún 2
Andrew Torrence
Príomhoifigeach Tacaíochta Soláthair Seirbhíse (SDS)

Colún 3
Trevor Jordan
Príomhoifigeach Tacaíochta Daoine, Forbartha agus Claochlaithe

Colún 4
Jennifer Doran
Príomhoifigeach Airgeadais, Rialachais agus Taighde

Colún 5
Andy Bogie
Príomhoifigeach Córais agus Nuálaíochta

Colúin CNOS

Tá CNOS roinnte ina chúig cholún ar leithligh, agus tá achoimre orthu seo thíos.

Colún 1	Colún 2	Colún 3	Colún 4	Colún 5
Seirbhísí Cuimsithe agus Oideachais	Tacaíocht Soláthair Seirbhíse	Tacaíocht, Forbairt agus Claochlú Daoine	Airgeadas, Rialachas agus Taighde	Córais agus Nuálaíocht

Colún 1. Seirbhísí Cuimsithe agus Oideachais: cinntíonn an colún seo go seachadtar seirbhís ghairmiúil agus chomhordaithe atá i gcomhréir le daltaí, pobail scoile agus tuismitheoirí. Cuireann sé comhairle atá bunaithe ar fhianaise ar fáil don fhoireann agus don eagraíocht i gcoitinne a bhaineann le soláthar seirbhísí oideachais speisialta.

Colún 2. Tacaíocht Soláthair Seirbhíse: tacaíonn an colún seo le cur i bhfeidhm seirbhísí tacaíochta cuimsitheachta agus oideachais agus ar an gcaoi sin, tugann sé deis do cholún 1 díriú ar sholáthar seirbhísí túslíne.

Colún 3. Tacaíocht, Forbairt agus Claochlú Daoine: cinntíonn an colún seo gur féidir le baill foirne leas a bhaint as seirbhísí tacaíochta gairmiúla chun eispéireas dearfach a sholáthar do dhaoine. Coinníonn sé rannpháirtíocht chomhsheasmhach agus chomhleanúnach ag leibhéil straitéiseacha cuí agus cinntíonn sé go bhfuil na scileanna agus na hacmhainní riachtanacha ag an lucht saothair chun straitéis ghnó amach anseo a sholáthar.

Colún 4. Airgeadas, Rialachas agus Taighde: cinntíonn an colún seo go ndéantar cinntí airgeadais agus riachtanais bhuiséadaithe a bhainistiú go héifeachtach i gcás gnóthaí inmheánacha agus seachtracha CNOS. Déanann sé bainistíocht ar chreat rialachais chorparáidigh agus ar chomhlíonadh CNOS ar fud na heagraíochta. Ina theannta sin, bainistíonn sé an clár taighde agus meastóireachta coimisiúnaithe agus intí agus tá sé freagrach as clár taighde nua cleachtaisbhunaithe a fhorbairt do mhúinteoirí.

Colún 5. Córais agus Nuálaíocht: cinntíonn an colún seo go bhfuil sé ar chumas CNOS gníomhaíocht sonraí eagraíochtúla a bhainistiú i gceart. Déanfaidh an rannóg seo bainistíocht ar shonraí agus maoirseacht ar bhainistíocht taifead, déanfaidh sí anailísíocht sonraí, chomh maith le réamhaisnéis, pleanáil agus nuálaíocht a dhéanamh d’fhonn freastal ar riachtanais teicneolaíochta CNOS amach anseo agus ar éilimh na hearnála amach anseo.

Príomhghníomhaíochtaí 2024:

Tá achoimre thíos ar chuid de phríomhghnóthachtálacha CNOS in 2024.

- Leis an tSeirbhís Tacaíochta Teiripe Oideachais a bunaíodh in 2024, beidh teiripeoirí agus cleachtóirí iompraíochta ag obair i gcomhar le múinteoirí i seomraí ranga chun idirghabhálacha a dhearadh agus a sholáthar do mhic léinn a bhfuil riachtanais éagsúla acu.
- Lean leathnú CNOS ar aghaidh in 2024 nuair a ceapadh 173 ball foirne nua, go príomha baill foirne oibríochtúla ar an túslíne. Chomh maith leis sin, tugadh isteach roinnt ról nua agus ceapadh beirt chomhordaitheoirí náisiúnta, ceannaire forbartha náisiúnta do chúrsaí céadfach, teicneolaí oideachais agus comhordaitheoir thionscadal na Gaeilge.
- Ag deireadh na scoilbhliana 2023-24, bhí 2,922 rang speisialta i scoileanna príomhshrutha agus áiteanna ar fáil iontu do 18,088 dalta.
- Bhí 8,784 dalta cláraithe i scoileanna speisialta faoi thacaíocht CNOS ag deireadh na scoilbhliana 2023-24, agus cúnamh á fháil acu ó 1,392 múinteoir agus 3,194 Cúntóir Riachtanais Speisialta.
- Bhí 22,575 post CRS ann a thacaigh le riachtanais chúraim daltaí, suas ó bheagán os cionn 20,787 ag deireadh mhí na Nollag 2024.
- Ag deireadh na scoilbhliana 2023-24, próiseáladh 13,232 iarratas ar thacaí breise do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu faoi dhá scéim leithdháilte:
    - Beagnach 6,000 iarratas nua ar iompar scoile.
    - Breis is 7,200 iarratas nua ar theicneolaíocht oiriúnaitheach/trealamh speisialta.
- Faoi phróiseas athbhreithnithe eisceachtúil CRS, rinne 569 scoil iarratas ar athbhreithniú ar an leithdháileadh faoi dheireadh na scoilbhliana 2023-24, agus fuair 361 acu leithdháileadh méadaithe, arb ionann é agus 348 post SNA.
- Chuir CNOS clár seimineár foghlama gairmiúla do mhúinteoirí (FGM) ar fáil (meascán de sheimineáir ar líne agus seimineáir duine le duine) in 2024. D’fhreastail breis is 5,272 ceannaire scoile ó áiteanna éagsúla ar fud an Stáit ar na 221 seimineár a reáchtáladh.
- Lean CNOS de chlár oiliúna náisiúnta do CRSanna a chur ar fáil i gcomhar le COBÁC. Bhain an ceathrú grúpa de 831 dalta céim amach in 2024. Creidiúnaítear mar chúrsa dioplóma leibhéal 6 i dtacaíocht chuimsitheach scoile.
- Cuireadh tús le tacaíocht do 22 scoil faoin tseirbhís tacaíochta teiripe leanúnach ionscoile (SIT) i Meán Fómhair 2024. Rinneadh 273 teagmháil le scoileanna ó Mheán Fómhair go mí na Nollag 2024 agus d’fhreastail 388 múinteoir ar 20 imeacht SIT um FGM.
- In 2024, thug an tSeirbhís Múinteoirí Cuairte tacaíocht do 1,380 leanbh dall/lagamhairc (16 múinteoir Coibhéis Lánaimseartha (CL)) agus do bhreis is 5,248 leanbh bodhar/lagéisteachta (32 múinteoir CL).
- Cuireadh Creat Iompraíochta CNOS -NCSE Relate i gcrích. Fuair na 47 scoil speisialta a bhí páirteach sa chlár píolótach tacaíocht ó chleachtóirí iompraíochta.

- Reáchtáladh comhdháil bhliantúil taighde CNOS in Óstán Gibson i mí na Samhna 2024 ar an téama: Réadú Forásach Córas Oideachais Ionchuimsithigh in Éirinn: CNOS nua agus Fís 2026.
- Cuireadh Plean Soláthair Chorparáidigh CNOS 2024-26 i gcrích.
- Cuireadh oiliúint crios glas agus crios buí ar phróisis agus phrionsabail na Barainne i bhfeidhm ar fud struchtúr bainistíochta CNOS.
- Reáchtáladh comhdháil foirne CNOS in Óstán Midlands Park, Port Laoise, Co. Laoise, ar an téama: Caidrimh Ardchaighdeáin agus Seirbhísí Cainníochta.
- Seoladh inlíon nua CNOS in 2024 mar ardán cumarsáide agus comhroinnte eolais ar fud na heagraíochta.
- Chomhóstáil CNOS an 27ú Comhdháil Chomhpháirteach FEAPDA i Mullach Íde, Baile Átha Cliath, agus d'fhreastail toscairí ó gach cearn den domhan uirthi.
- In 2024, thug CNOS seimineár nua iar-bhunscoile isteach, Tacaíocht a thabhairt d'Fhoghlaim Chuimsitheach do Dhaltaí a bhfuil Siondróm Down orthu. Thug an seimineár comhpháirteach aon lae seo idir Cumann Siondróm Down Éireann agus CNOS léargais agus straitéisí chun tacú le foghlaim daltaí iar-bhunscoile a bhfuil Siondróm Down orthu.
- Forbraíodh clár oiliúna saincheaptha do scoileanna speisialta nua lena n-áireofaí dúnadh scoile trí lá oiliúna do gach ball foirne, lena n-áirítear cúntóirí riachtanas speisialta (CRSanna).

Sprioc Straitéiseach 1:

Soláthar Seirbhísí

Sprioc Straitéiseach 1 - Soláthar Seirbhíse

Seirbhísí gairmiúla comhordaithe agus tacaíocht speisialaithe a chur ar fáil do dhaltaí, do phobail scoile agus do thuismitheoirí a bhaineann leis na torthaí is fearr a bhaint amach do dhaltaí.

Leagann CNOS amach cúig phríomhchuspóir agus 16 ghníomh ghaolmhara faoi Sprioc Straitéiseach 1, Soláthar Seirbhísí, ina Ráiteas Straitéise 2023-26.

Sprioc 1 - Cuspóirí agus Gníomhartha

Cuspóirí	Gníomhartha
1. Comhairle, eolas agus tacaíocht a chur ar fáil do thuismitheoirí agus do mhic léinn chun a ndeiseanna oideachais a uasmhéadú	1. Rannpháirtíocht thuismitheoirí agus daltaí a ullmhú, a chur i bhfeidhm agus a sheachadadh go tráthúil ag leibhéal foirne áitiúla agus réigiúnacha trí theachtaireachtaí comhsheasmhacha cáilíocht-dhearbhaithe. 2. Forbairt, éagsúlú agus feabhsú a dhéanamh ar sholáthar seirbhísí túslíne agus ar rannpháirtíocht le tuismitheoirí agus le daltaí i gcomhréir le Cairt Custaiméirí feabhsaithe agus caighdeáin Bainistíochta Cáilíochta Iomláin maidir le sármhaitheas oibríochtúil. 3. An tacaíocht lóistíochta, chumarsáide agus atreoraithe is gá a sholáthar chun a chinntiú go mbeidh foirne réigiúnacha in ann páirt a ghlacadh ar bhonn éifeachtúil i gcomhréir leis an mbeartas náisiúnta.
2. Seirbhísí foirne réigiúnacha caighdeánaithe, comhordaithe a fhorbairt, a sheachadadh agus a athbhreithniú laistigh de gach pobal áitiúil chun tacú le daltaí, tuismitheoirí agus pobail scoile chun rannpháirtíocht oideachais, taithí foghlama agus torthaí daltaí a fheabhsú.	1. Caighdeáin réigiúnacha a neartú agus a aontú maidir le soláthar seirbhísí CNOS ar an túslíne. 2. Sraith chothrom seirbhísí CNOS a sheachadadh chun foghlaim agus torthaí oideachais na ndaltaí a neartú. 3. An tacaíocht lóistíochta, chumarsáide agus atreoraithe is gá a sholáthar chun a chinntiú go mbeidh foirne réigiúnacha in ann páirt a ghlacadh ar bhonn éifeachtúil i gcomhréir leis an mbeartas náisiúnta. 4. Sonraí, faisnéis agus acmhainní agus tacaíochtaí ábhartha a chur ar fáil do phobail scoile.

Cuspóirí	Gníomhartha
3. Pleanáil a dhéanamh chun socrúchán oiriúnach do dhaltaí agus aistrithe gan uaim a sholáthar agus a athbhreithniú i gcomhar le tuismitheoirí, scoileanna agus páirtithe leasmhara.	1. Úsáid, anailís agus ullmhú sonraí ábhartha chun ullmhú do shocrúchán agus aistriú daltaí ar leibhéal réigiúnach agus náisiúnta. 2. Creat agus treoirlínte a fhorbairt chun tacú le pobail scoile rochtain a chur ar fáil ar sholáthar speisialaithe agus príomhshrutha dá bpobal daltaí. 3. Samhaltú ardleibhéil a chur i bhfeidhm chun pleanáil chun cinn a chur ar an eolas maidir le forbairtí amach anseo in earnálacha na mbunscoileanna, na n-iar-bhunscoileanna agus na scoileanna speisialta.
4. Seirbhís tacaíochta uileghabhálach a fhorbairt i scoileanna mar chuid den tSeirbhís Náisiúnta Tacaíochta Teiripe[2]	1. Seirbhís teiripe den scoth a sholáthar i gcomhréir le cleachtas atá eolasach go hidirnáisiúnta agus go náisiúnta. 2. Soláthar seirbhísí teiripe leanúnach a leathnú agus a neartú ar an leibhéal náisiúnta. 3. Monatóireacht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm seirbhísí tacaíochta faoi theiripe agus tuairisciú a dhéanamh orthu.
5. Cloí le hoibleagáidí reachtúla faoin Acht um Míchumas 2005 trí oibriú leis na páirtithe leasmhara uile mar fhreagairt ar atreoruithe a bhaineann le Measúnú ar Riachtanais a fháil chun cabhrú le measúnú riachtanais FSS a chomhlánú.	1. Tacú le soláthar comhsheasmhach ardchaighdeáin ar sheirbhísí a bhaineann le Measúnú ar Riachtanais ar fud na tíre. 2. Leanúnachas seirbhíse tacaíochta comhairleora um Measúnú ar Riachtanais a fhorbairt ar leibhéal soláthair náisiúnta. 3. Comhordú agus tacaíocht a thabhairt do sholáthar seirbhísí lóistíochta Measúnú ar Riachtanais.

1.1 Réamhrá

Déanann CNOS pleanáil, comhordú agus athbhreithniú ar sholáthar tacaíochtaí oideachais breise do scoileanna a chláraíonn daltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu i gcomhréir le beartas na Roinne Oideachais.

Gach bliain is féidir le breis is 4,000 pobal scoile iarratas a dhéanamh chuig a n-eagraí riachtanas oideachais speisialta (ERSO) áitiúil de chuid CNOS le haghaidh réimse acmhainní ag brath ar riachtanais na ndaltaí. Áirítear leis na hacmhainní seo a leanas:

2. Tugadh an tSamhail Chuimsithe Scoile (SIM) ar an tSeirbhís Náisiúnta Tacaíochta Teiripe roimhe seo agus cuireadh i bhfeidhm í mar thionscadal píolótach in dhá cheantar réigiúnacha.

- Tacaíocht CRS (cúntóir riachtanas speisialta) tríd an bpróiseas Athbhreithnithe ar Scéim na gCúntóirí Riachtanas Speisialta (SNAR).
- Teicneolaíocht oiriúnaitheach/trealamh speisialaithe, agus/nó
- Socruithe iompair scoile do dhaltaí a bhfuil riachtanais bhreise acu.

Cuirtear oideachas ar fhormhór na ndaltaí a bhfuil riachtanais oideachais speisialta acu i ranganna príomhshrutha anois. Cuirtear soláthar ar fáil do dhaltaí, áfach, ó chlárú lánaimseartha i ranganna príomhshrutha go clárú lánaimseartha i scoileanna speisialta. Áirítear leis an raon roghanna:

- Rang príomhshrutha ina bhféadfadh an dalta a bhfuil riachtanais speisialta oideachais aige/aici tacaíocht bhreise a fháil ón múinteoir ranga tríd an gcuraclam a dhifreáil, trí oiriúnuithe um Dhearadh Uilíoch don Fhoghlaim a chur i bhfeidhm agus/nó trí thacaíocht bhreise teagaisc ó mhúinteoir oideachais speisialta.
- Rang speisialta i scoil phríomhshrutha le 6-11 dalta i ngach rang speisialta, ag brath ar an riachtanas speisialta oideachais speisialta ar leith.
- Scoil speisialta do dhaltaí a bhfuil riachtanais oideachais speisialta casta acu le ranganna idir 6-11 dalta, ag brath ar ainmniú riachtanais na ndaltaí atá cláraithe.

Ina theannta sin, tugann an tSeirbhís Múinteoirí Cuairte comhairle, teagasc agus treoir chun tacú le soláthar oideachais do leanaí agus daoine óga atá bodhar/lagéisteach nó dall/lagamhairc. Tá sé seo ar fáil ó bhreith an linbh go dtí leibhéil na réamhscoile, na bunscoile agus na hiar-bhunscoile.

Cuireann clár cuimsitheach seimineár agus seimineár gréasáin ar fáil do mhúinteoirí maidir le foghlaim ghairmiúil chun feabhas a chur ar chumas leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu. Clúdaíonn sé réimse ábhar lena n-áirítear uathachas, iompar, ullmhúchán measúnaithe, imscaradh CRSanna, ceannaireacht, idirghabhálacha céadfacha agus teiripe chun freagairt do riachtanais foghlama éagsúla daltaí i dtimpeallachtaí foghlama cuimsitheacha.

Cuireann CNOS cúnamh ionscoile ar fáil don fhoireann ar fad, do ghrúpaí agus do mhúinteoirí aonair. D'fhéadfaidís seo a bheith i bhfoirm cúnaimh teileafóin agus ríomhphoist, físchomhdhálacha, cuairt scoile nó seimineár scoile uile. Is féidir iarratais a dhéanamh trí thairseach tacaíochta scoile CNOS agus is féidir iarratas a dhéanamh orthu i rith na bliana.

Comhordaíonn an fhoireann um Measúnaithe ar Riachtanais, a bunaíodh i Meán Fómhair 2022, an próiseas chun measúnú a eagrú ar riachtanais oideachais linbh nó duine óig mar chuid de phróiseas um Measúnú ar Riachtanais Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS). Faoin Acht um Míchumas (2005), tá CNOS freagrach as duine cuí a ainmniú chun measúnú a dhéanamh ar riachtanais oideachais, nuair a lorgaíonn FSS a leithéid.

I mí an Mheithimh 2024, d'fhógair an tAire Oideachais Norma Foley agus an tAire Sóisearach um Oideachas Speisialta agus Cuimsiú Hildegarde Naughton Seirbhís Tacaíochta Teiripe Oideachais nua. Beidh teiripeoirí saothair, teiripeoirí urlabhra/teanga agus cleachtóirí iompraíochta ag obair le múinteoirí i seomraí ranga chun idirghabhálacha a dhearadh agus a sheachadadh do dhaltaí a bhfuil réimse riachtanas acu.

- Áirítear leis an tSeirbhís Tacaíochta Teiripe Oideachais ceapachán buan teiripeoirí ceirde agus urlabhra agus teanga, chomh maith le cleachtóirí iompraíochta a cheapadh chuig CNOS.
- Tugadh poist bhuana do theiripeoirí CNOS a bhí fostaithe go sealadach roimhe seo mar chuid de Chlár Píolótach na Samhla um Chuimsiú i Scoileanna mar chuid den tSeirbhís Tacaíochta Teiripe Oideachais i réigiún thoir CNOS. Seoladh feachtas earcaíochta chun folúntais san oirthear a líonadh agus seirbhís nua a bhunú i réigiún an iarthair i mí na Nollag 2023. Áiríodh leis seo físeán bolscaireachta agus feachtas comhordaithe sna meáin shóisialta a fhorbairt chun feasacht an phobail a mhúscailt.
- Cuimsíonn an tSeirbhís Tacaíochta Teiripe Oideachais dhá shnáithe seachadta seirbhíse: tacaíocht teiripe leanúnach ionscoile (SIT) agus tacaíocht teiripe réigiúnach (RT) do scoileanna. Cuireann SIT tacaíochtaí agus idirghabhálacha leanúnacha ionscoile ar fáil atá bunaithe ar fhianaise i gcomhpháirtíocht chomhoibríoch le scoileanna a bhfuil ualaigh oibre socraithe acu thar thréimhse shainithe. Cuireann teiripe réigiúnach conair foghlama gairmiúil tacaíochta atá bunaithe ar fhianaise ar fáil do mhúinteoirí scoile. Tá seimineáir foghlama gairmiúla múinteoirí (FGM) mar aon le pleanáil, cóitseáil, samhaltú agus machnamh ionscoile ina dhiaidh sin ar fáil dóibh siúd a fhreastalaíonn ar oiliúint.

1.2 Soláthar Faisnéise agus Tacaíochta do Dhaltaí agus do Thuismitheoirí

Cuspóir - Comhairle, eolas agus tacaíocht a chur ar fáil do thuismitheoirí agus do dhaltaí chun a ndeiseanna oideachais a uasmhéadú.

1.2.1 Faisnéis agus Tacaíocht do Dhaltaí

Guth an Dalta

Bunaíodh grúpa oibre i mí Feabhra 2024 chun treoir, maoirseacht agus rannchuidiú a dhéanamh ar dhearadh, ar fhorbairt agus ar chur i bhfeidhm Chreat Rannpháirtíochta Mac Léinn agus ar Thacar Uirlisí Rannpháirtíochta Daltaí CNOS. Is é cuspóir an chreata agus na sraithe uirlisí araon tacú le foireann agus scoileanna CNOS gach dalta a bheith páirteach go fónta sa phróiseas cinnteoireachta oideachais.

An Plean a Fhorbairt

Tá trí chéim sa phlean (féach Fíor 1):

Céim 1 – taighde agus anailís

Céim 2 – comhoibriú agus pleanáil

Céim 3 – cur i bhfeidhm agus athbhreithniú.

Breithneofar an taighde agus an anailís thosaigh a rinneadh i gcéim 1 i gcomhthéacs na físe don phlean rannpháirtíochta daltaí agus beidh siad mar bhunús do théamaí a dtabharfar aghaidh orthu i gcéim 2.

Fíor 1 **Amchlár Plean Rannpháirtíochta Daltaí Nollaig 2024 go Meitheamh 2026**

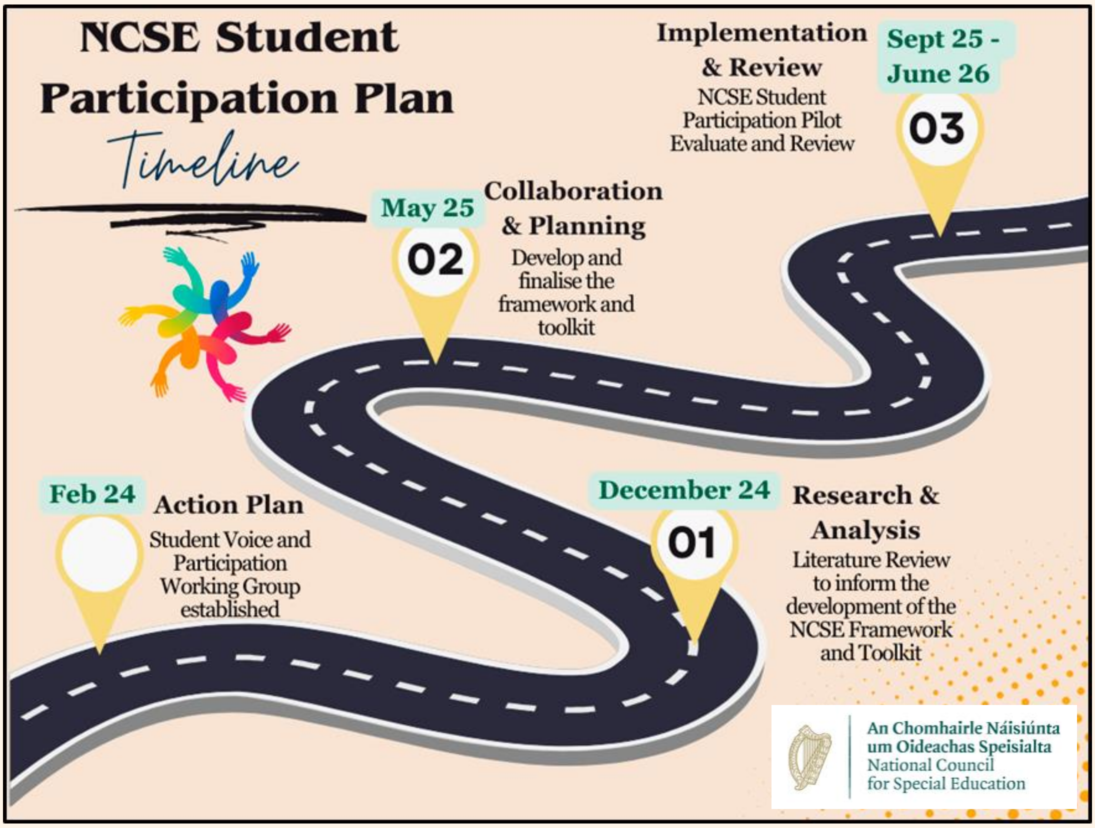

Ar an 12 Eanáir 2024, d'óstáil CNOS a chéad imeacht um Ghuth na Mac Léinn do bhaill foirne ar an túslíne, agus imeacht thar a bheith rathúil a bhí ann. Chuir an príomhchainteoir Eileen Daly, ball de Chomhairle CNOS, fáilte roimh bhreis is 190 rannpháirtí. Roinn grúpa daltaí, múinteoir agus príomhoide scoile ó Scoil Phobail Naomh Aodán, Tamhlacht, Baile Átha Cliath, mar a d'fhéadfaí cuimsiú barántúil a chothú trí rannpháirtíocht daltaí ina gclár Spotlite. Rinne an tOllamh Laura Lundy, Ollscoil na Banríona, Béal Feirste, cur i láthair ar Spás, Guth, Lucht Féachana agus Tionchar – Rannpháirtíocht Lánbhrí a Chumasú do gach Dalta. Lean an lá ar aghaidh le seisiúin bheaga ar ghnéithe agus eispéiris éagsúla de ghuth na ndaltaí, arna n-éascú ag foireann CNOS. Bhí an t-aiseolas faoin lá seo an-dearfach ar fad.

Clár Samhraidh 2024

In 2024, thacaigh CNOS le bunscoileanna, iar-bhunscoileanna agus scoileanna speisialta chun cur chuige solúbtha agus dírithe ar an leanbh a fhorbairt maidir le clár samhraidh a phleanáil agus a chur i bhfeidhm. Ba é an téama a bhain leis ná Muinín agus Naisc a Chothú.

I gcomhar leis an Roinn Oideachais, an tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais (SNSO) agus Ionad Oideachais Thrá Lí, d'éascaigh CNOS trí sheimineár gréasáin oiliúna faisnéise ar líne chun tacú leis an gclár a sholáthar. Ghlac 627 duine (múinteoirí agus ceannairí scoile) páirt sna seimineáir ghréasáin ar líne, lena n-áirítear 474 duine ó bhunscoileanna, 117 ó iar-bhunscoileanna agus 36 ó scoileanna speisialta.

Fíor 2 Seimineár Oiliúna Náisiúnta an Chláir Samhraidh do Bhunscoileanna

Ina theannta sin, chruthaigh CNOS padlet cláir samhraidh do scoileanna ina bhfuil sraith chuimsitheach acmhainní ar líne ar fáil do mhúinteoirí. Cruthaíodh iad seo i gcomhréir le téama an chláir maidir le Muinín agus Naisc a Chothú agus eagraíodh iad faoi na prionsabail threoracha seo a leanas:

- braistint sábháilteachta
- braistint suaimhnis
- braistint nascachta
- braistint féin-éifeachtúlachta agus éifeachtúlachta pobail
- braistint dóchais
- úsáid na teicneolaíochta
- guth agus rannpháirtíocht daltaí

Cuireadh padlet breise ar fáil chun tacú le rannpháirtíocht daltaí bodhra/lagéisteachta nó dalla/lagamhairc mar aon le rogha acmhainní i nGaeilge.

D’fhéadfadh daltaí a bhfuil riachtanais chasta acu nach raibh in ann rochtain a fháil ar an gclár scoilbhunaithe leas a bhaint as acmhainní baile. Chun tacú leis an bpróiseas, thairg CNOS doiciméad forbhreathnaithe do scoileanna, foirmeacha iarratais agus liosta do thuismitheoirí chun teagascóirí atá ar fáil a aimsiú.

Fíor 3 Padlet CNOS do Chlár Samhraidh 2024

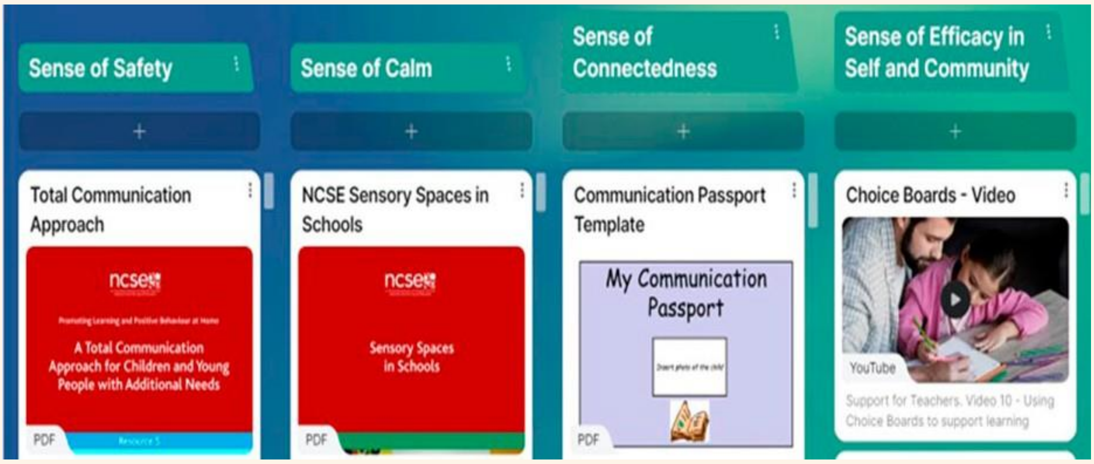

Summer Creations

Reáchtáil CNOS an ceathrú heagrán dá chomórtas ealaíne ar líne, Summer Creations, in 2024. Oscailte do gach dalta atá rannpháirteach sna cláir samhraidh baile agus scoile, ba é téama na bliana seo ná Muintearas.

Fíor 4 Summer Creations CNOS 2024

Tugadh cuireadh do rannpháirtithe iniúchadh a dhéanamh ar an mbrí a bhaineann le muintearas a bhrath ina bpobail féin agus, mar a tharla sna blianta roimhe seo, spreagadh iad chun iad féin a chur in iúl trí na meáin ealaíonta is fearr leo, rud a d'fhág gur cuireadh isteach réimse leathan aighneachtaí.

Rinne ealaíontóir digiteach agus maisitheoir ó Chontae an Chabháin, Lee-Anne Brady, measúnú ar iontrálacha na bliana seo agus bhí a saineolas machnamhach thar a bheith luachmhar agus na hiontrálacha buacacha á roghnú.

Gabhann CNOS buíochas leis na rannpháirtithe, leis na teaghlaigh agus leis na múinteoirí uile a chuir le rath an chláir Summer Creations 2024.

Fíor 5: My Island Home le Coláiste Ghobnait, Co. na Gaillimhe

Fíor 6: Colláis le Coláiste Naomh Dáibhí

Bhain Aaron, Michael, John, Alex, agus Eoin an chéad áit amach i gcatagóir na ngrúpaí beaga lena saothar *The Jigsaw of Belonging*.

Science Blast BSL – Márta 2024

Is clár oideachais saor in aisce, neamhiomaíoch é Science Blast BSL do bhunscoileanna (Rang 3 go Rang 6/príomhchéim 2) inar féidir le ranganna iomlána dul i mbun iniúchadh a dhéanamh ar an eolaíocht atá taobh thiar de cheist shimplí. Tá sé deartha chun cabhrú le daltaí scileanna riachtanacha eolaíochta agus matamaitice a fhorbairt i gcomhréir le curaclam na bunscoile.

Ligeann an comórtas seo do dhaltaí a gcuid oibre a chur i láthair agus aiseolas luachmhar a fháil ó ghairmithe i réimsí a bhaineann le ETIM. Is féidir leis an idirghníomhaíocht seo inspioráid agus spreagadh a thabhairt do mhúinteoirí agus do dhaltaí araon. Mar aitheantas ar a gcuid iarrachtaí, bronntar trófaí ar gach scoil a ghlacann páirt chun aitheantas a thabhairt don obair chrua a rinneadh ina bhfiosrúchán.

In 2024, bhí CNOS páirteach i moltóireacht a dhéanamh ar 3 thionscadal:

- Scoil Náisiúnta Ag Foghlaim le Chéile Bhaile an tSaoir, Baile an tSaoir, Baile Átha Cliath 16: Teideal an Tionscadail: What is a 'Sugar Rush'?
- Scoil Náisiúnta Ag Foghlaim le Chéile Phort na Sliogán, Dumhach Thrá, Baile Átha Cliath 4 Teideal an Tionscadail: Can playing different genres of music affect the speed of growth and health of a plant?
- Oideachas Citywise, Tamhlacht, Baile Átha Cliath 24 Teideal an tionscadail: How can we see?

Fíor 7: **Breithiúna Science Blast, 6 Márta 2024 i gCumann Ríoga Bhaile Átha Cliath, Baile Átha Cliath**

Comóradh 20 Bliain CNOS

I Meán Fómhair 2024, rinne an Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta comóradh ar 20 bliain a bunaithe le hócáid chomórtha a reáchtáladh i Halla na Cathrach i mBaile Átha Cliath. Faoin téama Oideachas Speisialta in Éirinn agus Ag Breathnú Chun Cinn, rinne CNOS machnamh ar an dul chun cinn a bhí déanta le 20 bliain anuas agus leagadh amach fís CNOS don dul chun cinn amach anseo.

Cuireadh tús leis an lá le hóráidí ó Fergal Lynch, cathaoirleach, agus Martina Mannion, ardrúnaí cúnta na Roinne Oideachais, a leag béim ar fhorbairtí suntasacha san oideachas speisialta agus ar an gcomhoibriú leanúnach leis an Roinn Oideachais. Buaicphointe den chlár ab ea an cur i láthair dar teideal Special Education in an Independent Ireland 1922-2022: Insights from a Journey through the Century leis an Ollamh Emer Ring. Leis an gcur i láthair seo, tugadh comhthéacs stairiúil agus rinneadh anailís ar éabhlóid an oideachais speisialta in Éirinn.

Chuir John Kearney, príomhfheidhmeannach, fís CNOS i láthair maidir le córas oideachais den scoth a bhunú faoi 2026, agus straitéisí atá bunaithe ar fhianaise agus ar aiseolas ó raon leathan páirtithe leasmhara mar bhonn agus mar thaca leis an bhfís sin. I measc na dtionscnamh le déanaí, tá leathnú ar sheirbhísí oideachais speisialta laistigh de scoileanna príomhshrutha, agus 744 post múinteoireachta oideachais speisialta nua agus 1,216 cúntóir riachtanas speisialta breise á dtabhairt isteach sa scoilbhliain 2024-25 atá romhainn.

Ina theannta sin, thug an ócáid ardán do ghuth na ndaltaí, lena n-áirítear machnaimh ón iar-mhac léinn Kyle Boylan Forrester de chuid Scoil Phobail Naomh Aodán, Gort an tSrutháin, Baile Átha Cliath, le tacaíocht ón bpríomhoide Kevin Shortfall, agus béim á cur ar thionchar obair CNOS le pobail scoile.

Ní hamháin go ndearnadh ceiliúradh ar éachtaí san am atá thart mar chuid den chomóradh seo, ach athdhearbhaigh sé tiomantas CNOS do chóras oideachais cuimsitheach a chothú a ligeann do gach leanbh an mianach atá iontu a bhaint amach.

1.2.2 Faisnéis agus Tacaíocht do Thuismitheoirí

Is ról lárnach de chuid CNOS é tuismitheoirí, scoileanna agus na páirtithe leasmhara uile a chur ar an eolas faoi chúrsaí oideachais speisialta. Gach bliain, cuireann ERSOnna clár faisnéise tuismitheoirí CNOS ar fáil a thugann comhairle do thuismitheoirí agus do chaomhnóirí leanaí atá ag tosú ar scoil faoi na seirbhísí agus na tacaíochtaí oideachais atá ar fáil ina gceantair. Chuir eagraithe riachtanais speisialta seimineáir ar fáil do thuismitheoirí ar fud an Stáit maidir leis an aistriú ón réamhscoil chuig an mbunscoil agus ón mbunscoil chuig an iar-bhunscoil.

Baineadh leas ar bhonn trialach as clinicí faisnéise do thuismitheoirí i Muineachán agus i mBaile Átha Cliath, áit a raibh deis ag tuismitheoirí cuairt a thabhairt ar ionad oideachais chun bualadh leis an ERSO áitiúil agus riachtanas socrúcháin speisialtóra a linbh a phlé.

Reáchtáil an dá chomhordaitheoir náisiúnta CNOS dhá sheisiún faisnéise ar líne do thuismitheoirí arna n-éascú ag AsIam agus Cumann Siondróm Down Éireann. Bhí na seisiúin seo dírithe ar ról an ERSO agus ról CNOS maidir le tacú lena leanaí agus impleachtaí Chiorclán 80/24: Bearta Nua chun Tacú leis an bPleanáil Chun Cinn do Sholáthar Oideachais Speisialta.

1.3 Seirbhísí Foirne Réigiúnacha chun Tacú le Daltaí, Tuismitheoirí agus Scoileanna

Cuspóir - Seirbhísí foirne réigiúnacha caighdeánaithe, comhordaithe a fhorbairt, a sheachadadh agus a athbhreithniú laistigh de gach pobal áitiúil chun tacú le daltaí, tuismitheoirí agus pobail scoile chun rannpháirtíocht oideachais, taithí foghlama agus torthaí na ndaltaí a fheabhsú.

1.3.1 Réamhrá

Mar chuid d'athstruchtúrú CNOS, cruthaíodh foirne ionchuimsitheachta.

Cuireadh na foirne uathachais agus iompraíochta don fhoghlaim, agus na foirne ionchuimsitheachta folláine le chéile chun beirt cheannairí speisialtóireachta agus ceannaire forbartha náisiúnta a áireamh. Soláthraíonn sé seo foghlaim ghairmiúil do mhúinteoirí agus freagraíonn sé di ar bhonn náisiúnta. Áirítear leis an bhfoghlaim ghairmiúil do mhúinteoirí seimineáir, ceardlanna iar-sheimineáir, éascaíonn sé pobail chleachtais agus tugann sé tacaíocht laistigh den scoil. Tá an fhoireann i gceannas ar chleachtas na gcomhairleoirí agus na gcleachtóirí iompraíochta agus is cuid d'fhoirne cuimsithe níos leithne cholún 1 í.

Foireann ionchuimsitheachta na seirbhíse comhordúcháin náisiúnta - tá an fhoireann freagrach as seirbhísí túslíne a chomhordú, a mhaoirsiú agus a sheachadadh. Tá beirt chomhordaitheoirí náisiúnta agus príomhoifigeach cúnta ar an bhfoireann seo. Tá an bheirt chomhordaitheoirí freagrach as tacaíocht ghairmiúil leanúnach, idirchaidreamh agus comhordú cleachtas comhsheasmhach do phríomhghairmeacha i bhfoirne réigiúnacha de réir chairt chustaiméirí CNOS.

Foireann náisiúnta ionchuimsitheachta teiripe – cuireann an fhoireann seo pacáiste teiripe gairmiúil dírithe ar oideachas ar fáil mar chuid den tSeirbhís Tacaíochta Teiripe Oideachais nua chun acmhainn pobail scoile a chothú chun tacú le cuimsiú, rannpháirtíocht agus folláine daltaí. Tá ceannaire forbartha náisiúnta agus beirt cheannairí speisialtóireachta san fhoireann seo. Is ról ríthábhachtach agus straitéiseach é ról an cheannaire forbartha náisiúnta i mbainistíocht tionscadail ar sholáthar seirbhíse tacaíochta teiripe oideachais CNOS do dhaltaí a bhfuil riachtanais bhreise acu agus do phobail scoile in earnáil an oideachais. Stiúrann na ceannairí speisialtóirí i dteanga agus urlabhra agus teiripe shaothair an rialachas agus forbairt cleachtais ina ndisciplíní teiripe faoi seach.
Áirítear leis seo forbairt, cur i bhfeidhm agus rialachas i raon feidhme cleachtais, samhail tacaíochta agus treoirlínte maidir le forbairt ghairmiúil mar aon le tacú le cur i bhfeidhm bheartas na Roinne Oideachais.

Foireann náisiúnta curaclaim agus ionchuimsithe oideachais – oibríonn an fhoireann seo go dlúth agus go comhoibríoch chun seirbhís ghairmiúil atá dírithe ar an dalta a sholáthar do dhaltaí agus do scoileanna in earnáil an oideachais. Tá ceannaire forbartha náisiúnta amháin agus cúigear ceannairí speisialtóireachta san fhoireann seo.

Foireann ionchuimsithe foghlama agus forbartha gairmiúla – tá bainisteoir cláir ina cheannaire speisialaithe um fhoghlaim agus forbairt ghairmiúil ar an bhfoireann seo, agus ceannaire speisialaithe um fhorbairt ghairmiúil leanúnach atá freagrach as comhcheannaireacht a dhéanamh ar athbhreithniú, maoirseacht agus forbairt fhoghlaim ghairmiúil do mhúinteoirí trí sheimineáir agus deiseanna foghlama gairmiúla CNOS.

Foireann ionchuimsithe céadfach – tá ceannaire forbartha náisiúnta (céadfach) ar an bhfoireann seo atá freagrach as ceannaireacht a thabhairt ar chúrsaí a bhaineann le hoideachas céadfach; agus ceannaire speisialtóra (céadfach) atá freagrach as comhairle beartais agus forbairt cleachtais a bhainistiú sa réimse céadfach.

1.3.2 Acmhainní a Chur ar Fáil do Scoileanna sna Blianta Scoile 2023-24 agus 2024-25

Leagtar amach sa chuid seo acmhainní na scoileanna in 2024, agus tugtar eolas faoi raon tacaíochtaí agus acmhainní is infheidhme maidir leis na blianta scoile 2023-24 agus 2024-25.

Ranganna Speisialta

18,088 áit ar fáil i 2,922 rang speisialta i scoileanna príomhshrutha ag deireadh na scoilbhliana 2023-24

Ranganna speisialta i scoileanna príomhshrutha: Cheadaigh ERSOnna CNOS 308 rang speisialta breise sa scoilbhliain 2023-24.

Faoi dheireadh na scoilbhliana, bhí 2,922 rang speisialta i scoileanna príomhshrutha agus 18,088 áit ar fáil. Is glanmhéadú de 2,246 áit é seo ar an scoilbhliain roimhe sin.

Scoileanna Speisialta

Sa scoilbhliain 2023-24, bhí 8,784 dalta cláraithe i scoileanna speisialta arna dtacú ag CNOS. Leithdháil CNOS 1,392 múinteoir agus 3,194 CRS ar scoileanna speisialta in 2023-24. Ba iad na figiúirí comhfhreagracha sa scoilbhliain roimhe sin (2022-23) ná 1,340 múinteoir agus 2,971 Cúntóir Riachtanais Speisialta, faoi seach.

Tacaíochtaí Eisceachtúla Múinteoirí ar Fáil do Scoileanna Speisialta

In 2024-25, beidh poist bhreise múinteoireachta eisceachtúla ag scoileanna speisialta, le meascán de phoist lánaimseartha agus páirtaimseartha leithdháilte ag 26.8 post lánaimseartha coibhéiseach. Tacaíonn na múinteoirí breise i scoileanna speisialta a leithdháileadh ar an mbealach seo leo siúd a bhfuil sainriachtanais ar leith acu.

Múnla Leithdháilte Múinteoirí Oideachais Speisialta (MOS) agus Athbhreithnithe MOS

I mí Feabhra 2024, d’fhoilsigh an Roinn Oideachais ciorcláin 0002/2024 agus 0003/2024 – an tsamhail leithdháilte do Mhúinteoirí Oideachais Speisialta (MOS) agus ríomh an leithdháilte MOS do gach scoil ón scoilbhliain 2024-25 go dtí go dtabharfar fógra eile.

Seo a leanas na poist seo i scoileanna príomhshrutha:

Achoimre ar an Leithdháileadh	Poist MOS
Leithdháilte don Bhunscoil	9,780.40
Leithdháilte don Iar-Bhunscoil	4,934.94

Dáiltear acmhainní breise teagaisc ar fud chóras iomlán na bunscoile agus na hiar-bhunscoile leis an tsamhail leithdháilte MOS. Déantar é seo chun a chinntiú go bhfuil acmhainní teagaisc breise ar fáil chun tacú le daltaí/scoláirí a bhfuil an riachtanas foghlama is mó acu.

Díreach mar a bhí i mblianta roimhe seo, i ndiaidh fhoilsiú leithdháiltí MOS, d’fhéadfadh scoileanna iarratas a dhéanamh chuig CNOS le haghaidh athbhreithnithe má chreid siad nach raibh sé leordhóthanach chun freastal ar riachtanais a ndaltaí cláraithe. Mar sin féin, ba é an difríocht shuntasach i bpróiseas 2024 i gcomparáid le blianta roimhe seo

ná an gealltanas go ndéanfadh CNOS athbhreithnithe le linn tréimhse ama leagtha amach idir Márta agus Bealtaine ionas go bhféadfadh scoileanna pleanáil níos fearr a dhéanamh don Mheán Fómhair dár gcionn.

Leanfaidh CNOS de bheith freagrach as athbhreithniú a dhéanamh ar iarratais ó scoileanna ina bhféadfadh cúinsí ‘uathúla’ a bheith ina gcúis leis an riachtanas athbhreithniú a dhéanamh ar na hacmhainní teagaisc oideachais speisialta.

Thug CNOS tús áite don phróiseas athbhreithnithe MOS in 2024 mar phróiseas a raibh feabhsú suntasach ag teastáil uaidh agus ba é ceann de na chéad tionscadail mhóra Bainistíocht Láncháilíochta (BLC) a rinneadh. Rinne foireann tionscadail MOS CNOS athbhreithniú, nuashonrú agus feabhsú ar go leor gnéithe den nós imeachta agus iad ag cloí leis an ngealltanas go gcríochnófaí athbhreithnithe le linn na tréimhse trí mhí ó Mhárta go Bealtaine.

Tábla 2: Achoimre ar Iarratais don Phróiseas Athbhreithnithe ar Leithdháileadh MOS 2024

Stádas	Líon na nIarratas
Iomlán na nIarratas a Fuarthas	227 – Líon Iomlán 210 – Bunscoil 17 – Iar-bhunscoil
Scagadh Scagadh Leibhéal 1 agus 2	Gach rud críochnaithe
Céim an athbhreithnithe	
Athbhreithniú Deisce	78 athbhreithniú deisce críochnaithe
Athbhreithniú Ionscoile	44 athbhreithniú ionscoile críochnaithe – rinneadh athbhreithniú ionscoile ar 4 scoil oidhreachta i mí na Nollag 2023
Torthaí Athbhreithnithe	Fuair 135 scoil leithdháiltí méadaithe, ní raibh aon athrú ar leithdháiltí 90 scoil, bhí 2 iarratas neamhbhailí.

Rinneadh na hiarratais uile a fuarthas le linn na tréimhse iarratais a láimhseáil agus a chríochnú laistigh den tréimhse ama a comhaontaíodh.

I gcomhréir le Prionsabail BLC, beidh an réimse feabhsúcháin leanúnaigh ina phríomhthosaíocht do phróiseas athbhreithnithe MOS 2025.

Foilsíodh treoirlínte MOS i mí na Nollag 2024, mar aon le doiciméid tacaíochta chun cabhrú le scoileanna tacú le leanaí/daoine óga a bhfuil riachtanais oideachais speisialta acu. Cuirtear na treoirlínte athbhreithnithe, atá mar bhonn le ciorclán 0064/2024, in ionad na dtreoirlínte a eisíodh in 2017. Rinne an chigireacht, an tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais (SNSO) agus CNOS i gcomhar leis an Roinn na treoirlínte a fhorbairt le 18 mí anuas. Tá sé mar aidhm ag na treoirlínte nuashonraithe cabhrú le scoileanna tacú le leanaí agus daoine óga i ranganna príomhshrutha a bhfuil riachtanais bhreise acu.

Fíor 8: Treoirlínte MOS agus Doiciméid Tacaíochta

Tacaíocht CRS

In 2024, rinne CNOS aiseolas a lorg maidir leis an athbhreithniú náisiúnta eisceachtúil ar phróiseas CRS ó chomhlachtaí bainistíochta scoile agus trí thorthaí tosaigh na meastóireachta arna coimisiúnú ag CNOS ar na seirbhísí túslíne arna gcur ar fáil ag Ollscoil Derby agus Coláiste Mhuire gan Smál, Contae Luimnigh. Lig sé seo do CNOS athbhreithniú a dhéanamh ar an bpróiseas athbhreithnithe reatha d'fhonn rochtain, trédhearcacht agus bainistíocht modha sruthlínithe a fheabhsú le haghaidh pobail scolaíochta agus foireann CNOS ar an túslíne. Mar thoradh air sin, forbraíodh cruinniú tacaíochta ERSO a raibh cur i láthair dhá uair an chloig ann ar phrionsabail imscaradh CRS, agus treoir maidir le hiarratas a dhéanamh ar athbhreithniú CRS agus é a fháil.

I mí Aibreáin 2024, rinneadh tástáil phíolótach ar an togra i 35 bunscoil, iar-bhunscoil, scoil thuaithe, scoil uirbeach agus scoil Ghaeltachta. Bhí an ERSO áitiúil ina óstach ar an gcruinniú do chnuasach beag scoileanna (suas le cúig scoil) agus tugadh cuireadh don phríomhoide agus do bhall foirne amháin eile freastal ar an gcruinniú sin. D'aontaigh na rannpháirtithe uile go gcuideodh sé seo leo a chinntiú go bhfaigheadh na daltaí sin a bhfuil na riachtanais chúraim is mó acu an tacaíocht is mó ina scoileanna. Thug na rannpháirtithe rátáil 'an-ard' nó 'ar ardchaighdeán' ar cháilíocht na n-ábhar a cuireadh ar fáil. Thuairiscigh formhór na rannpháirtithe gur athraigh an cruinniú a dtuiscint ar an gcaoi ar cheart CRSanna a imscaradh agus dá bharr sin, gur athraigh siad a gcur chuige i leith
phróiseas athbhreithnithe CRS CNOS agus a dtuiscint ar an bpróiseas céanna Léirigh gach duine go gcuideodh an t-am a thóg sé freastal ar an gcruinniú go dearfach leo iarratais a dhéanamh amach anseo ar thacaíocht CRS agus go sábhálfadh sé am agus iarracht agus iad ag ullmhú don athbhreithniú.

Rinneadh cinneadh cruinniú tacaíochta ERSO a thairiscint do gach scoil ó Mheán Fómhair 2024 agus aiseolas ón tionscadal píolótach á chuimsiú sa chur i bhfeidhm náisiúnta. Is cuid dhílis de phróiseas athbhreithnithe den athbhreithniú CRS anois é.

D'oibrigh CNOS ar chiorclán nua a fhorbairt ar shamhail leithdháilte CRS don scoilbhliain 2024-25 chun sásra athbhreithnithe den athbhreithniú a chur san áireamh. Ní próiseas a thuilleadh an t-athbhreithniú ina ndéanann scoileanna iarratas chuig CNOS le haghaidh foirne breise CRS i gcásanna eisceachtúla. Is féidir athbhreithniú a thionscnamh ag leibhéal CNOS nó ag leibhéal na scoile agus is é an ERSO áitiúil a dhéanann i gcónaí é. Tá sé dírithe ar an daltaí anois agus leagann sé béim ar rochtain daltaí ar chúnamh CRS ar bhonn leanúnach tacaíochta, agus scoileanna ag athcheangal agus ag forbairt caidrimh lena nEagraithe Riachtanach Speisialta áitiúla. Is féidir go mbeadh sraith torthaí athbhreithnithe scoilbhunaithe mar thoradh ar an athbhreithniú CRS, lena n-áirítear ceanglais FGM na scoile. D'eisigh an Roinn Oideachais ciorclán 0049/2024 ar an 30 Bealtaine 2024.

Eisíodh treoirlínte CNOS maidir le hathbhreithniú a dhéanamh ar thacaíocht CRS i ranganna príomhshrutha ar fud an Stáit i mí Mheán Fómhair 2024. Sular tharla sé seo, d'fhreastail gach ball foirne ERSO ar sheimineár gréasáin faisnéise mar aon le lá oiliúna duine le duine ina dhiaidh sin a cuireadh ar fáil go réigiúnach i mí Lúnasa 2024.

Fíor 9: Ciorclán na Roinne Oideachais agus Treoirlínte CNOS do Bhunscoileanna agus Iar-bhunscoileanna Príomhshrutha

Tábla 3: Toradh an Phróisis Athbhreithnithe Eisceachtúil CRS, don Scoilbhliain 2023-24

Toradh	Líon na nIarratas
Iomlán na nIarratas	569
Leithdháileadh Méadaithe	361
Líon na bPost CRS Breise	348.3

Leagtar amach i dTábla 4 thíos líon na gCúntóirí Riachtanais Speisialta a leithdháileadh ar scoileanna ag deireadh na scoilbhliana 2023-24 agus amhail dheireadh mhí na Nollag 2024.

Tábla 4: Líon na bPost CRS

	Deireadh na Scoilbhliana 2023-24	Deireadh mhí na Nollag 2024
Poist CRS	21,001.00	22,575.23
	Deireadh na Scoilbhliana 2022-23	**Deireadh mhí na Nollag 2023**
Poist CRS	19,480.72	20,787.76

Achomhairc ar Athbhreithnithe CRS

D'fhéadfadh scoileanna ar mian leo achomharc a dhéanamh i gcoinne thoradh athbhreithnithe eisceachtúil a n-athbhreithnithe CRS an t-athbhreithniú sin a lorg trí iarratas ar achomharc a chur isteach. Faoi dheireadh 2024, bhí achomharc curtha isteach ag naoi scoil, agus bhí ceithre cinn díobh sin críochnaithe faoin dáta sin.

Iarratais ar Thacaíochtaí Breise

Sa scoilbhliain 2023-24, phróiseáil ERSOnna breis is 13,000 iarratas ar thacaíochtaí breise do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta acu faoi dhá scéim leithdháilte: iompar scoile; agus teicneolaíocht oiriúnaitheach/trealamh speisialaithe. Leagtar amach i dTábla 5 thíos líon na n-iarratas a próiseáladh faoi gach scéim.

Tábla 5: Achoimre ar Iarratais Phróiseáilte CNOS don Scoilbhliain 2023-24

Scéim	Líon na nIarratas
Iompar Scoile	5,991
Teicneolaíocht Oiriúnaitheach/Trealamh Speisialaithe	7,241
Iomlán	**13,232**

Tacaíochtaí do Leanaí ón Úcráin le Riachtanais Speisialta

I gcomhar leis an Roinn Oideachais, lean CNOS ar aghaidh de theagmháil a dhéanamh le scoileanna de réir mar is gá maidir leis na leithdháiltí CRS agus MOS athbhreithnithe chun freastail ar dhaltaí ón Úcráin. Bhí na leithdháiltí seo don scoilbhliain 2023-24 dírithe go sonrach ar dhaltaí ón Úcráin a bhfuil riachtanais speisialta acu.

Agus é á aithint go mbeadh tacaíocht oideachais speisialta ag teastáil ó chuid de na leanaí seo, leanann CNOS de sheirbhísí aistriúcháin Úcráinis/Rúisis i scríbhinn a sholáthar do scoileanna agus dá dteaghlaigh, de réir mar is gá.

Ag deireadh mhí na Nollag 2024, bhí 18,291 dalta Úcránach cláraithe i scoileanna ar fud na hÉireann.

1.4 Socrúchán agus Aistrithe Daltaí

Cuspóir - Pleanáil a dhéanamh chun socrúchán oiriúnach do mhic léinn agus aistrithe gan uaim a sholáthar agus a athbhreithniú i gcomhar le tuismitheoirí, scoileanna agus geallsealbhóirí

1.4.1 Réamhrá

In 2024, lean CNOS ar aghaidh ag bunú pleanáil ranganna speisialta agus pleanáil scoile i gcomhar leis an Roinn Oideachais don scoilbhliain 2025-26. Buaileann comhordaitheoirí le chéile go seachtainiúil leis an aonad oideachais speisialta, leis an aonad pleanála agus leis an aonad tógála sa Roinn Oideachais. Sa chruinniú seo, sainaithníodh réitigh maidir leis an éileamh fíoraithe ar scoileanna speisialta agus ranganna speisialta ar fud an Stáit i gceantair nach raibh go leor áiteanna ar fáil iontu. D'oibrigh na comhordaitheoirí náisiúnta, an príomhoifigeach i gcolún 1 agus an príomhfheidhmeannach go dlúth le pátrúin inar léir easnaimh soláthair i réimse ar leith. Tacaíonn Ciorclán 0080/2024 le pleanáil chun cinn do ranganna speisialta agus d'áiteanna scoile speisialta i gcás inar aithníodh agus inar fíoraíodh an t-éileamh níos luaithe sa scoilbhliain.

1.4.2 Bunú Ranganna agus Scoileanna Speisialta

Lean CNOS ar aghaidh ag pleanáil chun ranganna agus scoileanna speisialta a bhunú leis an Roinn Oideachais i rith 2024.

Scoileanna Speisialta

Lean an Roinn agus CNOS d'obair chomhpháirteach a dhéanamh in 2024 maidir leis an éileamh ar scoileanna speisialta do scoilbhlianta amach anseo. Táthar ag smaoineamh ar scoileanna speisialta nua a chruthú agus raon scoileanna atá ann cheana a leathnú.

D'fhógair an tAire Oideachais Norma Foley agus an tAire Sóisearach um Oideachas Speisialta agus Cuimsiú Hildegarde Naughton go n-osclófar cúig scoil speisialta nua i mí Dheireadh Fómhair 2024: ceann amháin díobh i gCorcaigh, i dTiobraid Árann, i Muineachán agus dhá cheann i mBaile Átha Cliath. Cuirfear tús leo siúd i mí Mheán Fómhair 2025 agus meastar go gclárófar thart ar 78 dalta i Meán Fómhair 2025 ar dtús agus go méadófar na huimhreacha de réir a chéile sna blianta amach romhainn.

Leanann an rannpháirtíocht straitéiseach de dhíriú ar a chinntiú go gcuirtear limistéir ardbhrú – bunaithe ar threochtaí aitheanta, éileamh áitiúil, cóiríocht oiriúnach reatha agus ionaid uirbeacha – san áireamh i suíomhanna scoile dóchúla. Tá an ciorclán nua 80/24 tar éis tacú leis an obair seo chun an t-éileamh ar scoileanna speisialta a bhunú roimh an 1 Feabhra roimh an gcéad scoilbhliain eile.

Ranganna Speisialta

Lean an comhoibriú idir CNOS agus an Roinn Oideachais ar aghaidh i rith 2024 maidir le socrúcháin ranga speisialta a sholáthar sa scoilbhliain reatha agus maidir le pleanáil don todhchaí do 2025-26 agus 2026-27.

Foilsíodh an liosta tosaigh de ranganna speisialta nua don scoilbhliain 2024-25 le 369 rang breise. D'oibrigh na ERSOnna le scoileanna chun a liosta iomlán do ranganna speisialta breise a chur i gcrích; shroich an líon 410 roimh an scoilbhliain nua.

Leanann CNOS ar aghaidh ag gabháil go straitéiseach lena chinntiú go gcomhlíontar an t-éileamh agus go n-aithnítear pointí brú, go háitiúil agus go réigiúnach, a luaithe is féidir. Tá an ciorclán nua 80/24 tar éis tacú leis an obair seo chun an t-éileamh ar rang speisialta a dheimhniú roimh an 1 Feabhra 2026, roimh an gcéad scoilbhliain eile.

Leanadh leis an obair i gcomhar leis an Roinn ar phleanáil chun cinn do scoileanna agus ranganna speisialta ar feadh 2024 chun tacú le hullmhúchán fadtéarmach do dhaltaí a bhfuil áiteanna speisialaithe ag teastáil uathu.

1.4.3 Clár Píolótach Idirthréimhseach na Straitéise Cuimsithí Fostaíochta (CES)

Clár Píolótach Aistrithe CES

Leagadh amach i Straitéis Cuimsitheach Fostaíochta an Rialtais do Dhaoine faoi Mhíchumas 2015-2024, a seoladh i mí Dheireadh Fómhair 2015, creat trasrialtasach chun tacú le fostaíocht daoine faoi mhíchumas. Sa straitéis deich mbliana seo, sainaithníodh gníomhartha tábhachtacha lena n-áirítear clár píolótach a d'fhógair an tAire Oideachais Norma Foley agus an t-iar-Aire Sóisearach um Oideachas Speisialta, Josepha Madigan, in 2022.

Díríonn an tionscadal píolótach seo ar chonairí aistrithe iarscoile a fheabhsú do dhaoine óga faoi mhíchumas. Tá sé mar aidhm aige cabhrú leo a dtodhchaí a phleanáil trí bhacainní féideartha maidir le rochtain a fháil ar oideachas iar-mheánscoile, oiliúint agus fostaíocht agus rath a bhaint amach iontu a aithint agus aghaidh a thabhairt orthu.

Tá Ranna agus gníomhaireachtaí éagsúla Rialtais páirteach sa chomhoibriú seo, lena n-áirítear CNOS faoi scáth (CES).

Cuireadh tús leis an tionscadal píolótach i mí na Samhna 2022 agus ghlac 20 scoil ó thaobh na tíreolaíochta de ar fud thuaisceart Bhaile Átha Cliath agus Chontae na Gaillimhe páirt ann. Áiríodh sa rogha seo scoileanna speisialta, scoileanna faoi mhíbhuntáiste (DEIS), scoileanna aonghnéis agus scoileanna tuaithe chun tuiscint chuimsitheach a chinntiú ar na dúshláin a bhíonn roimh dhaltaí faoi mhíchumas i suíomhanna oideachais éagsúla.

Bhí 92 dalta a raibh leibhéil éagsúla riachtanas tacaíochta acu páirteach sa chlár píolótach, idir mhíchumas intleachtúil éadrom/meánach agus mhíchumas intleachtúil casta. Fuair gach scoil a ghlac páirt 12 uair an chloig de thacaíocht thiomnaithe in aghaidh na seachtaine.

Bhí dhá phríomhthéama ag an gclár: Cinntí Eolasacha a Dhéanamh agus Scileanna don Saol i ndiaidh na Scoile. Bhí sé mar aidhm ag an dá cheann daltaí a chumhachtú chun roghanna eolasacha a dhéanamh faoina dtodhchaí agus na scileanna saoil agus infhostaitheachta riachtanacha a thabhairt dóibh ionas go n-éireoidh leo. Chríochnaigh céim scoile an chláir phíolótaigh i mí an Mheithimh 2024, agus déanfar obair leantach leo ina gceann scríbe iarscoile.

Céim 2

Tá 41 scoil speisialta ar fud na hÉireann roghnaithe chun páirt a ghlacadh i gcéim 2 de Thionscadal Píolótach CES 2024-25. Tá sé huaire an chloig sa tseachtain leithdháilte do gach scoil le haghaidh gníomhaíochtaí pleanála aistrithe. Cuireann an neamhspleáchas seo ar chumas scoileanna leas a bhaint as a dtuiscint uathúil ar a ndaltaí féin agus cuir chuige cruthaitheacha agus nuálacha a dhearadh chun aistrithe rathúla a chothú.
Leagann an tionscadal píolótach béim ar chur chuige atá dírithe ar an dalta, ag tabhairt tús áite do na cinn scríbe is fearr iarscoile a aithint do gach duine aonair. Beidh na ceachtanna agus na dea-chleachtais a bhailítear ón gclár píolótach seo ina gcúis le cleachtais amach anseo i bpleanáil aistrithe i ngach scoil speisialta agus príomhshrutha in Éirinn.

I dTreo na hIonchuimsitheachta: Clár Píolótach um Chomhoibriú Idirscoile

Tá 20 scoil páirteach sa chlár píolótach I dTreo na Cuimsitheachta: deich scoil speisialta agus deich scoil phríomhshrutha. Is é an sprioc atá ag an gclár seo ná cleachtais oideachais chuimsitheacha a chothú trí chomhoibriú a bhunú idir scoileanna comharsanacha. Cabhraíonn an clár le saineolas a chomhroinnt agus cruthaíonn sé deiseanna do mhúinteoirí agus do dhaltaí páirt a ghlacadh in eispéiris foghlama chomhoibríocha, caidrimh idirscoile a dhoimhniú agus torthaí oideachais a fheabhsú.

Raon Feidhme agus Cur i bhFeidhm an Chláir

Acmhainní a chur ar fáil do Scoileanna sna Scoilbhlianta 2023-24 agus 2024-25. Tá solúbthacht ag rannpháirtithe a ndáta tosaithe a chinneadh laistigh den tréimhse seo. Beidh gníomhaíochtaí bunaithe ar phrionsabail fhónta oideolaíocha agus beidh siad faoi threoir taighde oideachais, beartais agus straitéisí náisiúnta ábhartha.

Comhoibriú Idirscoile

Roghnaigh aonad oideachais speisialta na Roinne na chéad 20 scoil a ghlac páirt go cúramach agus cuireadh i bpéirí ar bhonn gheografach iad. Éascaíonn an phéireáil straitéiseach seo comhroinnt eolais agus saineolais áitiúil, rud a chuireann ar chumas múinteoirí breathnú ar cheachtanna agus páirt a ghlacadh iontu i suíomhanna scoile eile trí shocrú frithpháirteach.

Tá sé mar aidhm ag an gclár na torthaí seo a leanas a bhaint amach:

Torthaí oideachais feabhsaithe: cleachtais ranga a fheabhsú chun tacú níos fearr le riachtanais foghlama na ndaoine a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu agus feabhas a chur ar thorthaí deiridh oideachais gach dalta.

Forbairt ghairmiúil do mhúinteoirí: scileanna múinteoirí a fheabhsú ó thaobh riachtanais foghlama éagsúla gach dalta a shainaithint, a thuiscint agus tacú leo ar bhealach éifeachtach.

Comhoibriú idir scoileanna a chothú: comhpháirtíochtaí comhoibríocha idir scoileanna a spreagadh agus a neartú, ag éascú comhroinnt saineolais agus dea-chleachtas i réimse na riachtanas speisialta (RSO) agus an oideachais ionchuimsithigh.

Tuiscint mhúinteoirí a leathnú: Cuirfidh sé seo le tuiscint mhúinteoirí ar raon riachtanas foghlama agus ar an gcaoi a ndéileáiltear leo i gcomhthéacsanna oideachais éagsúla.

Aistrithe mac léinn a éascú: deiseanna a shainaithint agus a iniúchadh chun tacú le haistrithe daltaí idir cineálacha éagsúla scoile ar bhealach níos éifeachtaí.

Saineolas múinteoirí a úsáid: straitéisí a iniúchadh agus a chur i bhfeidhm chun leas a bhaint as saineolas múinteoirí a bhfuil eolas speisialaithe acu ar riachtanais speisialta (RSO) chun tacú le daltaí i suíomhanna scoile eile.

1.5 Cur i bhFeidhm na Seirbhíse Tacaíochta Teiripe Oideachais

Cuspóir – Seirbhís tacaíochta uileghabhálach a fhorbairt i scoileanna mar chuid den tSeirbhís Náisiúnta Tacaíochta Teiripe.

1.5.1 Réamhrá

I mí an Mheithimh 2024, d’fhógair an tAire Oideachais Norma Foley agus an tAire Oideachais Speisialta agus Cuimsiú Hildegarde Naughton go mbunófar Seirbhís Tacaíochta Teiripe Oideachais. Áirítear leis seo teiripeoirí saothair agus teiripeoirí urlabhra agus teanga a cheapadh. I gcomhthráth leis an bhfógra, rinneadh ceapachán buan cleachtóirí iompraíochta chuig CNOS a cheadú.

Tugadh poist bhuana do theiripeoirí CNOS a bhí fostaithe roimhe seo ar bhonn sealadach faoin tsamhail phíolótach ionchuimsithe scoile, i réigiún CNOS thoir. Cuireadh tús le hearcaíocht chun folúntais san oirthear a líonadh agus chun seirbhís nua a sheoladh i réigiún an iarthair.

1.5.2 Tionscadal Teiripe Ionscoile (ISTP)

Teiripe Leanúnach Ionscoile CNOS 2024

Go déanach in 2023, chuir an tionscadal teiripe ionscoile: samhail ionchuimsithe scoile an obair i gcrích leis na 75 scoil sa chlár píolótach SIM. Ó Eanáir 2024, díríodh ar scoileanna nua a shainaithint i mBaile Átha Cliath, i gCill Mhantáin agus i gCill Dara a gheobhadh seirbhís teiripe leanúnach ionscoile (SIT) ó CNOS ar feadh dhá bhliain.

Conair Tosaíochta SIT

Forbraíodh agus cuireadh i bhfeidhm conair tosaíochta saincheaptha, atá bunaithe ar fhianaise agus á spreagadh ag sonraí. Áiríodh leis seo go raibh ar scoileanna freastal ar sheimineár gréasáin buneolais ar SIT, agus ina dhiaidh sin, tugadh cuireadh dóibh foirm iarratais a chur isteach trí shuíomh gréasáin CNOS. Cuireadh próiseáil scagtha trí chéim i bhfeidhm ar gach iarratas a fuarthas. Tá torthaí mionsonraithe an phróisis seo leagtha amach thíos.

Tábla 6: Próiseas Tosaíochta SIT - Contaetha Bhaile Átha Cliath, Chill Dara, agus Chill Mhantáin

Múinteoirí/Ceannairí Scoile ag freastal ar an Seimineár Gréasáin	787
Iarratais a próiseáladh	313
Scoileanna a dtairgtear SIT dóibh	22
Scoileanna ar an bPainéal	212

Tacaíocht Scoile SIT 2024

Cuireadh tús le tacaíocht do 22 scoil i Meán Fómhair 2024 agus léiríonn na sonraí seo a leanas na teagmhálacha le scoileanna agus imeachtaí foghlama gairmiúla do mhúinteoirí (FGM) do scoileanna a fhaigheann SIT, suas go dtí mí na Nollag 2024. Bhí triúr teiripeoirí saothair agus ceathrar teiripeoirí urlabhra agus teanga i mbun oibre le linn na tréimhse seo.

Tábla 7: Teagmhálacha le Scoileanna

Cineál Scoile	Líon na dTeagmhálaithe	Modh Teagmhála	Líon na dTeagmhálaithe
Bunscoil	163	Cuairteanna tacaíochta scoile • Bunscoil - 59 • Iar-Bhunscoil - 29 • Speisialta – 8	96
Iar-bhunscoil	86	Cruinnithe ar líne	25
Scoileanna Speisialta	24	Teagmhálaithe ríomhphoist/teileafóin	152
Iomlán na dTeagmhálacha	**273**	**Iomlán na dTeagmhálacha**	**273**

Tábla 8: Imeachtaí Teiripe Leanúnacha Ionscoile/Foghlaim Ghairmiúil do Mhúinteoirí

Imeachtaí FGM	Líon na Múinteoirí
20	388

Fíor 10: Fócas ar Imeachtaí Teiripe Leanúnach Ionscoile/Foghlaim Ghairmiúil do Mhúinteoirí 2024

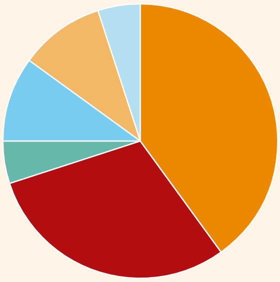

1.5.3 Teiripe Réigiúnach CNOS 2024

D'oibrigh teiripeoirí réigiúnacha CNOS (teiripeoirí saothair/urlabhra agus teanga) laistigh de dhá fhoireann réigiúnacha mar chuid den chlár phíolótach SIM i gcomhar le cleachtóirí iompraíochta CNOS go dtí gur cuireadh deireadh leis an snáithe sin den chlár píolótach i mí an Mheithimh 2024. Ó shin i leith, oibríonn teiripeoirí réigiúnacha CNOS laistigh den tSeirbhís Tacaíochta Teiripe Oideachais nua.

Is é fócas teiripeoirí réigiúnacha CNOS scileanna agus acmhainn múinteoirí a chothú i scoileanna trí réimse seimineár, ceardlanna iarsheimineáir, acmhainní múinteoirí agus tacaíocht ionscoile. Tá sé mar aidhm ag imeachtaí an FGM (seimineáir agus ceardlanna iarsheimineáir) acmhainn múinteoirí a chothú chun tacú lena gcuid daltaí i réimsí ar nós riachtanais urlabhra, teanga agus cumarsáide, riachtanais chéadfacha agus scileanna eagrúcháin. Cuirtear tacaíocht leantach ionscoile ar fáil do scoileanna agus do mhúinteoirí chomh maith chun a gcumas a fhorbairt tuilleadh chun an fhoghlaim ó na seimineáir agus na ceardlanna a leabú sa seomra ranga.

Imeachtaí Teiripe Réigiúnach FGM

Ó Eanáir go Meitheamh 2024, thug ceathrar teiripeoirí urlabhra agus teanga trí sheimineár do 80 múinteoir sa dá réigiún phíolótach SIM agus bhain 40 múinteoir leas as tacaíocht leantach um chur i bhfeidhm ionscoile.

Ó Mheán Fómhair go Nollaig 2024, thug triúr teiripeoirí urlabhra agus teanga de chuid CNOS trí sheimineár do 90 múinteoir ar fud chontae Bhaile Átha Cliath, Chill Dara agus Chill Mhantáin, agus bhain 33 múinteoir leas as tacaíocht leantach um chur chun feidhme ionscoile.

Tacaíocht Cur Chun Feidhme Múinteoirí Teiripe Réigiúnacha

Áirítear le tacaíocht chur chun feidhme teiripe réigiúnach CNOS cuairteanna díreacha ionscoile, tacaíocht teileafóin agus ríomhphoist. Ó Mheán Fómhair go Nollaig 2024, rinneadh 221 teagmháil le scoileanna agus 33 cuairt ionscoile. Ba é príomhfhócas na gcuairteanna seo pleanáil, samhaltú, comhroinnt faisnéise agus machnamh. As na 33 cuairt a rinneadh ó Mheán Fómhair go Nollaig 2024, rinne 14 díobh torthaí oideachais i ngnóthachtáil acadúil, neamhspleáchas, tinreamh agus sonas a thuairisciú. Tá fianaise i ngach ceann de na 14 scoil ar acmhainn múinteoirí a fhorbairt, agus tá fianaise i gceann amháin go dtí seo ar thionchar díreach ar dhaltaí.

Tábla 9: Tacaíocht Chur Chun Feidhme Múinteoirí Teiripe Réigiúnaí CNOS, Meán Fómhair-Nollaig 2024

Líon na dTeagmhála cha Scoile	Líon na gCuairtean na Scoile	Torthaí Oideachais arna dtuairisciú ag Múinteoirí
221	33	Gnóthachtáil acadúil; neamhspleáchas; tinreamh; sonas

Tomhas Torthaí i dTeiripe Réigiúnach

Cuireann samhail uathúil teiripe réigiúnach CNOS dúshláin i láthair maidir le measúnú a dhéanamh ar thionchar na dtacaíochtaí a chuirtear ar fáil ar chleachtas múinteoirí agus ar thorthaí daltaí. Aithníodh pacáiste bogearraí ar a dtugtar OutNav le linn próiseas soláthair a thacaíonn le heagraíochtaí tionchar a gcleachtas a mheas agus tuairisciú a dhéanamh ar na torthaí is tábhachtaí. Chuir teiripeoirí agus bainistíocht CNOS nósanna imeachta bailiúcháin sonraí i gcrích go déanach in 2024 agus beidh siad in ann tosú ag tuairisciú go córasach ar thorthaí teiripe réigiúnacha in 2025. Má mheastar go bhfuil sé éifeachtach, tá úsáidí níos leithne féideartha ag an mbogearra ar fud sheirbhísí túslíne CNOS.

Forbairt Acmhainn Teiripe CNOS

D'fhorbair teiripeoirí CNOS roinnt acmhainní in 2024 agus d'fhoilsigh siad iad ar an suíomh gréasáin chun leasa gach múinteoir i scoileanna ar fud na tíre. Tá siad go léir ar fáil ag an nasc seo a leanas: https://ncse.ie/therapy-resources

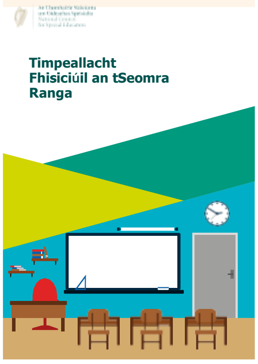

Timpeallacht Fhisiciúil an tSeomra Ranga: Spásanna Foghlama Uilíocha a Chruthú

Is treoir chuimsitheach í an leabhrán Timpeallacht Fhisiciúil an tSeomra Ranga atá deartha chun cabhrú le múinteoirí timpeallachtaí foghlama ionchuimsitheacha agus inoiriúnaithe a chruthú a rachaidh chun tairbhe do gach dalta. Scrúdaíonn an leabhrán seo réimse straitéisí atá bunaithe ar fhianaise agus uirlisí praiticiúla is féidir le múinteoirí a chur i bhfeidhm go héasca ina seomraí ranga. Trí dhíriú ar an timpeallacht fhisiciúil, tá sé mar aidhm ag an leabhrán rannpháirtíocht na ndaltaí a fheabhsú, bacainní ar fhoghlaim a laghdú agus mothú muintearais a chruthú do gach mac léinn.

Tacaíochtaí Amhairc laistigh de Thimpeallacht Foghlama Ionchuimsitheach

Tá faisnéis, straitéisí agus acmhainní sa leabhrán Tacaíochtaí Amhairc CNOS laistigh de Thimpeallacht Foghlama Ionchuimsitheach chun cabhrú le múinteoirí úsáid a bhaint as tacaíochtaí amhairc chun tacú le cumarsáid agus rannpháirtíocht uile gach dalta ar scoil. Nuair a chuirtear tacaíochtaí amhairc i bhfeidhm i ngach seomra ranga agus i ngach spás comhroinnte mar chuid de chur chuige cumarsáide iomlán, tacaíonn siad le cruthú agus cur chun cinn timpeallachta foghlama ionchuimsitheach ina dtugtar tacaíocht níos fearr do dhaltaí chun tuiscint agus cumarsáid a dhéanamh i rith an lae.

Spásanna Céadfacha i Scoileanna (an dara heagrán)

Glacann an acmhainn seo cur chuige dalta-lárnach atá bunaithe ar láidreachtaí maidir le féachaint ar na timpeallachtaí céadfacha laistigh de scoil. Díríonn sé ar chleachtas cultúrtha a bhunú laistigh de scoil ina n-úsáidtear spásanna céadfacha agus straitéisí céadfacha i rith an lae scoile. Tá treoirlínte ar fáil ann do mhúinteoirí agus d’fhoireann na scoile chomh maith, chun tacú go hiomlánaíoch leis na daltaí trí spásanna do na céadfaí a chruthú agus a úsáid lena ndaltaí.

Comhdhálacha agus Gradaim

Bhí teiripeoirí CNOS i dteagmháil le réimse páirtithe leasmhara seachtracha agus ag tabhairt deiseanna comhdhála. Seo a leanas cuid de na rannchuidithe comhdhála ar fiú aird a thabhairt orthu:

Comhdháil Oideachais Speisialta Chumann Múinteoirí Éireann (INTO): Cur i láthair ar dhul chun cinn na Samhla Ionchuimsithe Scoile: Clár Píolótach Teiripe Ionscoile agus intinn maidir le seirbhís teiripe CNOS a leathnú.

Fíor 11: Comhdháil INTO 2024

Gradam Comhoibrithe Tionchair Chomhairle na Teiripe Saothair do Thíortha na hEorpa – Cumann Eorpach Urlabhra agus Teanga (COTEC-ESLA): Tháinig CNOS sa tríú háit as a haighneacht do Ghradam Tionchair Chomhoibrithe COTEC-ESLA ar an ábhar: Tionchar agus Torthaí an Chomhoibrithe idir Teiripeoirí Saothair agus Teiripeoirí Urlabhra agus Teanga i Soláthar Tacaíochta Leanúnaí Ionscoile.

Cumann Teiripeoirí Saothair na hÉireann, Meán Fómhair 2024: Is cur i láthair ar fhoilseachán nua CNOS is ea Acmhainn Múinteora chun Dearadh Seomra Ranga a Thacaíonn le Rannpháirtíocht do Chách a Chur Chun Cinn, *An Timpeallacht Fhisiciúil: Spásanna Foghlama Uilíocha a Chruthú*, a raibh plé ann ar na himpleachtaí praiticiúla a bhaineann lena úsáid i soláthar tacaíochtaí teiripe scoilbhunaithe.

Comhdháil Chumann Urlabhra agus Teangacha na hEorpa (ESLA), Meán Fómhair 2024: Rinne foireann CNOS dhá chur i láthair ó bhéal agus ceann amháin ar phóstaer ina raibh mionsonraí faoi obair uathúil a teiripe maidir le cumas múinteoirí agus scoileanna a thógáil chun torthaí oideachais a fheabhsú agus rannpháirtíocht chumarsáideach a thógáil agus a chomhtháthú trí thacú le guth bríoch na mac léinn.

Fíor 12: Cur i Láthair Póstaeir ag Comhdháil ESLA, Meán Fómhair 2024

Comhdháil Chumann Tacaíochta Foghlama na hÉireann (ILSA), Deireadh Fómhair 2024: Leas a Bhaint as Cumhacht an tSeomra Ranga Fhisiciúil: Reáchtáil foireann teiripe saothair CNOS ceardlann do mhúinteoirí inar scrúdaíodh cur chuige praiticiúil maidir le dearadh seomra ranga cuimsitheach mar a mhionsonraítear sa Leabhrán nua Timpeallacht Fhisiciúil Teiripe CNOS.

Cumann Náisiúnta na mBord Bainistíochta san Oideachas Speisialta (NAMBSE), Deireadh Fómhair 2024: Seirbhís Teiripe Tacaíochta Oideachais CNOS Chuir ceannairí speisialtóirí teiripe CNOS seisiún eolais i láthair faoin tseirbhís nua agus faoin gcaoi a leathnófar í in 2025-26.

Comhdháil um Fhoirgnimh Oideachais, Samhain 2024: Spásanna Céadfacha: Spásanna a Chruthú a Thacaíonn le Rannpháirtíocht agus Foghlaim do Chách. Chuir CNOS treoir i láthair maidir le spásanna céadfacha i scoileanna, ag fiosrú idirghabhálacha agus cur chuige uilíocha, réamhghníomhacha chun seomraí ranga a thacaíonn le rialachán a chruthú atá riachtanach do roinnt daltaí, ach a théann chun tairbhe do chách.

Fíor 13: Comhdháil um Fhoirgnimh Oideachais, Samhain 2024

Mataí Cainte mar Uirlis CNOS chun Cleachtas Cuimsitheach a Chur Chun Cinn i Scoileanna

I gcomhréir le beartas oideachais ionchuimsithigh CNOS, tá easpa feasachta agus tuisceana sainaitheanta ag a foireann, mar aon le múinteoirí in Éirinn, maidir le conas guth na ndaltaí a spreagadh agus a úsáid go héifeachtach i scoileanna. Chun aghaidh a thabhairt air seo, tá Talking Mats TM aitheanta ag CNOS mar uirlis fhianaisebhunaithe a d'fhéadfaí a úsáid chun a chinntiú go 'n-éistfí le daltaí' (Messiou et al., 2024) san iarracht córas oideachais ionchuimsithigh den scoth a bhaint amach.

Ag deireadh 2023, chuaigh grúpa oibre CNOS i mbun comhairliúcháin fairsing le Talking Mats TM agus Ollscoil Stirling. Threoraigh an comhairliúchán seo a grúpa oibre i bhforbairt Talking Mats TM CNOS saincheaptha don Oideachas Ionchuimsitheach. Go ríthábhachtach,
cuireadh eolas ar fáil d'fhorbairt na mataí seo ó dhaltaí a bhailigh múinteoirí in 11 scoil chomhpháirtíochta agus baill de ghrúpa oibre CNOS idir Márta agus Iúil 2024.

Ghin anailís ar Ghuth na nDaltaí i dtéarma an fhómhair 53 rogha a sannadh do cheann amháin de thrí thopaic réamhchinntithe Talking Mats TM arna nginiúint ag CNOS. Rinneadh Mise agus Mo Scoil, Spásanna ar Scoil agus Cad a Chuidíonn Liom Foghlaim ar Scoil a bheachtú agus tagairt á déanamh do na sonraí a bailíodh. Cuirtear dréacht na dtrí mhata i láthair thíos.

Fíor 14: Conair Dearaidh agus Comhchruthaithe

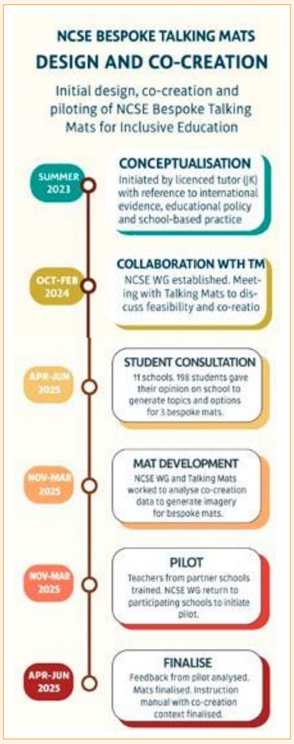

Fíor 15: Mataí Cainte Saincheaptha CNOS don Oideachas Ionchuimsitheach – Dréachtaí

Ina theannta sin, i mí na Samhna 2024, chuir teagascóir ceadúnaithe CNOS do Talking Mats TM oiliúint ar 17 múinteoir ó sheacht scoil chomhpháirtíochta. Tá siad i mbun Talking Mats TM a chur i bhfeidhm ar bhonn píolótach anois chun tuairim na ndaltaí a lorg ar an dréacht deiridh.

Críochnófar an tionscadal i mí Aibreáin 2025, agus é mar aidhm aige é a scaipeadh de réir a chéile i measc bhaill foirne oilte CNOS. Úsáidfear Talking Mats TM CNOS le scoileanna chun pleanáil agus meastóireacht a dhéanamh ar thimpeallachtaí teagaisc, foghlama agus oideachais d'fhonn ionchuimsitheacht a chur chun cinn ar bhealach níos fearr.

1.5.4 Clár Náisiúnta Oiliúna CRS – Dioplóma Leibhéal 6 i dTacaíocht Scoile Ionchuimsitheach

Táthar ag leanúint ar aghaidh leis an gclár náisiúnta oiliúna do Chúntóirí Riachtanas Speisialta a tosaíodh in 2021 a chur ar fáil. Cuireann Scoil an Oideachais, COBÁC an clár seo ar fáil mar aon le Scoil an Altranais, na Cnáimhseachais agus na gCóras Sláinte, COBÁC. Tá an cúrsa creidiúnaithe mar Dhioplóma CNC Cuspóir Speisialta Leibhéal 6 i dTacaíocht Ionchuimsitheacha Scoile. In 2023, i ndiaidh próiseas creidiúnaithe, ceadaíodh teideal nua cúrsa: dioplóma leibhéal 6 i dtacaíocht ionchuimsitheach scoile. Faigheann céimithe an chláir
dámhachtain speisialta leibhéal 6 ar an gCreat Náisiúnta Cáilíochtaí (CNC).

Tá thart ar 4,100 dalta tar éis páirt a ghlacadh ann go dtí seo agus tá 2,962 duine tar éis céim a bhaint amach go dtí seo. Léirítear líon na ndaoine a chláraigh agus a bhain céim amach ó Bhliain 1 go dtí Bliain 4 sa tábla thíos:

Tábla 10: Líon na nDaltaí Cláraithe agus Céimithe

Cohórt	Dáta Tosaithe	Daltaí Cláraithe	Céimithe
1	Eanáir 2021	500	458
2	Meán Fómhair 2021	941	839
3	Meán Fómhair 2022	961	834
4	Meán Fómhair 2023	903	831

I mí Iúil 2024, lorg CNOS tairiscintí le haghaidh clár chun teacht in áit an chláir oiliúna náisiúnta ar líne atá ann cheana féin. I mí na Nollag 2024, measadh gur éirigh le hOllscoil Teicneolaíochta an Atlantaigh, Coláiste Naomh Aingeal. Cuireadh tús le dearadh agus forbairt leagan nua an chúrsa i mí Eanáir 2025.

1.5.5 Clár Píolótach Náisiúnta Altranais

Seoladh scéim phíolótach náisiúnta altranais chun tacú le leanaí a bhfuil riachtanais chasta chúram sláinte acu3 ar an 21 Deireadh Fómhair 2022, bunaithe ar mholtaí grúpa pleanála trasghníomhaireachta. Bhí sé mar aidhm ag an scéim seo tacaíochtaí altranais a sholáthar ionas go bhféadfadh leanaí a bhfuil riachtanais chasta chúram sláinte acu freastal ar scoil. Comhlánaíonn sé an soláthar reatha trí sheirbhísí pobalbhunaithe.

Feidhmíonn an scéim mar chomhpháirtíocht idir CNOS agus Cúram Príomhúil FSS, agus an chéad cheann acu ag bainistiú iarratais, an FSS freagrach as cúrsaí cliniciúla agus an Roinn Oideachais ag soláthar maoiniú. Cuirtear tacaíocht altranais ionscoile ar fáil do dhaltaí trí chonarthaí tacaíochta péidiatraice réamhbhunaithe do na leanaí, faoi mhaoirseacht chliniciúil FSS Prima Care.

Tá altraí ar an láthair ag go leor scoileanna faoi láthair, go háirithe scoileanna speisialta, arna maoiniú trí shocruithe éagsúla. Ní chuireann an tseirbhís phíolótach seirbhísí ná tacaíochtaí altranais atá ann cheana féin i scoileanna as an áireamh.

Ó thosaigh an tionscadal píolótach náisiúnta altranais ag deireadh 2022, fuarthas 42 iarratas. Ceadaíodh tacaíocht do 22 díobh seo; níor chomhlíon 13 cinn na critéir incháilitheachta agus tráth na tuarascála bhí 7 n-iarratas fós ar siúl. Tá próiseas achomhairc ar fáil d’iarratasóirí nár éirigh leo.

Déanfar meastóireacht ar an tionscadal píolótach in 2025 chun eolas a chur ar fáil maidir le tacaíocht altranais a sholáthar amach anseo do dhaltaí a bhfuil riachtanais chasta chúraim sláinte acu.

1.6 Measúnú ar Riachtanas

Cuspóir - Comhlíonadh ár n-oibleagáidí reachtúla faoin Acht um Míchumas trí oibriú leis na páirtithe leasmhara uile mar fhreagairt ar atreoruithe a bhaineann le Cártaí Riachtanacha um Neamhspleáchas (Measúnú ar Riachtanais) a fháil chun cúnamh a sholáthar maidir le measúnú riachtanais ag FSS a chomhlánú.

De réir Alt 8.3 den Acht um Míchumas, (2005), leanadh leis an rannpháirtíocht fhairsing le páirtithe leasmhara oideachais, scoileanna, an Roinn Oideachais agus FSS de réir mar a d’fhreagair CNOS do phróiseas measúnaithe riachtanais FSS. Nuair a iarrann FSS air/uirthi é, ní mór do CNOS cúnamh a thabhairt le measúnú a dhéanamh ar riachtanais oideachais linbh nó duine óig trí dhuine cuí a ainmniú chun tuarascáil ar riachtanais oideachais a chomhlánú.
Agus iad ag obair chun an próiseas a chomhordú, leathnaíodh foireann tiomnaithe um Measúnú ar Riachtanais CNOS le linn 2024 mar fhreagairt ar líon méadaitheach atreoruithe FSS.

Thosaigh an fhoireann seo in 2022 agus ag deireadh mhí na Nollag 2024, fuair CNOS 13,737 atreorú chuig FSS, agus réitíodh 5,687 díobh seo i raon suíomhanna scoile (féach Tábla 11 thíos):

3. https://www.gov.ie/en/department-of-education/publications/national-nursing-pilot-for-children-with-complex-healthcare-needs-pilot-scheme/

Tábla 11: Atreoruithe um Measúnú ar Riachtanais arna dtaifeadadh ag CNOS 2022-24

Suíomh	Atreoruithe FSS	Tuairisc Seolta chuig Oifigigh Measúnaithe FSS	Atreorú Dúnta
Bunscoil	9,072	4,291	4,468
Iar-Bhunscoileanna	1,628	632	659
Scoil Speisialta	216	94	104
Cúram Leanaí Luathfhoghlama (lena n-áirítear suíomhanna uathachais HT)	2,438	362	392
Eile	383	19	64
IOMLÁN	**13737**	**5398**	**5687**

San iomlán, tá difríocht idir líon iomlán na dtuarascálacha a seoladh chuig Oifigeach Athbhreithnithe FSS (5,398) i dTábla 11 agus atreoruithe dúnta (5,687) i gcás ina bhfuil feidhm ag an méid seo a leanas: ní éilíonn FSS tuarascáil ar riachtanais oideachais a thuilleadh; atreoruithe dúblacha; agus iad siúd inar tharraing an tuismitheoir siar ón bpróiseas um Measúnú ar Riachtanais.

Ó mhí Eanáir go deireadh mhí na Nollag 2024, fuair CNOS 5,712 atreorú ó FSS, agus réitíodh 4,069 díobh seo i raon suíomhanna scoile (féach Tábla 12).

Tábla 12: Taifead d'Atreoruithe um Measúnú ar Riachtanais arna réitigh ag CNOS in 2024

Suíomh	Atreoruithe FSS	Tuairisc Seolta chuig Oifigigh Measúnaithe FSS	Atreoruithe Dúnta
Bunscoil	3,436	2,843	3,247
Iar-Bhunscoileanna	673	356	421
Scoil Speisialta	55	72	87
Cúram Leanaí Luathfhoghlama (lena n-áirítear suíomhanna uathachais HT)	1,394	212	261
Eile	154	13	53
IOMLÁN	**5,712**	**3,496**	**4,069**

Foilsíodh ciorclán 0025/2024[4] de chuid na Roinne Oideachais a thionscain measúnú ar riachtanas ar an 15 Aibreán 2024. Bhí an próiseas faoi réir comhairliúcháin le comhlachtaí bainistíochta. Mar thoradh air sin, tá Tuarascáil Riachtanais Oideachais CNOS agus an Nóta Treorach do Scoileanna nuashonraithe chun an ciorclán seo a léiriú.

I mí na Bealtaine 2024, rinne CNOS óstáil ar Sheimineár gréasáin faisnéise um Measúnú ar Riachtanais[5] do 250 ceannaire scoile agus múinteoir. Chuaigh láithreoirí ó FSS agus ón Roinn Oideachais i gcomhar le CNOS
chun a róil faoi seach sa phróiseas um Measúnú ar Riachtanais a leagan amach agus comhairle a chur ar scoileanna maidir le conas is féidir lena n-ionchur cabhrú le gné oideachais thuarascáil um Measúnú ar Riachtanais FSS a chomhlánú. Tá sé mar aidhm ag na seimineáir ghréasáin rannpháirtithe a chur ar an eolas faoin bpróiseas measúnaithe agus tacú leo tuarascáil CNOS ar riachtanais oideachais á cur i gcrích.

Leanfaidh CNOS ar aghaidh ag déanamh monatóireachta ar a ról maidir le riachtanais oideachais a mheas, lena n-áirítear athbhreithnithe ar phróisis, forbairt bhreise ar acmhainní agus cumarsáid (lena n-áirítear seimineáir ghréasáin faisnéise breise do pháirtithe leasmhara) maidir le gach suíomh um Measúnú ar Riachtanais.

Fíor 16: Padlet CNOS um Measúnú ar Riachtanas

4. https://www.gov.ie/en/circular/16c72-report-of-education-need-for-the-purpose-of-the-assessment-of-need-disability-acht-2005/
5. https://padlet.com/NCSEIE/assessment-of-need-report-of-education-needs-tuarasc-il-ar-r-bybxxgaixyqe8u6y/wish/do3MQJB6oD7OQ15w

Sprioc Straitéiseach 2:

Taighde, Beartas agus Cleachtas

Sprioc Straitéiseach 1- Taighde, Beartas agus Cleachtas

Comhairle beartais, cleachtais agus cláir foghlama gairmiúla a fhorbairt agus a sholáthar atá bunaithe ar fhianaise agus ar an taighde náisiúnta agus idirnáisiúnta is déanaí agus ar ionchur ó shaineolaithe.

Leagann CNOS ceithre chuspóir agus deich bpríomhghníomh amach do Sprioc Straitéiseach 2, Taighde, Beartas agus Cleachtas, ina Ráiteas Straitéise 2023-26.

Sprioc 2 - Cuspóirí agus Gníomhartha

Cuspóirí	Gníomhartha
1. Comhairle beartais neamhspleách, shaineolach agus bunaithe ar fhianaise a chur ar fáil don Aire Oideachais agus tacú chun comhairle a chur i bhfeidhm de réir mar is gá.	1. Comhairle beartais a fhorbairt don Aire atá bunaithe ar chomhairle ó shaineolaithe agus ar shonraí agus taighde atá bunaithe ar fhianaise. 2. Clár foghlama gairmiúla saineolaithe a fhorbairt chun a chinntiú go seachadann CNOS oideachas atá bunaithe ar an dea-chleachtas i bpobail scoile.
2. Cláir chleachtais agus foghlama gairmiúla atá bunaithe ar fhianaise a fhorbairt, a sheachadadh agus a athbhreithniú chun tacú le cuimsiú daltaí ar bhealach atá freagrúil agus ábhartha do riachtanais phobail na scoile.	1. Clár feabhsaithe tacaíochta leanúnaí agus clár foghlama gairmiúla a athbhreithniú, a ullmhú agus a sheachadadh do phobail scoile. 2. Páirt a ghlacadh i gcomhairliúchán leanúnach maidir le cláir foghlama gairmiúla CNOS do phobail scoile agus feabhsú leanúnach orthu. 3. Soláthar agus comhordú acmhainní, rannpháirtíocht lóistíochta agus rannpháirtíocht phearsanta/ar líne le cláir foghlama gairmiúla CNOS do phobail scoile go háitiúil agus go náisiúnta. 4. Clár taighde bunaithe ar chleachtas a fhorbairt chun eolas a thabhairt do chleachtas scoile áitiúil, agus do threoir agus comhairle náisiúnta.

Cuspóirí	Gníomhartha
3. Dul i mbun comhairliúcháin fairsing lenár bpáirtithe leasmhara oideachais, lena n-áirítear ár bhFóram Comhairliúcháin, tuismitheoirí, daltaí agus grúpaí abhcóideachta agus leas a bhaint as eolas agus comhairle saineolaithe.	1. Sceideal bliantúil rannpháirtíochta a fhorbairt agus a chomhordú le comhlachtaí ionadaíocha, ceannaireachta, bainistíochta agus pátrúnachta ábhartha chun eolas a thabhairt maidir le riachtanais phobalbhunaithe na scoile agus deiseanna comhpháirtíochta. 2. Tacú le hobair an Fhóraim Chomhairligh maidir le treoir agus eolas a thabhairt d'obair CNOS.
4. Clár bliantúil taighde coimisiúnaithe agus taighde inmheánach a tháirgeadh chun bonn eolais a chur faoi obair CNOS.	1. Clár náisiúnta taighde coimisiúnaithe agus inmheánach a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm. 2. Taighde agus cleachtas atá bunaithe ar fhianaise a scaipeadh ar na páirtithe leasmhara uile trí leas a bhaint as ár suíomh gréasáin agus na meáin shóisialta, an chomhdháil taighde bhliantúil agus imeachtaí eile do pháirtithe leasmhara.

2.1 Páipéar Comhairle Beartais maidir le Scoileanna Speisialta agus Ranganna Speisialta

Cuspóir - Comhairle beartais neamhspleách, shaineolach agus fhianaisebhunaithe a chur ar fáil don Aire Oideachais agus tacú le cur i bhfeidhm na comhairle de réir mar is gá.

I mí Eanáir 2024, d'fhoilsigh CNOS an páipéar comhairle beartais. Oideachas Ionchuimsitheach do Shochaí Ionchuimsitheach[6]. Leagtar amach san fhoilseachán suntasach seo treochlár chun Éire a aistriú i dtreo córas oideachais níos ionchuimsithí. Tá sé bunaithe ar thaighde fairsing, ar chomhairliúcháin agus ar chás-staidéir idirnáisiúnta atá doiciméadaithe sa Litríocht agus in Athbhreithnithe Riaracháin Idirnáisiúnta a foilsíodh ar leithligh.

Tá CNOS tiomanta fós do na prionsabail atá leagtha amach sa pháipéar a chur chun cinn agus d'oibriú i dtreo córas oideachais ionchuimsitheach den scoth a bhaint amach d'Éirinn.

6. https://ncse.ie/wp-content/uploads/2024/05/Oideachas_Cuimsitheach_do_Shochaí_Chuimsitheach_Comhairle_Bheartais_NCSE_Páipéar_7.pdf

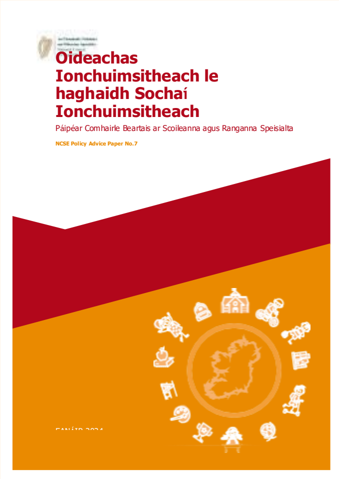

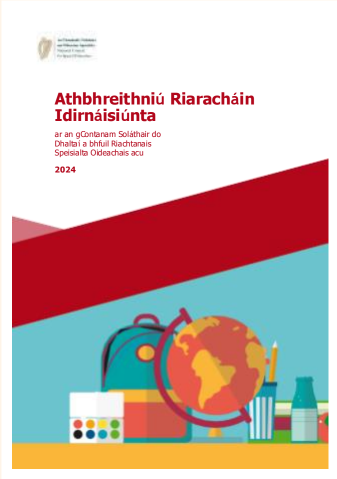

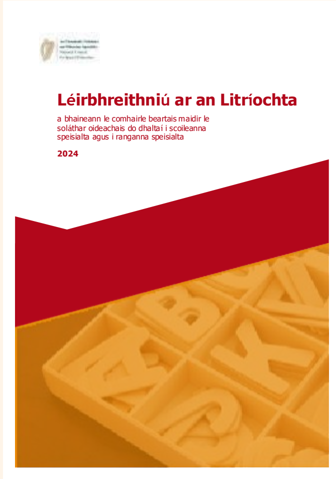

2.2 Clár um Chleachtas Fianaisebhunaithe agus Foghlaim Ghairmiúil chun Tacú le Cuimsiú Daltaí i Scoileanna Pobail

Cuspóir – Cláir chleachtais agus foghlama gairmiúla atá bunaithe ar fhianaise a fhorbairt, a sheachadadh agus a athbhreithniú chun tacú le cuimsiú daltaí ar bhealach atá freagrúil agus ábhartha do riachtanais phobal na scoile.

2.2.1 Réamhrá

Le linn 2024, rinne CNOS athbhreithniú ar a thiomantas chun tacú le múinteoirí trí fhorbairt, seachadadh agus athbhreithniú a dhéanamh ar theicnící foghlama gairmiúla atá freagrúil agus forásach. Áiríodh leis seo machnamh ar a thacaí ionscoile, a theicnící cóitseála agus samhaltaithe chun tacú le cleachtas múinteoirí agus é a leabú ag leibhéil na bunscoile, na hiar-bhunscoile agus na scoile speisialta. Cuireadh tús leis an tionscadal píolótach um Dhearadh Uilíoch don Fhoghlaim (DUF) i mí an Mhárta 2024, agus cuirfidh CNOS a thorthaí i láthair go luath in 2027.

Leanann an tSeirbhís Múinteoirí Cuairte ar aghaidh ag tacú le leanaí atá bodhar/lagéisteachta nó dall/lagamhairc agus a dteaghlaigh. I mí Aibreáin 2024, chomhóstáil CNOS an 27ú Comhdháil Chomhpháirteach de chuid Chónaidhm Eorpach Chumann Múinteoirí na mBodhar (FEAPDA) i Mullach Íde, Baile Átha Cliath. Bhí toscairí ó gach cearn den domhan i láthair.

Chuir CNOS deireadh leis an gCreat Iompraíochta-NCSE Relate. Chuir rannpháirtíocht le pobail scoile bonn eolais faoina fhorbairt agus rinneadh cur i láthair ag roinnt comhdhálacha bainistíochta agus ag leibhéil na dtuismitheoirí agus na habhcóideachta. Cuireadh tacaíocht ó chleachtóirí iompraíochta ar fáil do 47 scoil speisialta i réigiúin an oirthir agus an deiscirt. Chuir comhairleoirí uathachais agus cleachtóirí iompraíochta oiliúint ar fáil do mhúinteoirí i gceithre scoil speisialta nua. Sannadh comhairleoirí iompair le haghaidh foghlama agus folláine do scoileanna iar-bhunscoile roghnaithe a cháilíonn don tacaíocht seo. Tar éis threoirlínte na Roinne Oideachais, Understanding Behaviors of Concern and Responding to Crisis Situations, a sheoladh i mí na Nollag 2024, thosaigh CNOS ag soláthar oiliúna uile-scoile do scoileanna speisialta.

Leanann creatlacha churaclaim na bunscoile, teanga agus matamaitice ar aghaidh mar bhonn agus taca ag obair fhoireann curaclaim agus oideachais CNOS chun tacú le cur i bhfeidhm curaclaim i mbunscoileanna agus i scoileanna speisialta ar feadh 2024.

Lean CNOS ar aghaidh ag tacú le scoileanna, le leanaí agus le tuismitheoirí trí 410 rang speisialta a chruthú ag leibhéil na bunscoile agus na hiar-bhunscoile. Thairg sé tacaíocht do scoileanna lena chúrsaí samhraidh agus cúrsaí buneolais do mhúinteoirí bunscoile agus iar-bhunscoile sna ranganna nuabhunaithe. Fuair múinteoirí a raibh taithí acu i mbun na ranganna seo tacaíocht trí cheardlanna tacaíochta leanúnacha a reáchtáladh i gcomhar le hIonad Uathachais Middletown i gCo. Ard Mhacha, Tuaisceart Éireann.

2.2.2 Foghlaim Ghairmiúil (FGM) CNOS do Mhúinteoirí

Mar chuid den chlár foghlama gairmiúla do cheannairí scoile agus do mhúinteoirí, cuireann CNOS sraith chuimsitheach seimineár agus ceardlanna iarsheimineáir ar fáil agus éascaíonn sé pobail chleachtais chun tacú le cuimsiú gach linbh, go háirithe iad siúd a bhfuil riachtanais oideachais speisialta acu.

In 2024, chuir CNOS 221 seimineár ar fáil, ar líne (65) nó go pearsanta, ar fhreastail 5,272 múinteoir agus ceannaire scoile orthu, agus bhí cuid acu ag níos mó ná seimineár amháin.

I mí na Nollag 2024, líon CNOS dhá ról nua chun tacaíocht agus forbairt ghairmiúil agus forbairt na scoileanna a fheabhsú: teicneolaí oideachais agus comhordaitheoir thionscadal na Gaeilge.

Cuireann an clár foghlama gairmiúla treoir ar fáil do cheannairí scoile agus do mhúinteoirí trí na céadta seimineár ardchaighdeáin CNOS atá ar fáil do gach scoil.

Seoladh leabhrán agus póstaer foghlama gairmiúla do mhúinteoirí CNOS do 2024-25 chuig gach scoil agus ionad oideachais sa Stát chun tacú le cinneadh eolasach múinteora nó ceannaire scoile maidir leis an turas foghlama gairmiúla.

2.2.3 Tacaíocht Ionscoile

Mar chuid den chlár foghlama gairmiúla do cheannairí scoile agus do mhúinteoirí, cuireann CNOS forbairt ghairmiúil ar fáil freisin bunaithe ar iarratais a dhéantar trína thairseach scoile. In 2024, fuarthas 3,451 iarratas tacaíochta tríd seo. Féadfar tacaíocht scoile a thairiscint ar an teileafón nó ar líne, trí chomhfhreagras ríomhphoist nó cuairteanna scoile do sheisiúin aonair, do ghrúpaí beaga nó don fhoireann iomlán.

Tionscadal Seachadta Seirbhíse Tacaíochta Scoile

Mar chuid de thiomantas CNOS d'fheabhsú leanúnach, cuireadh tús le tionscadal Bainistíochta Cáilíochta Iomlán seachadta seirbhísí tacaíochta scoile in 2024. Tá an tionscadal seo ina bhfuil trí chuid ar leith tiomanta d'athbhreithniú agus d'athshamhlú a dhéanamh ar thaithí úsáideora thairseach na scoile, ar an tsamhail tacaíochta forbartha gairmiúla a chuirtear ar fáil agus ar mheasúnú na sonraí a bhailítear.

Agus deireadh tagtha le céim 1, bhí an méid seo a leanas bainte amach ag CNOS:

- feabhas tagtha ar phróiseas iarratais na scoileanna
- feabhas tagtha ar an am a thóg sé chun freagra a thabhairt ar iarratais tacaíochta
- cumarsáid fheabhsaithe le scoileanna tríd an tairseach scoile
- feabhas ar na sonraí tacaíochta scoile a bailíodh
- freagraí forbartha chun tacú le bainisteoirí foirne, comhairleoirí agus cleachtóirí iompraíochta chun cumarsáid a dhéanamh le scoileanna chun cumarsáid a fheabhsú agus a gcuid oibre a dhéanamh níos éifeachtaí.

I Meán Fómhair 2024, reáchtáil foireann chuimsithe CNOS imeacht tacaíochta scoile chun tús a chur leis an mbliain nua. Thar dhá lá, rinneadh bainisteoirí foirne, comhairleoirí agus cleachtóirí iompraíochta a thabhairt cothrom le dáta ar thairseach na scoileanna. Cuireadh tacaíocht ar fáil agus éascaíodh deiseanna chun bualadh lena bhfoirne réigiúnacha. Ar deireadh, d'fhoghlaim na rannpháirtithe go léir faoi chonair fheabhsaithe chun tacú le scoileanna agus lena chéile.

Cuireadh tús le Céim 2 den tionscadal i mí na Nollag 2024 agus tá CNOS ag tnúth le haschuir na hoibre, a bhfuiltear ag súil leo i lár 2025.

Fíor 17: Tacaíocht CNOS do Scoileanna

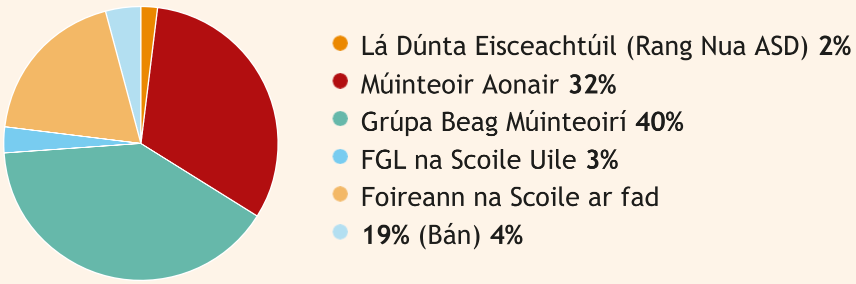

Fíor 18: Dáileadh Náisiúnta Iarratais Tacaíochta Scoile do 2023-24

Tá CNOS tiomanta do dhá bhunsprioc inghnóthaithe den straitéis dhigiteach agus leanann sé dá rannpháirtíocht iontu. In 2024, d'oibrigh CNOS le OIDE chun tacú le clár samhraidh ar líne do mhúinteoirí bunscoile chun tacú le cuimsiú trí úsáid a bhaint as teicneolaíocht dhigiteach.

- Bhí ráta críochnaithe 84% den chúrsa seo le 1,499 rannpháirtí (13% de phríomhoidí).
- Léirigh an t-aiseolas gur cheap múinteoirí go raibh an cúrsa ábhartha, rud a chuir ar chumas cleachtais níos fearr.
- Beidh ionchur ag CNOS maidir le hathbhreithniú a dhéanamh ar an gcúrsa a bheidh ar siúl arís i samhradh na bliana 2025.

I mí Eanáir 2024, chuir CNOS tacaíocht ar fáil do mhic léinn iarchéime i RSO i gColáiste Naomh Pádraig, OCBÁC, le fócas ar theicneolaíocht oiriúnaitheach agus dhigiteach.

Leanann CNOS de thacaíocht a thabhairt dá chomhpháirtí oideachais, OIDE, maidir le cláir a sheachadadh chun príomhoidí nuacheaptha (Misneach), leas-phríomhoidí (Tánaiste) a ionduchtú agus ceardlanna a reáchtáil maidir le ceannaireacht a dhéanamh ar chuimsiú i gcláir bhunscoile agus iar-bhunscoile. Tar éis fhoilsiú chiorclán 0028/2024, chuaigh CNOS i gcomhpháirtíocht le Oide chun an Clár Ceannaireachta Caidirimh a dhearadh chun tacú le leas-phríomhoidí riaracháin i scoileanna speisialta.

Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim

I mí an Mhárta 2024, thug CNOS cuireadh do gach scoil a spéis a chur in iúl i gclár píolótach nuálach um Dhearadh Uilíoch don Fhoghlaim (DUF) i scoileanna. Is creat é seo chun feabhas a chur ar theagasc agus ar fhoghlaim do gach dalta agus é a bharrfheabhsú trí rogha agus solúbthacht a thairiscint. I dtréimhse ghearr, fuair CNOS 243 iarratas chun páirt a ghlacadh sa chlár píolótach agus roghnaíodh scoileanna as sin.

I mí na Bealtaine 2024, bhí ceannaire scoile amháin agus beirt mhúinteoirí ó na 44 scoil rannpháirteacha i láthair ag seoladh an tionscadail leis an bpríomhfheidhmeannach John Kearney chun éisteacht le heispéiris Jean Reale, ollamh cúnta i gcleachtas acadúil, Ionad LEAD, Coláiste Mhuire Gan Smál, Co. Luimnigh; Jeremy Wrenn, oifigeach foghlama feabhsaithe teicneolaíochta, BOO Chiarraí, agus Catherine Barry, príomhoide, Scoil Náisiúnta Phobail an Dá Mhíle i gCill Airne, Co. Chiarraí.

Ag an deireadh, tugadh acmhainní um Dhearadh Uilíoch don Fhoghlaim do scoileanna rannpháirteacha agus an deis do gach ceannaire scoile agus beirt dá múinteoirí páirt a ghlacadh i bhfoghlaim ghairmiúil atá maoinithe ag CNOS i rith an tsamhraidh.

Ó Mheán Fómhair 2024 ar aghaidh, chuir gach scoil tús go hoifigiúil lena turas DUF trí thacaíocht a fháil trí mheascán de na deiseanna seo a leanas:

- éascaitheoir CNOS um DUF
- seimineáir CNOS
- tacaíocht ionscoile
- clinicí buail isteach (seisiúin le linn uaireanta oifige)
- pobail foghlama gairmiúla

2.2.4 Seirbhís Múinteoir Cuairte

I rith 2024, thacaigh múinteoirí cuairte CNOS le leanaí atá bodhar/lagéisteachta agus atá dall/lagamhairc agus a dteaghlaigh. Tugadh an tacaíocht seo sa bhaile agus sna scoileanna araon. Is múinteoirí cáilithe iad na múinteoirí cuairte a bhfuil scileanna agus eolas ar leith acu ar fhorbairt agus ar oideachas leanaí a bhfuil céimeanna éagsúla caillteanas éisteachta agus/nó lagú radhairc orthu. Cuireann siad tacaíocht fhadtéarmach ar fáil do leanaí, a gcuid
teaghlaigh agus scoileanna ó am an atreoraithe go dtí deireadh an oideachais iar-bhunscoile. Tacaíonn múinteoirí cuairte le leanaí/daoine óga, tuismitheoirí, caomhnóirí, múinteoirí agus gairmithe eile a bhfuil baint acu leis an leanbh. Cuireann minicíocht agus cineál na tacaíochta réimse fachtóirí san áireamh bunaithe ar riachtanais agus ceanglais aonair na ndaltaí. Lárnach in obair na seirbhíse, tá an t-idirchaidreamh le gairmithe agus gníomhaireachtaí eile, lena n-áirítear eolaithe éisteolaíochta, seirbhísí oftailmeolaíochta, teiripeoirí urlabhra agus teanga, speisialtóirí lagradhairc, síceolaithe, foirne luath-idirghabhála, baill foirne scoile agus tuismitheoirí.

In 2024, thacaigh 16 múinteoir cuairte do dhaoine dalla/lagamhairc le beagnach 1,400 leanbh; thacaigh 32 múinteoir cuairte (coibhéis lánaimseartha) do dhaoine bodhair/lagéisteachta le breis is 5,000 leanbh (féach Tábla 13).

Tábla 13: Líon na Leanaí a fhaigheann Tacaíocht ó Mhúinteoirí Cuairte de réir Suímh

Suíomh	Leanaí Dalla/Lagamhairc	Leanaí Bodhra/ Leathbhodhra
Naíonáin/Réamhscoil/Eile	89	609
Bunscoil	620	2,333
Iar-Bhunscoileanna	432	1,784
Scoil Speisialta	239	522
Líon Iomlán na bPáistí	**1,380**	**5,248**

Comhdháil FEAPDA

Reáchtáladh an 27ú Comhdháil Chomhpháirteach FEAPDA in Óstán Grand, Mullach Íde, Co. Bhaile Átha Cliath, ar an 25-27 Aibreán 2024. Agus í á comhóstáil ag CNOS agus BATOD (Cumann Múinteoirí na mBodhar na Breataine), ba é téama an fheachtais ná Iniúchadh a dhéanamh ar Éagsúlacht na bhFoghlaimeoirí Bodhra ina Saolta Ilghnéitheacha: Impleachtaí dár nEolas agus dár gCleachtas.

D'fhreastail na céadta toscaire ó Éirinn, ón Eoraip agus ó áiteanna eile ar an gcomhdháil. Chuala siad faoi oideachas na mbodhar in Éirinn, thug uachtarán FEAPDA, Leo De Raeve, cur i láthair ar threochtaí reatha in oideachas na mbodhar ar fud na hEorpa agus labhair an tOllamh Ruth Swanick, Scoil Oideachais Ollscoil Leeds, an Ríocht Aontaithe, faoi chumarsáid i measc leanaí bodhra i nGána.

Cór ISL Scoil Phobail Bhaile an Easpaig ag fáil bualadh bos mór ó na toscairí.

Gach ceann de na trí lá, tugadh príomhóráid agus ina dhiaidh sin, bhí cuir i láthair faisnéiseacha agus pléití ina gcuid de cheardlanna bríomhara. I measc theangacha na Comhdhála, bhí Béarla, Teanga Chomharthaíochta na hÉireann,
Teanga Chomharthaíochta na Breataine agus ateangaireacht ar fáil i dTeanga Chomharthaíochta Idirnáisiúnta (IS). I measc na bpríomhchur i láthair bhí:

- Forbairtí in Oideachas na mBodhar in Éirinn – (Madeline Hickey agus John Culhane, CNOS).
- Saineolas a Chothú le Tuismitheoirí Daoine Bodhra-Dalla leis an Ollamh Saskia Damen, Ollscoil Groningen, an Ísiltír.
- Folláine Mhothúchánach Leanaí agus Daoine Óga Bodhra – An Dr Bronagh Byrne, Ollscoil na Banríona, Béal Feirste.

Uachtarán FEAPDA, Leo De Raeve (ar chlé) ag oscailt 27ú Comhdháil FEAPDA go hoifigiúil; John Kearney, príomhfheidhmeannach CNOS, ag fáiltiú roimh thoscairí chuig Comhdháil Bhaile Átha Cliath; agus grianghraf grúpa de mhúinteoirí cuairte CNOS.

Madeline Hickey ó CNOS ag i mbun príomhóráide.

Le linn na hócáide, dhírigh go leor páipéar, póstaer agus cur i láthair ar: forbairt shóisialta/mhothúchánach na ndaltaí, forbairt teanga/litearthachta, teicneolaíocht, teanga chomharthaíochta agus bodhaire agus daille, gairmithe atá ag obair in oideachas na mbodhar agus taighde atá ag teacht chun cinn.

Gerard Hogan agus Jan Fitzpatrick ó CNOS ag déanamh staidéir ar chur i láthair póstaeir.

Leag an chomhdháil béim ar thábhacht chur chuige cuimsitheach, inoiriúnaithe i leith oideachais na mbodhar, ag leagan béim ar fhoghlaimeoirí bodhra agus lagéisteachta a bhain leas as beartais agus cleachtais oideachais a aithníonn a bhféiniúlachtaí cultúrtha agus teangeolaíocha uathúla agus a sholáthraíonn deiseanna cothroma ag an am céanna le haghaidh forbairt shóisialta, acadúla agus mhothúchánach. Mar thoradh ar an ócáid, rinneadh glao comhchoiteann chun gnímh ar lucht déanta beartas, ar oideoirí agus ar abhcóidí chun leanúint ar aghaidh ag obair i dtreo córas oideachais níos cuimsithí, níos tacúla agus níos inoiriúnaithe do na daltaí seo.

Ateangairí Bridge ag léiriú a saineolais.

Forbairt Acmhainní Teanga Chomharthaíochta na hÉireann don 27ú Comhdháil Chomhpháirteach FEAPDA

Is teanga iomlán í Teanga Chomharthaíochta na hÉireann (ISL), cosúil lena macasamhail Teanga Chomharthaíochta na Breataine, atá forbartha le céadta bliain anuas in Éirinn. Tá a shraith comharthaí, rialacha gramadaí agus traidisiúin chultúrtha féin aici. Gan baint dhíreach a bheith aige le Béarla labhartha ná le Gaeilge, ritheadh Acht na Teanga Chomharthaíochta Éireannach in 2017, ag tabhairt aitheantas Theanga Chomharthaíochta na hÉireann mar a teanga féin.

Ag tús na bliana 2024, cruthaíodh ról nua comhairleora Theanga Chomharthaíochta na hÉireann (ILS) in CNOS Is í an aidhm atá leis ná acmhainneacht Theanga Chomharthaíochta na hÉireann a chur chun cinn i scoileanna agus i bpobal oideachais níos leithne na hÉireann. Tharla sé seo go foirfe ag an am céanna le hullmhúcháin do Chomhdháil FEAPDA i Mullach Íde, Baile Átha Cliath.

Chuir CNOS agus Ollscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath tús le comhpháirtíocht chun creat tionscadail a chruthú a rinne foghlaim acadúil a chomhtháthú le cur i bhfeidhm praiticiúil.

Fíor 19: Póstaeir Theanga Chomharthaíochta na hÉireann

Tháinig Ollscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath agus CNOS le chéile chun dhá phóstaer a fhorbairt don imeacht FEAPDA: aibítir Theanga Chomharthaíochta na hÉireann, agus focail agus frásaí coitianta. Chruthaigh siad físeáin chomh maith don chomhdháil i dTeanga Chomharthaíochta na hÉireann) agus i dTeanga Chomharthaíochta Idirnáisiúnta agus físeáin do bhanc acmhainní Theanga Chomharthaíochta na hÉireann ar a gcainéal YouTube.

2.2.5 Creat Iompraíochta CNOS a Fhorbairt

Chuir CNOS deireadh leis an gCreat CNOS um Iompraíochta - NCSE Relate. Rinneadh teagmhálacha leis an scoil maidir le Guth na nDaltaí agus le foireann cheannaireachta óige AsIAm chomh maith. Tá na teagmhálacha seo le feiceáil sna míreanna ‘Students Say’ in Relate. I mí an Mhárta 2024, cuireadh eilimintí de NCSE Relate i láthair chomhordaitheoirí oideachais speisialta scoileanna na hEorpa sa Bhruiséil. Déantar na heilimintí seo a chomhordú ina n-oiliúint ar fud na scoile.
Tharla comhairliúchán deiridh le Fóram Comhairleach CNOS i mí Dheireadh Fómhair 2024.

Rinneadh cur i láthair ar NCSE Relate a éascú ag comhdhálacha na gcomhlachtaí bainistíochta comhpháirteacha agus Líonra Phríomhoidí Bunscoile na hÉireann chomh maith le sraith foghlama gairmiúla a cuireadh ar fáil do bhaill Chumann Múinteoirí Éireann. Rinneadh ionadaíocht ar CNOS sa ghrúpa stiúrtha cód iompair de chuid Sheirbhísí Tacaíochta Oideachais Tusla agus reáchtaladh roinnt imeachtaí maidir le pleanáil a dhéanamh chun NCSE Relate a chur san áireamh i dtreoirlínte an chóid atá le teacht.

Fíor 20: NCSE Relate ag Comhdháil Líonra Phríomhoidí Bunscoile na hÉireann

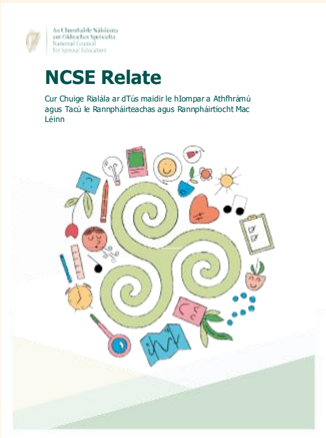

Léiríodh roinnt físeán chun dul le Relate agus bhí scoileanna le feiceáil san fhíseán uirlise réiteachbhunaithe maidir le spriocanna a shocrú agus san fhíseán um ghuth an dalta, Spotlite.

Soláthraíonn Relate raon feidhme an chleachtais don fhoireann iompair le haghaidh foghlama agus folláine. Agus é seo san áireamh, mhéadaigh an fhoireann seirbhísí do scoileanna chun samhail tacaíochta leanúnaí a chur ar fáil do scoileanna speisialta agus iar-bhunscoileanna.

Tacaíocht do Chleachtóirí Iompraíochta CNOS

Ó Mheán Fómhair go Nollaig, thug ceathrar chleachtóirí iompraíochta tacaíocht leanúnach bunaithe ar NCSE Relate do 46 scoil speisialta san oirthear agus sa deisceart. Thacaigh cleachtóirí iompraíochta leis an tionscadal píolótach feabhsaithe um sheirbhísí teiripe ionscoile chomh maith. Ar an 16 Lúnasa 2024, d’fhógair an Rialtas an chéad chéim den scéim phíolótach seo chun sé scoil i mBaile Átha Cliath agus i gCorcaigh a áireamh, scoileanna a bhí san áireamh i gcásanna na gcleachtóirí iompraíochta cheana féin.

Tá an tacaíocht leanúnach seo a leanas curtha ar fáil ag cleachtóirí iompraíochta do scoileanna speisialta sa chlár píolótach:

- foghlaim ghairmiúil shaincheaptha do mhúinteoirí
- pobail chleachtais a éascú
- teagmháil rialta trí chuairteanna scoile agus cruinnithe fíorúla.

Tacaíocht do Scoileanna Speisialta

I Meán Fómhair 2024, chuir comhairleoirí uathachais agus cleachtóirí iompraíochta oiliúint dhá lá ar mhúinteoirí agus ar Chúntóirí Riachtanais Speisialta sna ceithre scoil speisialta nua. Pleanáladh sraith de 6 sheisiún tacaíochta leanúnaí dhá uair an chloig ar líne don scoil uile ansin. Tugadh cuireadh do gach scoil speisialta, lena n-áirítear na ceithre scoil nua, clárú don phróiseas seo (féach an bhileog thíos).

Fíor 21: Seimineáir Iompraíochta CNOS

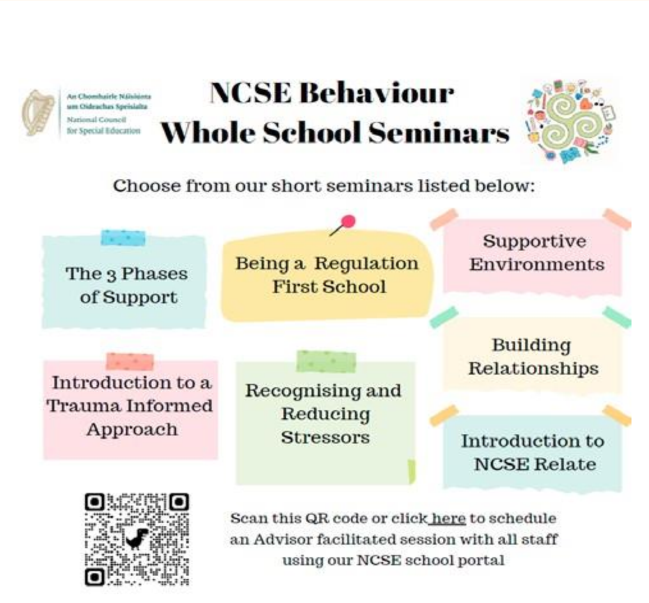

Iompraíocht san Iar-Bhunscoil

Leanann an Roinn Oideachais de mhúinteoir um iompraíocht don fhoghlaim a chur ar fáil i 70 iar-bhunscoil. Chuir foireann CNOS um iompraíocht don fhoghlaim agus folláine tús le clár tacaíochta bunaithe ar NCSE Relate do gach iar-bhunscoil atá ag leithdháileadh 11 uair an chloig MOS ar a laghad do thacaíocht iompraíochta ina scoil féin.

Baineann an clár le comhairleoir um iompraíocht don fhoghlaim agus folláine a shannadh ionas go mbeidh an scoil in ann foireann tacaíochta iompraíochta dearfaí a bhunú, oiliúint shaincheaptha a sholáthar agus pobail chleachtais a éascú, mar aon le tacaíocht leanúnach ar feadh tréimhse dhá bhliain go dtí Bealtaine 2026.

Tá 69 iar-bhunscoile breise ag baint leasa as an gclár um Iompraíocht le haghaidh Uaireanta Foghlama anois. Tá 139 iar-bhunscoil ar fud an Stáit ag fáil tacaíocht leanúnach ó CNOS anois.

Fíor 22: Tuiscint a fháil ar Iompraíochtaí is Cúis Imní iad agus Freagairt do Chásanna Géarchéime (2024)

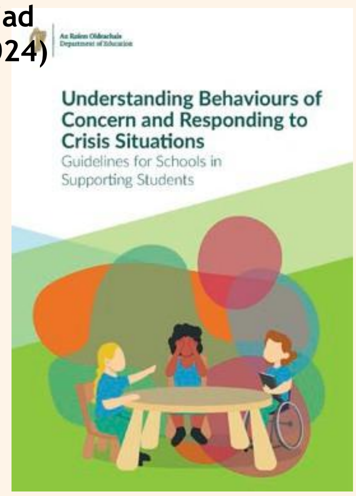

Tuiscint a fháil ar Iompraíochtaí is Cúis Imní iad agus Freagairt do Chásanna Géarchéime - Oiliúint ón Institiúid um Chosc Géarchéime (CPI)

Rinneadh treoirlínte na Roinne Oideachais maidir le hIompraíochtaí is Cúis Imní iad a Thuiscint agus Freagairt do Chásanna Géarchéime (Nollaig 2024) a thriail ar bhonn píolótach i 15 scoil sular foilsíodh iad. Mar aon leis an tionscadal píolótach seo, sheol CNOS tairiscint rathúil a d'fhostaigh an Institiúid um Chosc Géarchéime (CPI) chun oiliúint scoile uile a sholáthar do scoileanna speisialta.

2.2.6 Creatchuraclam na Bunscoile

Soláthraíonn Creatchuraclam na Bunscoile (Rialtas na hÉireann, 2023) an bunús le haghaidh foghlama, teagaisc agus measúnaithe ardchaighdeáin do gach leanbh a fhreastalaíonn ar bhunscoileanna agus scoileanna speisialta. Leanann an creat de bhonn agus taca a chur faoi obair fhoireann churaclam bunscoile CNOS chun tacú le cur i bhfeidhm an churaclaim i mbunscoileanna agus i scoileanna speisialta i rith 2024.

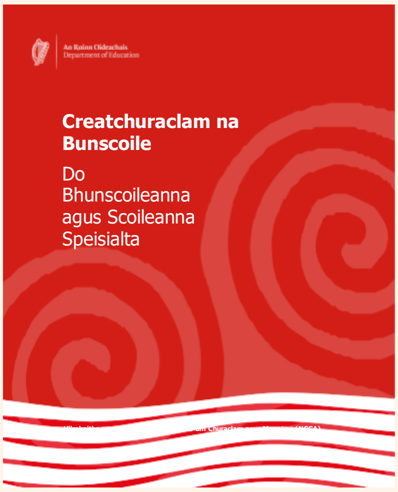

2.2.7 Curaclam Teanga na Bunscoile

Tacaíocht Leanúnach do Scoileanna Speisialta faoi Churaclam Teanga na Bunscoile 2024

Is curaclam teanga cuimsitheach é Curaclam Teanga na Bunscoile (Rialtas na hÉireann, 2019) do gach leanbh bunscoile atá ag freastal ar bhunscoileanna agus ar scoileanna speisialta. In 2024, chríochnaigh comhairleoirí churaclam bunscoile CNOS céim 4 de thacaíocht leanúnach Chuaclam Teanga na Bunscoile do mhúinteoirí agus do cheannairí scoile i 14 scoil speisialta. Bhí an tacaíocht seo dírithe ar chur i bhfeidhm Churaclam Teanga na Bunscoile a éascú i suíomhanna scoile speisialta, chomh maith le Treoir um Ullmhúcháin don Teagasc agus don Fhoghlaim a chur chun cinn do gach Bunscoil agus Scoil Speisialta (2021).

Fíor 23: Curaclam Teanga na Bunscoile (2019). Treoir um Ullmhúcháin don Teagasc agus don Fhoghlaim (2021)

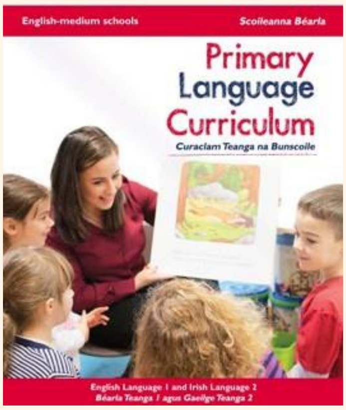

Seimineáir um Fhoghlaim Ghairmiúil do Mhúinteoirí (FGM) agus Tacaíocht Scoile 2023

In 2024, cuireadh trí sheimineár tráthnóna ar líne um FGM ar fáil do mhúinteoirí agus do cheannairí scoile chun tacú le cur i bhfeidhm churaclam teanga na bunscoile (2019) i mbunscoileanna agus i scoileanna speisialta. Seo freagra chomhairleoirí churaclaim bunscoile CNOS ar iarratais ó bhunscoileanna agus scoileanna speisialta. Cuireadh seimineáir ar fáil chomh maith chun tacú leis an gcur i bhfeidhm mar chuid den dioplóma iarchéime i gcláir forbartha gairmiúla leanúnaí, arna reáchtáil ag Scoil an Oideachais, Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath, agus Scoil an Oideachais Speisialta agus Ionchuimsithigh, Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath.

2.2.8 Curaclam Matamaitice na Bunscoile

Cuireann Curaclam Matamaitice na Bunscoile (Rialtas na hÉireann, 2023) gach leanbh bunscoile atá ag freastal ar bhunscoileanna agus ar scoileanna speisialta san áireamh. In 2024, d'éascaigh foireann churaclaim bunscoile CNOS seachadadh náisiúnta FGL chun tacú le tabhairt isteach churaclaim matamaitice na bunscoile i scoileanna speisialta. D'éascaigh CNOS 67 seimineár foghlama gairmiúla, ar fhreastail 1,471 rannpháirtí (múinteoirí agus ceannairí scoile) ó 140 scoil speisialta orthu,
chun tacú le tabhairt isteach an churaclaim in 2024.

Ina theannta sin, d'éascaigh CNOS dearadh agus seachadadh FGL náisiúnta chun tacú le cur i bhfeidhm churaclam matamaitice na bunscoile i scoileanna speisialta, i gcomhréir le ciorclán 0039/2023. Reáchtáil CNOS 16 sheimineár foghlama gairmiúla ar fhreastail 427 rannpháirtí (múinteoirí agus ceannairí scoile) ó 47 scoil speisialta orthu, chun tacú leis an gcur i bhfeidhm in 2024.

Fíor 24: **Curaclam Matamaitice na Bunscoile (2023)**

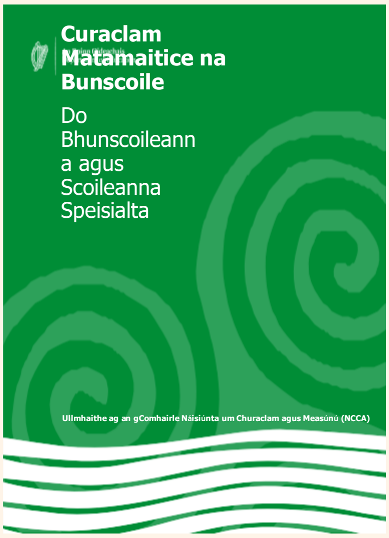

2.2.9 Tacaíonn CNOS le Scoileanna a bhfuil Ranganna Speisialta acu do Dhaltaí Uathacha

Chuir CNOS réimse tacaíochtaí ar fáil do na múinteoirí i ranganna speisialta nua. I measc na dtacaíochtaí, bhí:

- cúrsa samhraidh cúig lá do mhúinteoirí bunscoile
- cúrsa buneolais ceithre lá do mhúinteoirí bunscoile agus iar-bhunscoile maidir leis an uathachas
- cúrsa buneolais dhá lá do mhúinteoirí bunscoile agus iar-bhunscoile maidir leis an uathachas

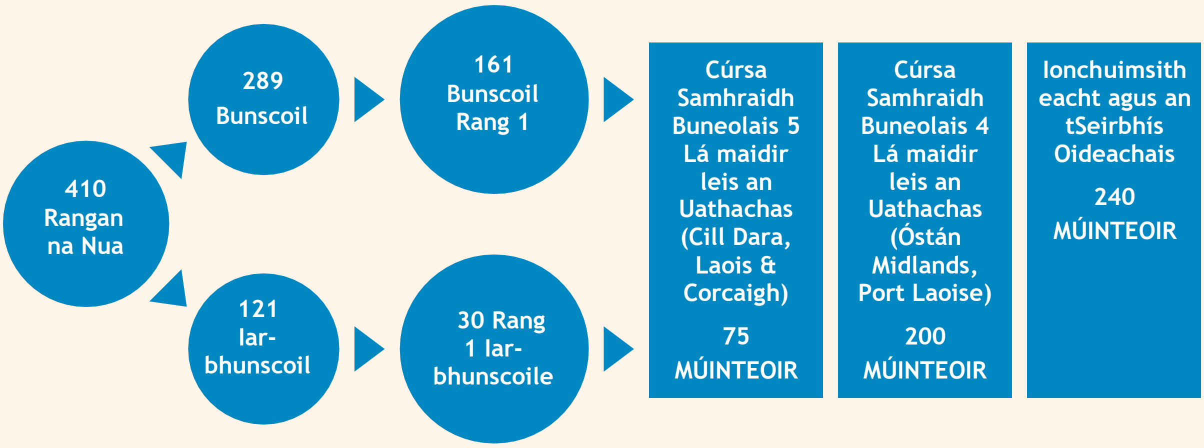

Coinnítear tacaíocht CNOS do na múinteoirí seo trí chuairteanna tacaíochta comhairleora ar scoileanna agus trí phobail chleachtais a éascú.

Fíor 25: Cúrsa Samhraidh CNOS maidir leis an Uathachas Iúil agus Lúnasa 2024

Fíor 26: Cúrsa Buneolais 4 lá maidir leis an Uathachas, Óstán Midlands, Port Laoise, Co. Laoise

In 2024, d'éascaigh CNOS agus Ionad Uathachais Middletown, Co. Ard Mhacha, sraith ceardlann tacaíochta leanúnaí do mhúinteoirí ranga speisialta a raibh taithí acu. Reáchtáladh iad seo go náisiúnta i 20 bunscoil agus iar-bhunscoil. Bhain múinteoirí leas as CNOS agus as éascaíocht an ionaid chun a gcuid eolais agus tuisceana ar fhoghlaimeoirí a bhfuil an t-uathachas orthu a fheabhsú.

Tá tábhacht na dtacaíochtaí uathachais ag éirí soiléir in oideachas tosaigh múinteoirí (ITE) agus léirítear é sin leis an gceannaire speisialtóireachta um uathachas mar bhall boird comhairleach don mháistreacht iarchéime san oideachas i gColáiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath. I mí an Mhárta 2024, tugadh cuireadh don bhord bualadh le propast Choláiste na Tríonóide, Linda Doyle.

Fíor 27: Cruinniú an Bhoird Chomhairligh um Iarchéimeanna i Máistreacht san Oideachas le Propast Choláiste na Tríonóide

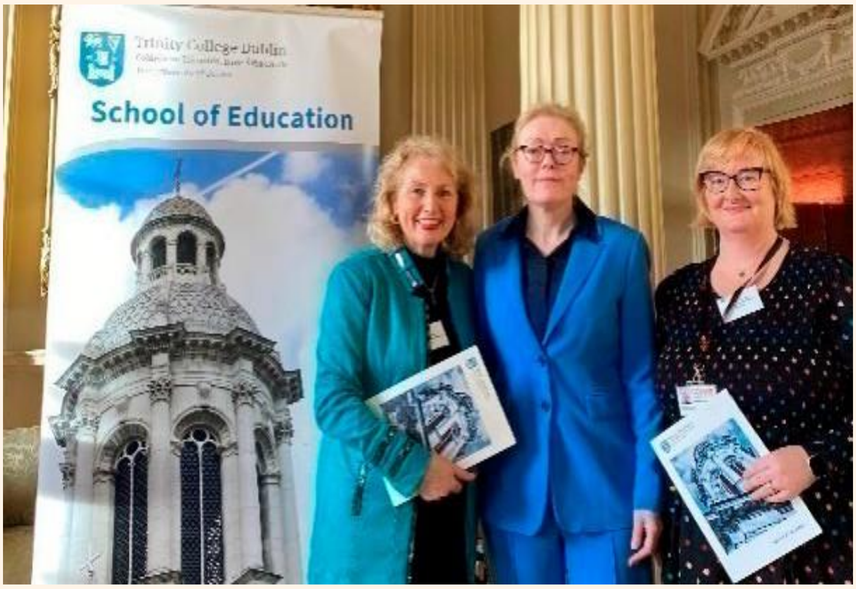

Tá conair le haghaidh cáilíochta iarchéime do mhúinteoirí i réimse an uathachais ar fáil trí CNOS. Is féidir leo freastal ar sheimineáir CNOS agus clárú i gclár iarchéime RSO ar an Uathachas trí Ollscoil Teicneolaíochta an Atlantaigh - Coláiste San Aingeal, Co. Shligigh.

Tá cleachtais ionchuimsitheachta dóibh siúd a bhfuil an t-uathachas orthu i gcroílár thacaíochtaí CNOS sa cheantar. Tá eispéiris na ndaltaí ríthábhachtach chun na tacaíochtaí seo a shaibhriú. Rinne comhairleoirí CNOS agallamh físe le dalta óg a mhínigh mar a chuidigh éide oiriúnaithe léi a bheith rialáilte agus ionchuimsithe ina scoil féin (ar fáil ar Chainéal YouTube CNOS[7]).

2.3 Comhairliúchán agus Rannpháirtíocht le páirtithe leasmhara

Cuspóir - Dul i mbun comhairliúcháin fairsing lenár bpáirtithe leasmhara oideachais, lena n-áirítear ár bhFóram Comhairliúcháin, tuismitheoirí, daltaí agus grúpaí abhcóideachta agus leas a bhaint as eolas agus comhairle saineolaithe.

Bíonn CNOS i mbun oibre agus comhairliúcháin le raon leathan comhlachtaí, gníomhaireachtaí, eagraíochtaí agus grúpaí mar chuid de sholáthar seirbhísí agus acmhainní do dhaltaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu.

2.3.1 Fóram Comhairliúcháin CNOS

Bíonn CNOS ag plé leis an bhFóram Sainchomhairleachta, arna cheapadh faoin Acht EPSEN, maidir le cúrsaí oideachais speisialta. Ceapann an Chomhairle suas le 17 gcomhalta tar éis próiseas comhairliúcháin forordaithe agus ceapann an tAire triúr eile.

7. https://www.youtube.com/@nationalcouncilforspeciale9572/featured

Tháinig an fóram le chéile faoi dhó in 2024 (5 Márta agus 8 Deireadh Fómhair – léirítear an tinreamh i dTábla 14). Clúdaítear réimse leathan ábhar sna cruinnithe: creat ionchuimsitheachta agus comhairle beartais CNOS, treoirlínte iompair NCSE Relate, athfhorbairt shuíomh gréasáin CNOS agus a straitéis sonraí.

Tábla 14: Ballraíocht agus Tinreamh, Cruinnithe an Fhóraim Sainchomhairleachta, 2024

Fóram Sainchomhairleachta CNOS

Comhaltaí arna gceapadh ag an gComhairle		Tinreamh
An Dr James Casey	Gluaiseacht Maireachtála Neamhspleách Éireann	1
An Dr Miriam Colum	Léachtóir, riachtanais oideachais speisialta, Institiúid Oideachais Marino, Baile Átha Cliath	1
Marina Cusack	Comhordaitheoir riachtanais speisialta oideachais, iar-bhunscoil	0
Paddy Grealy	Bainisteoir seirbhísí leanaí ar scor, Bráithre na Carthanachta	2

Comhaltaí arna gceapadh ag an gComhairle		Tinreamh
Miriam Jennings	Scoileanna agus ranganna riachtanas speisialta	2
Patricia McCarthy	Foireann taighde ar chuimsiú san oideachas agus sa tsochaí, Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath	0
Catherine Moynihan	Oifigeach taighde agus forbartha, Comhlacht Bainistíochta Comhpháirteach (JMB)	2
An Dr Finn Ó Murchú	Ceann Scoil an Oideachais (iar-bhunscoil), Coláiste Mhuire gan Smál (MIC), Luimneach	2
Brian O'Doherty	Uachtarán, Líonra Phríomhoidí Bunscoile na hÉireann (IPPN)	1
Sheila Murphy	Leas-rúnaí ginearálta gníomhach, Cumann Múinteoirí Éireann (INTO)	2
Derval Mac Donncha	Príomhoifigeach Feidhmiúcháin, Cuimsiú Éireann	1
Gerry Maley	Speisialtóir náisiúnta míchumais, FSS	0
Matt Melvin	Stiúrthóir, Cumann Bainistíochta na mBunscoileanna Caitliceacha, CPSMA	1
Darren Murphy	Ceannaire Foirne, Seirbhís Forbartha Gairmiúla do Mhúinteoirí (PDST)	1
Anna Ní Chartúir	Comhordaitheoir riachtanais speisialta oideachais, bunscoil Gaeltachta	0
Maureen Smith	Ionadaí foirne CNOS – bainisteoir foirne	2
An Dr Joe Travers	Ollamh Comhlach, Scoil an Oideachais Chuimsitheach agus Speisialta, Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath	2

Comhaltaí Ceaptha ag an Aire Oideachais		Tinreamh
Pauline Kerins	Siceolaí sinsearach, An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais	1
Lisa White	Cigire Sinsearach, Cigireacht na Roinne Oideachais	2
Andrina Donovan	Príomhoifigeach Cúnta, rannóg an oideachais speisialta, An Roinn Oideachais	2

2.3.2 An Ghníomhaireacht Eorpach um Riachtanais Speisialta Oideachais agus um Oideachas Ionchuimsitheach

Lean CNOS ar aghaidh ag tacú le hobair na Gníomhaireachta Eorpaí um Riachtanais Speisialta Oideachais agus um Oideachas Ionchuimsitheach (EASNIE). Tacaíonn an eagraíocht neamhspleách seo, a éascaíonn comhoibriú do ranna oideachais ina tíortha comhalta, le dul chun cinn córas oideachais níos ionchuimsithí. Déantar é seo a éascú trí phríomhréimsí beartais, cleachtais agus taighde - rud a sholáthraíonn bonn fianaise chun oideachas ionchuimsitheach a chur i bhfeidhm.

Le linn 2024, bhí CNOS i dteagmháil leanúnach le EASNIE maidir le príomhimeachtaí agus riachtanais.

- Tinreamh ag comhdhálacha débhliantúla EASNIE
- Imeacht an Earraigh - An Eastóin - Bealtaine 2024
- Imeacht an Fhómhair - An Pholainn - Samhain 2024
- Faisnéis a sholáthar maidir le hoideachas speisialta agus oideachas ionchuimsitheach in Éirinn do EASNIE agus do bhallstáit aonair.
- Foilsiú sonraí tábhachtacha ionchuimsitheachta le Staidreamh na Gníomhaireachta Eorpaí maidir leis an Oideachas Ionchuimsitheach.

Ghlac Barbara Nugent, ceannaire speisialaithe CNOS don bhunoideachas agus don churaclam, ról chomhordaitheora náisiúnta na hÉireann i mí Dheireadh Fómhair 2024.

Gníomhaíocht thábhachtach do 2024 ab ea leanúint den rannpháirtíocht le baill ionadaíocha den bhord agus le comhordaitheoirí náisiúnta ar an tionscadal: Córais um Monatóireacht agus Meastóireacht i mBeartas um Oideachas Ionchuimsitheach (MESIEP). Díríonn gníomhaíocht MESIEP ar an ábhar ginearálta maidir le monatóireacht agus meastóireacht a dhéanamh ar oideachas ionchuimsitheach.

Tá Éire mar chuid d'fhoireann Bhraisle 2 ina bhfuil Éire, an Chróit, Málta, an tSeirbia, an Ríocht Aontaithe-Sasana.

Le linn 2024, dhírigh céimeanna 1 agus 2 den bhraisle ar an gcaoi a bhféadfadh monatóireacht agus meastóireacht ar oideachas ionchuimsitheach freastal ar fhorbairt beartais.

I rith 2024, bhí an ghníomhaíocht dírithe ar bheartas agus ar an gcaoi a ndéanann institiúidí faoi seach faoi aireachtaí oideachais agus institiúidí lasmuigh d'aireachtaí oideachais monatóireacht agus meastóireacht ar ionchuimsiú. Leanann an ghníomhaíocht braisle seo ar aghaidh go dtí 2025.

Tá rannpháirtíocht na hÉireann i dtionscadail agus i ngníomhaíochtaí tábhachtacha le EASNIE sainaitheanta do 2025.

Ag comhdháil leathbhliantúil EASNIE i Vársá na Polainne, Bealtaine 2024, ón taobh clé: Don Mahon, cathaoirleach, EASNIE; Cor JW Meijir, stiúrthóir, EASNIE; Barbara Nugent ó CNOS, comhordaitheoir náisiúnta EASNIE d'Éirinn; agus Brendan Doody, ionadaí boird na hÉireann.

2.4 Clár Taighde CNOS

Cuspóir - Clár bliantúil taighde coimisiúnaithe agus taighde inmheánach a tháirgeadh chun bonn eolais a chur faoi obair CNOS.

Is feidhm reachtúil lárnach de chuid CNOS é taighde ar oideachas speisialta. Leathnaíonn an clár taighde eolas agus tuiscint ar an dea-chleachtas agus cuireann sé go gníomhach le plean oibre CNOS. Tugann taighde léargas ar phróisis chasta, bíonn baint ag páirtithe leasmhara ábhartha ó réimsí ar fud an chórais oideachais leis agus is féidir leis aird a tharraingt ar na próisis is éifeachtaí i ndlínsí eile. Trí eolas a bhaint ó thaighde, faigheann CNOS bonn fianaise láidir chun bonn eolais a chur faoi chomhairle beartais don Aire Oideachais. Leanann CNOS ar aghaidh ag scaipeadh a chuid oibre trína shuíomh gréasáin, trí fhoilseacháin agus trí chomhdháil taighde.

In 2024, rinne CNOS staidéar nua a choimisiúnú chun meastóireacht a dhéanamh ar mhúnla tacaíochta um Dhearadh Uilíoch don Fhoghlaim agus cuireadh tús le meastóireacht a dhéanamh ar an gclár píolótach I dTreo na hIonchuimsitheachta. Tugtar sa chuid seo den tuarascáil forbhreathnú ar an obair leanúnach seo, chomh maith le béim a leagan ar thaighde nua-choimisiúnaithe.

In 2024, rinne CNOS staidéar nua a choimisiúnú chun meastóireacht a dhéanamh ar mhúnla tacaíochta um Dhearadh Uilíoch don Fhoghlaim agus cuireadh tús le meastóireacht a dhéanamh ar an gclár píolótach I dTreo na hIonchuimsitheachta.

2.4.1 Taighde Nua

Samhail Phíolótach Tacaíochta um Dhearadh Uilíoch don Fhoghlaim (DUF)

Is clár píolótach saincheaptha é an tsamhail tacaíochta um Dhearadh Uilíoch don Fhoghlaim (DUF) CNOS atá á chur i bhfeidhm i 44 scoil. Tá sé mar aidhm aici feabhas a chur ar theagasc agus ar fhoghlaim do gach dalta ar bhealach atá réamhghníomhach agus a spreagann éagsúlacht foghlaimeoirí. Cuireadh tús léi i Meán Fómhair 2024, agus mairfidh sí ar feadh dhá scoilbhliana.

Tá CNOS tar éis meastóireacht sheachtrach a dhéanamh ar shamhail DUF chun na gnéithe atá ag obair a shainaithint; chun feabhsuithe féideartha a shainaithint; agus chun a thionchar ar an dalta, ar an múinteoir, ar an seomra ranga agus ar an scoil a chinneadh agus a thuiscint. Cuirfidh comhghuaillíocht ó Ollscoil Edge Hill, Lancashire, Sasana, agus Coláiste na hOllscoile, Corcaigh an mheastóireacht i gcrích. Déanfar na próisis atá mar bhonn le seachadadh an chláir phíolótaigh a bhailiú, a dhoiciméadú agus a athbhreithniú chun a fháil amach an bhfuil cuspóirí an chláir á gcomhlíonadh. In 2024, dhírigh an fhoireann meastóireachta ar ionstraimí bailithe sonraí a dhearadh agus faomhadh eiticiúil a fháil. Tosaíodh ag bailiú sonraí go luath in 2025.

Meastóireacht Phíolótach ar an gClár Píolótach 'I dTreo na hIonchuimsitheachta'

Is clár píolótach é 'I dTreo na hIonchuimsitheachta' ina bhfuil deich gcnuasach scoile ina bhfuil scoil phríomhshrutha amháin agus scoil speisialta amháin i ngach ceann acu. Is í an aidhm atá leis ná cleachtais ionchuimsitheacha idir scoileanna áitiúla a iniúchadh, saineolas a chomhroinnt agus deiseanna nua a fhorbairt do mhúinteoirí agus do dhaltaí chun comhoibriú, foghlaim agus caidrimh a dhoimhniú trí ghníomhaíochtaí atá dírithe ar an gcuraclam. Cuireadh tús leis an tionscadal píolótach seo in 2024 agus beidh sé ar siúl sna blianta acadúla 2023-24 agus 2024-25.

Thosaigh foireann taighde agus meastóireachta CNOS ag dearadh plean meastóireachta chuige seo in 2024. Áiríodh leis seo ionstraimí a dhearadh chun sonraí a bhailiú don mheasúnú agus doiciméid um chosaint sonraí agus príobháideachta a fhorbairt chun an mheastóireacht a threorú. Cuireadh tús le bailiú sonraí don mheastóireacht seo go luath in 2025.

2.4.2 Taighde Leanúnach in 2024

Meastóireacht ar Sheirbhísí Túslíne CNOS

Rinne CNOS meastóireacht a choimisiúnú ar sheirbhísí túslíne chun léargas a fháil ar an gcaoi a bhfeiceann agus a mbíonn taithí ag a bpáirtithe leasmhara orthu seo, mar aon leis an tionchar measta atá acu ar dhaltaí agus ar fhoireann na scoile. Tá na torthaí bunaithe ar pheirspictíochtaí ilúsáideoirí seirbhíse, lena n-áirítear tuismitheoirí/cúramóirí, foireann scoile agus daltaí a bhfuil riachtanais oideachais speisialta acu.

Léiríonn an toradh go bhfuil seirbhísí túslíne CNOS i gcomhréir mhaith le riachtanais úsáideoirí seirbhísí agus le dul chun cinn na hÉireann i dtreo córas oideachais ionchuimsitheach den scoth a bhunú. Luaitear sa tuarascáil, áfach, nach bhfuil sé seo fíor ach amháin nuair a bhíonn na seirbhísí ag feidhmiú go héifeachtach, nuair atá siad pearsantaithe, freagrúil agus nuair a bhíonn acmhainní leordhóthanacha acu. Fuarthas amach sa mheastóireacht freisin go bhfuil seirbhísí túslíne CNOS sa chruth ceart d'Éirinn, ach go gcaithfear aird a thabhairt ar a méid agus ar a gcomhsheasmhacht cáilíochta. Aithnítear sna torthaí roinnt réimsí mar thosaíochtaí féideartha le haghaidh feabhsúcháin leanúnaigh agus tugtar faoi deara go soláthraíonn clár claochlaithe CNOS, Fís 26, creat chun na feabhsuithe seo a spreagadh. Cuireadh torthaí na meastóireachta i láthair ag comhdháil foirne CNOS 2024 agus ag Comhdháil Taighde CNOS 2024. Foilseofar an tuarascáil in 2025.

Meastóireacht ar Chlár Píolótach Idirthréimhseach na Straitéise Cuimsithí Fostaíochta (CES)

Is clár píolótach é Staidéar Aistrithe CES a thacaíonn le haistrithe daoine óga faoi mhíchumas lena roghanna iarscoile. Tá dhá chohórt i gceist: thosaigh an chéad cheann sa scoilbhliain 2022-23 ina raibh scoileanna príomhshrutha agus scoileanna speisialta páirteach; baineann an dara ceann le scoileanna speisialta amháin agus thosaigh sé sa scoilbhliain 2024-25.

Cuireadh tús le meastóireacht a coimisiúnaíodh go seachtrach ar an Staidéar Píolótach ar Aistrithe CES do chohórt a haon in 2023 agus lean sí ar aghaidh in 2024. In 2024, bhog daltaí i gcohórt 1 óna gcéim ionscoile go dtí a gcéim iarscoile agus rinne an fhoireann meastóireachta monatóireacht ar a ndul chun cinn 6-9 mí tar éis dóibh an scoil a fhágáil. In 2024, chríochnaigh an fhoireann an chéim ionscoile a bhain le hobair a dhéanamh le scoileanna, daltaí agus tuismitheoirí. Rinneadh pleanáil agus ullmhúcháin le haghaidh bailiú sonraí le daltaí agus le páirtithe leasmhara don chohórt seo sa chéim iarscoile le linn 2024 chomh maith.

Mapáil agus Rianú Daltaí a bhfuil Riachtanais Oideachais Speisialta Acu tar éis dóibh an Scoil a Fhágáil

Rinneadh an staidéar seo a choimisiúnú in 2020 chun imscrúdú a dhéanamh ar thaithí agus ar chinn scríbe iar-scoile lucht fágála scoile a bhfuil riachtanais oideachais speisialta acu. An aidhm a bhí leis ná bonn fianaise uathúil a sholáthar chun eolas a chur ar fáil d'obair chun tacú le pleanáil agus soláthar seirbhísí chun daoine óga a bhfuil riachtanais oideachais acu a chuimsiú ag an bpointe tábhachtach seo ina saol.

In 2024, tugadh an tuarascáil chun críche agus rinneadh í de réir phróiseas athbhreithnithe caighdeánach CNOS. Ceadaíodh an leagan athbhreithnithe go déanach in 2024 agus ullmhaíodh é lena fhoilsiú go luath in 2025.

Tionchar COVID-19 ar Dhaltaí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais Acu

Seo an chéad cheann de dhá thuarascáil a eascraíonn as taighde a choimisiúnaigh CNOS chun scrúdú a dhéanamh ar thionchar na paindéime ar dhaltaí a bhfuil riachtanais oideachais speisialta acu in Éirinn. Baineann an tuarascáil leas as sonraí a bailíodh trí shuirbhéanna agus agallaimh go sonrach don tionscadal seo, agus sonraí tánaisteacha ó staidéar Saol Scoile Leanaí. Léirigh an staidéar roinnt rudaí dearfacha, mar shampla, thuairiscigh roinnt daltaí go raibh siad níos compordaí ag foghlaim sa bhaile agus buntáistí maidir le himní laghdaithe do dhaoine eile, go háirithe iad siúd a thaitin níos lú srianta ar a gcuid iompar go mór leor (e.g. stuimeáil, bogadh, sosanna a ghlacadh). Mar sin féin, fuair an tuarascáil go raibh bearnaí sa tacaíocht. Ina theannta sin, níor éirigh chomh maith céanna le daltaí a raibh riachtanais bhreise acu in Éirinn agus daltaí gan riachtanais bhreise, agus bhí dúshláin acu a raibh drochthionchar acu ar a bhfoghlaim agus a bhfolláine, le linn agus díreach tar éis tréimhsí dúnta scoile.

Tá fianaise thábhachtach sna torthaí do gach duine atá bainteach le hoideachas a chur ar dhaltaí a bhfuil riachtanais oideachais speisialta acu in Éirinn, idir thacaíocht a thabhairt dóibh i rith a gcuid oideachais agus athbhreithniú a dhéanamh ar fhreagairt agus ullmhacht an chórais do ghéarchéimeanna paindéime a d’fhéadfadh a bheith ann amach anseo.

Foilsíodh tuarascáil an chéad staidéar a chlúdaigh blianta tosaigh na paindéime in 2024. Cuireadh an dara tuarascáil a eascair as an staidéar, a dhírigh ar thionchar leanúnach na paindéime ar fhoghlaim agus ar fholláine leanaí sna blianta ina dhiaidh sin (2022-23), i gcrích in 2024 agus foilseofar í go déanach in 2025. Leanann an staidéar leantach seo ar aghaidh d’imscrúdú a dhéanamh ar thionchar féideartha agus leanúnach phaindéim COVID-19 agus go háirithe, tionchar dúnta scoile ar oideachas agus folláine leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu i scoileanna príomhshrutha agus scoileanna speisialta araon. Rinne CNOS dréacht den tuarascáil seo a cheadú go déanach in 2024; foilseofar an leagan deiridh go déanach in 2025.

Doiciméadú ar Stair an Oideachais Speisialta in Éirinn thar 100 Bliain (2024)

Rinne CNOS an leabhar seo (féach an ghrafaic) a choimisiúnú chun stair agus dul chun cinn an oideachais speisialta in Éirinn a dhoiciméadú, ag clúdach 100 bliain ó bunaíodh an Stát i 1922. Déanann sé scrúdú ar theacht chun cinn beartais, cleachtais agus taithí leanaí agus teaghlaigh, agus béim á leagan ar an dá scór bliain anuas. Chomh maith leis an bhfianaise dhoiciméadach, áirítear ann obair shuntasach agus shuimiúil ó raon faisnéiseoirí tábhachtacha.

Agus réimse leathan forbairtí san áireamh, clúdaíonn an foilseachán tréimhsí tábhachtacha i bhforbairt an oideachais speisialta agus chuimsithigh in Éirinn agus é á shuíomh laistigh den chomhthéacs sóisialta, cultúrtha, eacnamaíoch agus oideachais níos leithne. Is gné lárnach den leabhar agus dá rannchuidiú níos leithne na sonraí faoi ghnéithe reachtacha agus beartais de theacht chun cinn an oideachais speisialta in Éirinn le blianta beaga anuas agus an t-athrú agus an dul chun cinn ó na 1990idí i leith. Chomh maith leis sin, cuireann sé obair uathúil agus thráthúil i láthair i gcomhthéacs CNOS, i gcomhréir le comóradh 20 bliain ár mbunaithe mar chomhlacht reachtúil neamhspleách.

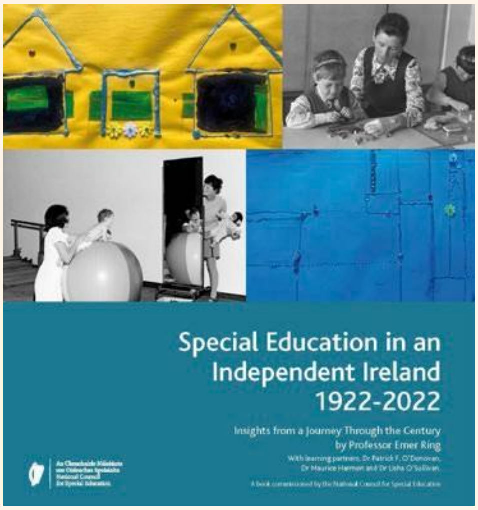

Tionscnamh Taighde Cleachtasbhunaithe Nua

Baineann roinnt cuspóirí le tionscadal píolótach Taighde Cleachtasbhunaithe CNOS: acmhainn taighde agus scileanna oideoirí i mbun cleachtais a chothú; eispéiris teagaisc agus foghlama oideachais chuimsitheacha agus speisialta a fheabhsú do mhúinteoirí agus d’fhoghlaimeoirí trí thaighde/fianaise taighde a iniúchadh, a athbhreithniú, a dhéanamh nó a chur i bhfeidhm; caidrimh idir institiúidí ardoideachais (IAOanna) agus scoileanna a chothú agus a fheabhsú; agus stór fianaise taighde cleachtasbhunaithe agus foghlaim agus eispéiris chomhroinnte a fhorbairt.

Tá teagmháil déanta ag CNOS le ceithre IAO chun tacú le múinteoirí scoile taighde a dhéanamh ar leibhéal cleachtais. In 2024, tugadh tacaíocht do 13 scoil, lena n-áirítear ocht n-iar-bhunscoile, ceithre bhunscoile agus scoil speisialta amháin. Go déanach in 2024, leathnaíodh an clár chun an cúigiú hinstitiúid ardoideachais a oibríonn le seacht scoil bhreise (cúig iar-bhunscoil, bunscoil amháin agus scoil speisialta amháin) a áireamh. Tá scoileanna ag déanamh taighde ar réimse ábhar a bhaineann le cuimsiú agus oideachas speisialta. Leanfaidh meastóireacht phíolótach a cuireadh tús léi go déanach in 2024 ar aghaidh in 2025. Táthar ag súil go gcuirfear i bhfeidhm go náisiúnta í go déanach in 2025.

2.4.3 Comhdháil Taighde 2024

John Kearney, Priomhfheidhmeannach CNOS, leis an Dr Fergal Lynch, cathaoirleach, ag Comhdháil Taighde CNOS 2024.

Bhí Comhdháil Taighde CNOS 2024 ar siúl ar an 6 Samhain in Óstán Gibson, Baile Átha Cliath. Imeacht duine le duine a bhí ann den chuid is mó, agus bhí sruth beo ar líne ar fáil do thoscairí chun freastal air go fíorúil. Ba é téama na bliana seo caite ná: Réadú Forásach Córas Oideachais Ionchuimsithigh in Éirinn: CNOS nua agus Fís 2026.

Deiseal ón mbarr: An tOllamh Lani Florian, an tOllamh Deborah Robinson agus an Dr Lisha O'Sullivan do thoscairí a bheidh i láthair ag Comhdháil Taighde CNOS.

Chuir cathaoirleach CNOS, an Dr Fergal Lynch, an chomhdháil i láthair agus chuir sé fáilte roimh an lucht freastail. Chuir an Dr Peter Archer, cathaoirleach choiste taighde CNOS, Seisiún 1 i láthair, agus bhí cuir i láthair ó cheathrar cainteoirí mar chuid den seisiún seo. Labhair an tOllamh Lani Florian, Cathaoirleach Education Emerita, Ollscoil Dhún Éideann na hAlban, faoi chumhachtú múinteoirí chun oideachas ionchuimsitheach agus cothrom a chur chun cinn. Rinne an tOllamh Deborah Robinson, Ollscoil Strathclyde, Albain, agus an Dr Lisha O'Sullivan, Coláiste Mhuire gan Smál, Co. Luimnigh, na torthaí ar thuairimí na bpáirtithe leasmhara maidir le CNOS a chur i láthair óna mheasúnú neamhspleách ar a sheirbhísí féin ar an líne thosaigh. Thug Príomhfheidhmeannach CNOS, John Kearney, aitheasc ar chóras oideachais ionchuimsithigh den scoth a bhaint amach d'Éirinn, ag leagan amach dul chun cinn maidir le leathnú agus le fís CNOS do 2026.

Rinne Yvonne Kennedy, ball de Chomhairle CNOS, maoirseacht ar an seisiún tráthnóna nuair a thug Lucie Cerna, anailísí sinsearach i gcothromas agus in aistrithe, OECD, cur i láthair a rinne athbhreithniú ar an ngluaiseacht i dtreo oideachais ionchuimsithigh sa Phortaingéil agus ar na ceachtanna a foghlaimíodh.

Cuireadh clabhsúr ar an gcomhdháil le plé painéil ar Chlár Taighde Cleachtasbhunaithe CNOS le Jennifer Doran, ceann taighde CNOS; an Dr Kevin Cahill, léachtóir sinsearach, Coláiste na hOllscoile, Corcaigh; Laura Miskella, múinteoir iar-bhunscoile, Scoil Phobail Ramsgrange, Co. Loch Garman; Ann O'Regan, múinteoir iar-bhunscoile, Scoil Phobail Charraig Uí Leighin, Co. Chorcaí; agus Éilis Dillon, príomhoide, Scoil Speisialta Naomh Cecilia, Co. Shligigh.

Ó chlé go deas: Jennnifer Doran, ceannaire airgeadais, taighde agus rialachais CNOS; príomhfheidhmeannach CNOS John Kearney; Lucy Cerna; Ann O'Regan; Cathaoirleach Chomhairle CNOS an Dr Fergal Lynch; Éilis Dillon; an Dr Kevin Cahill; agus Yvonne Kennedy, ball de Chomhairle CNOS.

D'fhreastail breis is 110 toscaire ar an gcomhdháil go pearsanta agus bhí 351 duine gníomhach ar líne i rith an lae. Bhí formhór na ndaoine sin in Éirinn, agus bhí an chuid eile díobh lonnaithe sa Ríocht Aontaithe, in Aontas na nÉimíríochtaí Arabacha agus sna Stáit Aontaithe. I measc na dtoscairí, bhí príomhoidí agus múinteoirí, taighdeoirí, tuismitheoirí, síceolaithe oideachais, grúpaí abhcóideachta, oifigigh na Roinne, oifigigh rochtana, ionadaithe cheardchumainn múinteoirí agus teiripeoirí.

Toscairí chuig Comhdháil Taighde CNOS 2024 in Óstán Gibson, Baile Átha Cliath, ag líonrú le linn na n-imeachtaí.

2.4.4 Scaipeadh Taighde agus Cleachtais chuig Páirtithe Leasmhara

Bíonn bainistíocht shinsearach agus baill foirne ar fud CNOS ag plé le saincheisteanna oideachais speisialta mar chuid dá gcuid oibre, ag freastal ar imeachtaí seachtracha, ar chomhdhálacha, agus ag glacadh páirte i raon leathan grúpaí comhairleacha, stiúrtha agus oibre ar fud chúig cholún na heagraíochta.

Mar a luadh i mír 4.4.2, leanadh ar aghaidh le hathdhearadh shuíomh gréasáin CNOS in 2024. Baineann CNOS leas as Twitter/X chun scaipeadh agus rannpháirtíocht a chinntiú maidir le príomhcheisteanna agus foilsiú treoirlínte, acmhainní agus fógraí faoi imeachtaí atá le teacht.

Comhordaíonn foireann cumarsáide CNOS freagraí ar cheisteanna parlaiminte, ar REPanna, agus ar fhiosrúcháin ó Airí, chomh maith le fiosrúcháin ó na meáin, iarratais ar Shaoráil Faisnéise agus gearáin agus aiseolas ó chustaiméirí.

Sprioc Straitéiseach 3:

Forbairt Foirne, Tacaíocht agus Ceannaireacht

Sprioc Straitéiseach 3 – Tacaíocht agus Ceannaireacht Eagraíochta

Cultúr forásach san ionad oibre a fhorbairt i gcomhar leis an bhfoireann chun ceannaireacht éifeachtach agus dea-chleachtas a leabú.

Leagann CNOS ceithre chuspóir agus 11 phríomhghníomh amach a bhaineann le Sprioc Straitéiseach 3, Forbairt Foirne, Tacaíocht agus Ceannaireacht, ina Ráiteas Straitéise 2023-26.

Sprioc 3 – Cuspóirí agus Gníomhartha

Cuspóir	Gníomhaíocht
1. Na córais a fhorbairt chun foireann a earcú agus a choinneáil leis na scileanna agus an saineolas riachtanach agus inmhianaithe chun cuspóirí straitéiseacha CNOS a bhaint amach.	1. Athbhreithniú a dhéanamh ar phróifílí róil lena chinntiú go meallann CNOS daoine a bhfuil a gcuid scileanna, inniúlachtaí agus luachanna i gcomhréir leis na riachtanais. 2. Bain leas as teicnící roghnúcháin éifeachtacha chun a chinntiú go bhfuil an earcaíocht éifeachtúil agus éifeachtach araon.
2. Ionduchtú corparáideach, meantóireacht agus forbairt ghairmiúil a chur ar fáil chun foireann a chumasú agus a chumhachtú chun seirbhísí éifeachtacha a sholáthar agus chun nuálaíocht agus fás a shaothrú.	1. Cláir ionduchtaithe saincheaptha a fhorbairt do ghrúpaí foirne éagsúla. 2. Deiseanna a chur ar fáil maidir le hoiliúint foirne agus foghlaim agus meantóireacht ghairmiúil trí shraith struchtúrtha de thacaíochtaí foghlama agus forbartha. 3. Na tacaíochtaí cuí bainistíochta tallann a chur i bhfeidhm a chuireann ar chumas na foirne fás agus forbairt a dhéanamh ina róil reatha agus dul chun cinn a dhéanamh ina ngairmeacha beatha gairmiúla.
3. Cultúr oibre dearfach a chur chun cinn a chothaíonn cuspóir buan i dtaca le fís agus pleananna straitéiseacha na heagraíochta.	1. Straitéis chumarsáide chomhtháite a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm agus deiseanna a chruthú le haghaidh oibre comhoibríoch ar fud na heagraíochta. 2. Ceannaireacht a dhéanamh ar phrionsabail chultúr eagraíochtúil ar fud gach colún 3. Gach ball foirne a chur i gcomhréir le prionsabail cultúr dearfach oibre agus tiomantas a thabhairt d'fhhís agus straitéis chomhroinnte ag na sraitheanna ábhartha laistigh de chreat Bainistíocht Lánch“áilíochta (BLC).
4. Córais agus struchtúir a fhorbairt chun cuimsiú, folláine, comhionannas, cumarsáid agus éagsúlacht a chothú i gceannaireacht agus i gcultúr eagraíochtúil	1. Straitéis maidir le daoine a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm chun tacú le cultúr dearfach oibre a sheachadadh 2. Straitéis agus plean gníomhaíochta tiomnaithe comhionannais, éagsúlachta agus cuimsitheachta a fhorbairt. 3. Córais chomhroinnte a shainmhíniú agus a scaipeadh ar fud na gcolún ábhartha a chuireann bonn agus taca faoi luachanna na heagraíochta

3.1 Réamhrá

I rith 2024, lean CNOS ar aghaidh ag forbairt na heagraíochta agus ag cur cultúr forásach chun cinn san ionad oibre, i gcomhar leis an bhfoireann, chun ceannaireacht éifeachtach agus dea-chleachtas a leabú i measc na foirne uile.

Leagtar amach sa chuid seo den tuarascáil na gníomhaíochtaí sna réimsí seo i rith na bliana.

3.2 Pleanáil agus Earcú an Fhórsa Saothair

Cuspóir - Na córais a fhorbairt chun foireann a earcú agus a choinneáil leis na scileanna agus an saineolas riachtanacha agus inmhianaithe chun cuspóirí straitéiseacha CNOS a bhaint amach.

3.2.1 Fórsa Saothair a Phleanáil

Tá Plean Straitéiseach Fórsa Saothair agus dearadh eagraíochtúil mionsonraithe curtha i gcrích ag CNOS. Is é príomhchuspóir an phlean a chinntiú go bhfuil na hacmhainní is fearr is féidir ag an struchtúr eagraíochtúil nua. Baineadh é seo amach trí mheasúnú láidir a dhéanamh ar an éileamh ar sheirbhísí CNOS a rinneadh faoin bPlean Straitéiseach Fórsa Saothair. Leagtar amach sa mheasúnú seo an leibhéal acmhainní atá ag teastáil i limistéar geografach agus ar bhonn contae agus, go háirithe, cinnteoidh sé go sanntar ualaí cásanna contae inaitheanta go soiléir do ghráid ERSO.

Cinnteoidh an méid thuas chomh maith go ndéanfar acmhainní a mheaitseáil níos oiriúnaí le héilimh an lae inniu, rud a chinnteoidh dá réir sin go ndáilfear ualaí cásanna go cothrom ar fud
ghráid uile ERSOnna. Cuirfidh sé seo ar chumas na bainistíochta pleanáil a dhéanamh do mhéaduithe ar an éileamh amach anseo ionas go sannfar acmhainní go tráthúil chun aghaidh a thabhairt ar an éileamh a thiocfaidh chun cinn, rud a chabhróidh le haon mhoill ama idir méaduithe ar an éileamh agus an méadú ar líon na foirne a chinntiú.

Tá ról ríthábhachtach ag an rannóg pleanála fórsa saothair chun a chinntiú go bhfuil na daoine cearta a bhfuil na scileanna cearta sna róil cearta acu fostaithe ag CNOS chun freastal ar riachtanais athraitheacha na ndaltaí a bhfuil riachtanais oideachais speisialta acu. Tá obair CNOS á treorú ag na prionsabail atá leagtha amach i bPlean Straitéiseach Fórsa Saothair CNOS, ar treochlár é atá dírithe ar fhórsa saothair inbhuanaithe, solúbtha agus dea-thacaithe a chothú atá in ann bunchuspóir CNOS a chomhlíonadh.

In 2024, dhírigh an rannóg ar phríomhréimsí a chur i gcomhréir leis an bplean straitéiseach don fhórsa saothair:

- forbairt acmhainne do sheirbhísí oideachais speisialta
- straitéisí earcaíochta feabhsaithe
- forbairt ghairmiúil
- tacaíocht d’fholláine an fhórsa saothair.

Trí phleanáil réamhghníomhach agus ailíniú straitéiseach a dhéanamh, agus tiomantas foriomlán do CNOS, tá an rannóg ag cuidiú leis an mbunchloch a leagan d'fhís CNOS maidir le córas oideachais den scoth d'Éirinn.

3.2.2 Earcaíocht CNOS

Chonaic CNOS fás agus forbairt shuntasach in 2024 a raibh sraith de chomórtais earcaíochta inmheánacha agus seachtracha rathúla mar ina cuid lárnach di. Mar thoradh air sin, cuireadh fáilte roimh 173 comhghleacaí nua i réimse leathan ról, rud a neartaigh a thiomantas do shármhaitheas seachadta seirbhíse.

Trí na hiarrachtaí earcaíochta, fostaíodh:

- 38 comhairleoir
- 6 phríomhoide cúnta
- 19 oifigeach cléireachais
- 4 oifigeach feidhmiúcháin
- 5 ardoifigeach feidhmiúcháin
- 3 chomhairleoir Teanga Chomharthaíochta na hÉireann (ISL)/SCS
- 75 eagraí riachtanas oideachais speisialta
- 15 bainisteoir foirne
- 9 múinteoir cuartaíochta
- 2 cheannaire speisialtóra

Tugann na hearcaigh seo scileanna luachmhara, saineolas agus dearcthaí úra chuig CNOS, rud a fheabhsaíonn a chumas tacú lena húsáideoirí seirbhíse agus brath orthu.

Ina theannta sin, tugadh isteach roinnt róil nuafhorbartha in 2024, rud a léiríonn tosaíochtaí straitéiseacha agus riachtanais atá ag athrú i gcónaí. D'éirigh linn beirt chomhordaitheoirí náisiúnta agus ceannaire forbartha náisiúnta amháin a cheapadh don réimse céadfach, rud a neartaíonn ár gcumas tacaíocht speisialaithe a sholáthar i réimsí tábhachtacha.

Tá CNOS tiomanta fós do thallann a aithint agus a chothú ón taobh istigh. Trí chomórtais inmheánacha, tugadh ardú céime do 22 ball foirne chuig róil ríthábhachtacha, rud a thugann deiseanna dóibh dul chun cinn a dhéanamh sa ghairm bheatha agus a chinntíonn go leanann foirne ar aghaidh ag baint leasa as ceannaireacht a bhfuil taithí acu agus as eolas eagraíochtúil.

Leagann torthaí earcaíochta agus ardú céime na bliana seo béim ar iarrachtaí leanúnacha chun fórsa saothair oilte agus tiomanta CNOS a mhealladh, a fhorbairt agus a choinneáil, ag feidhmiú de réir na gcaighdeán is airde agus ag leanúint dá bhunchuspóir a chur chun cinn.

3.3 Rannpháirtíocht Foirne agus Forbairt Ghairmiúil

Cuspóir - Ionduchtú corparáideach, meantóireacht agus forbairt ghairmiúil a chur ar fáil chun foireann a chumasú agus a chumhachtú chun seirbhísí éifeachtacha a sholáthar agus chun nuálaíocht agus fás a shaothrú.

Ba phríomhfhócas CNOS in 2024 é cultúr rannpháirtíochta foirne agus forbartha gairmiúla a chothú. Leag CNOS uaillmhianta amach sa réimse seo trí spriocanna straitéiseacha laistigh dá ráiteas straitéise, ag feidhmiú mar threochlár chun feabhas a chur ar sheachadadh seirbhísí, ar chleachtais agus ar thorthaí. Leagann an ráiteas seo béim ar an tábhacht a bhaineann le foireann a fhorbairt agus a thacú lena chinntiú go bhfuil siad in ann freastal ar riachtanais éagsúla a róil agus ar riachtanais úsáideoirí seirbhísí CNOS. Aithníonn CNOS go bhfuil éifeachtacht a cuid oibre nasctha go díreach le scileanna, eolas agus spreagadh na foirne. Trí thús áite a thabhairt d'fhorbairt ghairmiúil, tá sé mar aidhm aige timpeallacht a chruthú ina mbraitheann baill foirne go bhfuil meas orthu, go dtacaítear leo agus go bhfuil siad cumasaithe chun Fís 2026 CNOS a bhaint amach.

3.3.1 Cláir Ionduchtaithe CNOS

In 2024, i gcomhréir leis an tiomantas d'fhorbairt foirne agus do shármhaitheas i seachadadh seirbhísí, bhí áthas ar CNOS clár cuimsitheach nua ionduchtaithe agus oiliúna a chur i láthair. Ar dtús, díríodh leis seo ar líon mór ball foirne nua ERSO a thógáil isteach, ach
reáchtáladh clár cosúil leis ansin do na múinteoirí cuairte agus na comhairleoirí. Ní hamháin go bhfeabhsaíonn an tionscnamh inniúlacht an fhórsa saothair, ach neartaíonn sé luachanna agus caighdeáin seirbhíse CNOS. Trí obair dhícheallach na foirne i gcolún 1 agus a gcomhghleacaithe i gcolún 3, rinneadh measúnú críochnúil chun riachtanais shonracha oiliúna an chéad ghráid a aithint. Chuir aiseolas ó fhostaithe reatha, ó mhaoirseoirí agus ó thagarmharcanna tionscail bonn eolais faoi dhearadh modúil oiliúna chun ábharthacht agus éifeachtacht a chinntiú.

Rinne CNOS infheistíocht mhór san oiliúint seo, agus chuir comhghleacaithe inmheánacha an chuid is mó den infheistíocht ar fáil mar gheall ar a gcuid eolais agus díograis faoina n-ábhair. D'fhoinsigh CNOS soláthraithe seachtracha ábhartha chomh maith chun tacú le hobair na bhfoirne inmheánacha. Trí na huirlisí agus an t-eolas riachtanach a thabhairt d'fhostaithe, ní hamháin go bhfuil CNOS ag feabhsú cumais aonair, ach tá cultúr feabhsúcháin leanúnaigh agus sármhaitheasa i seachadadh seirbhísí á chothú aige freisin.

Is garsprioc shuntasach é cur i bhfeidhm rathúil an chláir ionduchtaithe agus oiliúna i dtiomantas CNOS d'fhorbairt foirne agus do shármhaitheas oibríochtúil. Tá CNOS ag tnúth leis an tionscnamh seo a leathnú agus leanúint de chultúr foghlama agus fáis a chothú laistigh dá ranganna.

3.3.2 Oiliúint Foirne agus Foghlaim Ghairmiúil

In 2024, rinne CNOS infheistíocht shuntasach i dtionscnaimh oiliúna, ag díriú ar réimse éagsúil disciplíní atá riachtanach d'fhás eagraíochtúil. Ba gharsprioc an bhliain seo caite don aonad oiliúna, agus tugadh tacaíocht chuimsitheach oiliúna do bhaill foirne i réimsí éagsúla atá riachtanach le haghaidh forbairt ghairmiúil. Cuireadh béim ar

ábhair ar nós scileanna ceannaireachta, oiliúint chomhlíontachta, cumarsáid éifeachtach, feabhsú scileanna teicniúla agus sármhaitheas seirbhíse do chustaiméirí. Leis an gcur chuige ilghnéitheach seo i leith na hoiliúna, cinntíodh go raibh deiseanna ag gach ball foirne na hacmhainní riachtanacha a fháil chun dul chun cinn a dhéanamh ina gcuid ról.

I rith na bliana, chuir CNOS rochtain ar fáil do gach ball foirne is státseirbhíseach iad ar OneLearning agus a chatalóg cuimsitheach de chúrsaí oiliúna, idir ábhair atá bunriachtanach sa státseirbhís agus bhainistíocht daoine, scileanna TF, sláinte, folláine agus forbairt ghairmiúil, i measc na 111 téama cúrsa a chuireann sé ar fáil. Chomh maith leis sin, rinne CNOS scéim láidir aisíocaíochta táillí a mhaoiniú chun scileanna foirne a fheabhsú agus rochtain a thabhairt do chách ar dheiseanna fochéime, iarchéime agus forbartha gairmiúla. Chomh maith leis seo, thairg sé oiliúint reachtúil i réimsí amhail nochtuithe cosanta agus sláinte agus sábháilteacht, chomh maith le hinfheistíocht shuntasach i rochtain ar chláir iarchéime atá dírithe go sonrach ar chomhghleacaithe múinteoirí cuairte agus clár láidir oiliúna atá dírithe ar riachtanais ghráid shonracha agus na gcolún nua. Chun rannpháirtíocht agus coinneáil a uasmhéadú, baineadh tionscnamh oiliúna leas as réimse de mhodhanna seachadta lena n-áirítear ceardlanna idirghníomhacha, modúil ríomhfhoghlama agus seisiúin oiliúna ar an láthair oibre. Bhí na formáidí éagsúla seo ag freastal ar stíleanna foghlama éagsúla, rud a thug deis d'fhostaithe CNOS faisnéis a ionsú ar bhealach éifeachtach agus í a chur i bhfeidhm ina gcuid tascanna laethúla.

3.3.3 Comhdháil Foirne CNOS 2024

I mí Dheireadh Fómhair 2024, rinne CNOS comhdháil foirne dhá lá a óstáil ar an téama Caidrimh Ardchaighdeáin agus Seirbhísí Ardchaighdeáin.

D'oscail an tAire Oideachais Speisialta Hildegarde Naughton an t-imeacht seo, agus labhair cathaoirleach Chomhairle CNOS, an Dr Fergal Lynch, ann. Ba í Dervla McDonagh, príomhfheidhmeannach Inclusion Ireland, an príomhchainteoir, a rinne cur i láthair ar an Ionchuimsitheacht a Chothú, ag díriú ar an gcaoi a bhféadfadh daoine oibriú le chéile go cróga i dtreo sochaí níos ionchuimsithí.

Tugadh cur i láthair ann ar sheachadadh seirbhísí agus athruithe, lena n-áirítear míreanna ar theiripe CNOS agus NCS Relate. Thug an fhoireann forbhreathnú ar thaighde CNOS agus ar fhorbairtí agus nuashonruithe taighde cleachtaisbhunaithe. Chuir an Dr Deborah Robinson agus an Dr Geraldene Codina torthaí i láthair maidir le tionscadal taighde coimisiúnaithe a bhaineann le tionchar sheirbhísí túslíne CNOS bunaithe ar thaithí na bpáirtithe leasmhara.

Rinneadh plé suimiúil ar chlaochlú eagraíochtúil leanúnach agus machnamh spéisiúil ar Fhís 2026 CNOS, agus tugadh cur i láthair ar Phlean Daoine CNOS agus caint ar athchóiriú seirbhísí poiblí ó chomhghleacaithe CNOS sa Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Bhí na seisiúin dírithe ar fhorbairtí TF agus cúnamh praiticiúil, straitéis sonraí CNOS agus freagraí ar cháis dlí agus ar threochtaí dlí. Bhí am ann fiú le haghaidh oibre ar mheontú agus ar fholláine na foirne.

Reáchtáladh seimineár ríthábhachtach maidir le Bainistíocht Lánchāilíochta (BLC), inar cuireadh na buntáistí ar fad in iúl don fhoireann agus inar tugadh forbhreathnú ar an dul chun cinn go dtí seo ar thionscadail náisiúnta atá dírithe ar éifeachtúlacht i seachadadh seirbhísí. Bhí deis ag gach duine páirt a ghlacadh i gceardlann bheo BLC, arna bainistiú agus arna cur i láthair ag an bhfoireann slógaidh BLC.

An Príomhfheidhmeannach John Kearney i mbun cur i láthair, agus baill foirne ag Comhdháil Foirne CNOS 2024

D’fhreastail slua mór ar ócáid rathúil CNOS agus chothaigh sé atmaisféar mealltach chun smaointe agus eolas a mhalartú i measc cainteoirí agus lucht freastail. Bhain rannpháirtithe an-taitneamh as an deis chun plé trasdisciplíneach a dhéanamh a shaibhrigh an t-idirphlé agus an comhoibriú i measc fhoirne CNOS. Beidh ról ríthábhachtach ag an aiseolas a bhailítear ó thaobh pleananna a mhúnlú do chomhdháil na bliana seo chugainn, rud a chinnteoidh go leanfaidh CNOS ar aghaidh ag cur leis an rath a bhí ar an gcomhdháil i mbliana.

3.4 Cumarsáid agus Cultúr Eagraíochta CNOS

Cuspóir - Cultúr oibre dearfach a chur chun cinn a chothaíonn cuspóir buan i dtaca le fís agus pleananna straitéiseacha na heagraíochta.

In 2024, agus CNOS ag seoladh na chéad bhliana dá Phlean Daoine, rinne an eagraíocht dul chun cinn suntasach maidir le cultúr dearfach oibre a chothú leis an bhfoireann nua athraithe, cumarsáide agus rannpháirtíochta, a fuair foireann iomlán i mí Aibreáin. Is é an cuspóir atá leis an bhfoireann seo ná tacú leis na cuspóirí straitéiseacha arna leagan amach i Ráiteas Straitéise 2023-26, agus sreabhadh faisnéise agus idirphlé i measc fostaithe agus ceannairí a éascú.

Tá CNOS tiomanta do rannpháirtíocht fostaithe a chur chun cinn agus a fheabhsú i gcónaí trí chumarsáid a chuíchóiriú agus gach duine atá ceangailte a choinneáil rannpháirteach agus ar an eolas.

In 2024, chruthaigh an fhoireann nua cumarsáid níos éifeachtaí agus lean siad orthu ag obair i dtreo naisc a fheabhsú ar fud na gcolún go léir, ag baint úsáide as bealaí agus uirlisí éagsúla, amhail an t-inlíon, bosca poist inmheánach, nuachtán ráithiúil, fóraim agus imeachtaí foirne, suirbhéanna foirne a dhéanamh agus anailís ar aiseolas agus ar thorthaí a fhoilsiú.

Is é cuspóir na foirne cur chuige agus creat cumarsáide CNOS a chaighdeánú agus a aontú ar fud na gcolún eagraíochtúla chun soiléireacht, comhsheasmhacht agus comhréireacht le cuspóirí straitéiseacha a fheabhsú.

3.4.1 Straitéis Cumarsáide Inmheánaí

In 2024, ba é ceann de na chéad aschuir ón bhfoireann athraithe, cumarsáide agus rannpháirtíochta ná doiciméad cur chuige cumarsáide BAU (gnó mar is gnách) a thabhairt isteach ar fud na heagraíochta.

Is iad seo a leanas príomhghnéithe an chuir chuige sin:

- Leibhéil chuí faisnéise a sholáthar do dhaoine ábhartha trí leas a bhaint as na meáin agus na teachtaireachtaí is éifeachtaí.
- Cumarsáid shoiléir, chomhsheasmhach agus ailínithe a dháileadh.
- Nuashonruithe tráthúla a sheoladh chuig daoine aonair maidir leis an méid atá le tarlú amach anseo agus an tionchar a bheidh air sin orthu.

Is iad príomhchuspóirí cumarsáide BAU ná:

- Feasacht a mhúscailt agus infheictheacht a chruthú maidir le hathruithe agus gníomhaíocht ar fud CNOS trí athruithe nó nuashonruithe a chur in iúl do na páirtithe leasmhara uile.
- Cultúr aonfhoirne agus eispéireas dearfach a chothú do na páirtithe leasmhara uile le cumarsáid thráthúil agus shoiléir faoi ghníomhaíocht leanúnach, athruithe agus nuashonruithe.
- Cabhrú leis an bhfoireann a ról, a bhfreagrachtaí agus a bpróisis a thuiscint.
- Tacaíocht, tiomantas agus rannpháirtíocht fhoireann a chothú.
- Aistriú réidh a chinntiú trí chumarsáid a dhéanamh ar bhealach trédhearcach agus a chinntiú go bhfuil páirtithe leasmhara soiléir faoi cheanglais agus riachtanais an tionscadail.

Treoir a thabhairt do straitéis cumarsáide inmheánaí CNOS, agus i gcomhréir le prionsabail chumarsáide um Bainistíocht Lánchháilíochta (BLC), forbraíodh sraith doiciméad beartais. D’fhormheas Foireann Ardbhainistíochta CNOS an doiciméad um Beartas, Prótacal agus Nósanna Imeachta maidir le Cumarsáid Inmheánach agus cuireadh i bhfeidhm é i mí Iúil 2024. Tugtar treoir shoiléir sa doiciméad maidir le húsáid chuí, shábháilte agus dhlisteanach saoráidí cumarsáide inmheánaí, ríomhphoist agus inlíon CNOS. Leagtar amach ann chomh maith conairí soiléire maidir le hábhar agus ailt a chur isteach agus uirlisí cumarsáide inmheánaí a bhainistiú.

3.5 Córais CNOS agus Leathnú Eagraíochtúil

Cuspóir - Córais agus struchtúir a fhorbairt chun cuimsiú, folláine, comhionannas, cumarsáid agus éagsúlacht a chothú i gceannaireacht agus i gcultúr eagraíochtúil.

3.5.1 Córais agus Daoine CNOS

Straitéis CNOS maidir le Daoine

Tá tacaíocht agus forbairt foirne ina príomhphrionsabal de chlár claochlaithe Fís 2026 de chuid CNOS, agus déantar í trí athstruchtúrú eagraíochtúil agus maidir leis an bhfoireann a bheith ag comhlíonadh a ndualgas ar bhonn leanúnach. Roimhe seo in 2023, rinne bainistíocht CNOS próiseas suntasach rannpháirtíochta foirne chun na foirne tacaíochta riachtanacha a bhunú. De bhun na ngnóthaí seo, d'fhorbair CNOS Plean maidir le Daoine chun a fhís a chomhlíonadh agus chun leanúint ar aghaidh ag fás. Seoladh é seo ar an 17 Aibreán 2024.

Tá spriocanna an Phlean seo maidir le Daoine (2023-26) ceangailte go bunúsach le straitéis fhoriomlán CNOS. Leagtar béim sa phlean ar cheithre réimse tosaíochta atá nasctha le cuspóirí straitéiseacha foriomlána:

- conas tacú le ceannaireacht, agus cultúr CNOS a shainiú
- feabhas a chur ar eispéireas daoine
- conas tacú le foireann agus iad a fhorbairt a fhorbairt
- conas iarracht a dhéanamh timpeallacht oibre éagsúil, chuimsitheach agus thacúil a bheith againn laistigh de CNOS.

Déantar achoimre ar na réimsí seo thíos.

Ceannaireacht agus Cultúr

Tá CNOS ag cur tuilleadh béime ar cheannairí a fhorbairt, agus béim ar leith á cur ar fhorbairt na ndaoine sin a thugann tús áite don chuimsiú agus don éagsúlacht, agus a chothaíonn cultúr oscailteachta, comhoibrithe agus meas. Cinnteoidh ceannairí go gcloisfear agus go measfar gach guth agus go gcruthóidh siad timpeallacht ina ndéantar ceiliúradh ar éagsúlacht agus ina mbainfear leas aisti chun nuálaíochta agus fáis a chur chun cinn. Trí chultúr cuimsitheachta a chur chun cinn, is féidir le ceannairí CNOS cabhrú le tallann éagsúil a mhealladh agus a choinneáil, rannpháirtíocht fostaithe a fheabhsú agus feidhmíocht eagraíochtúil a spreagadh.

Tacaíocht agus Forbairt

Cuirfidh tionscnaimh tacaíochta agus forbartha le cultúr foghlama leanúnaí, inoiriúnaitheachta agus nuálaíochta. Ba mhaith le CNOS fostaithe a spreagadh chun fanacht cothrom le dáta le forbairtí earnála, a gcuid scileanna a leathnú agus smaointe agus dearcthaí úra a chur leis an eagraíocht. Cabhróidh sé seo le meon fáis a chothú agus cruthaitheacht inmheánach a fheabhsú.

Taithí Daoine

Baineann taithí na ndaoine le gnéithe fisiciúla, mothúchánacha agus síceolaíocha na hoibre agus déantar iarracht timpeallacht a chruthú ina mbraitheann fostaithe go bhfuil meas, tacaíocht agus cumhacht orthu. Cruthaíonn eispéireas dearfach daoine chun braistint chómhuintearais, chuspóra agus shástachta a chothú, rud a fhágann go mbíonn leibhéil níos airde rannpháirtíochta, táirgiúlachta agus dílseachta fostaithe ann – agus tá sé mar aidhm ag CNOS iad seo go léir a bhaint amach dá chomhghleacaithe. Áireofar leis seo chomh maith deiseanna chun rochtain a fháil ar chleachtais oibre a thacaíonn leis an teaghlach i ngach grád den eagraíocht.

In 2024, chuir an t-aonad saoráidí go mór le heispéireas na ndaoine trí:

- 3 shuíomh oifige nua a sholáthar i gCill Mhantáin, Muineachán agus Liatroim.
- Oifigí i nGaillimh, Droichead Átha, Baile Bhlainséir, Dún na nGall, Machan, An Muileann gCearr, An Uaimh, Mala, Inis, Leitir Ceanainn, Ros Comáin agus Loch Garman a athchumrú agus a uasghrádú.
- Foireann a athlonnú go háitreabh níos mó i Mainistir Fhear Maí, Co. Chorcaí.
- Oifigí a shainaithint mar oifigí atá rómhór/neamhoiriúnach do riachtanais ghnó agus tús áite a thabhairt d'aighneachtaí chuig Oifig na nOibreacha Poiblí chun spásanna malartacha a aimsiú.
- Suíomh a shainaithint don mhol teiripe nua i gCo. Luimnigh.

Ionchuimsiú agus Pobal

Tagraíonn sé seo do thimpeallacht a chruthú ina mbraitheann gach duine aonair go bhfuil luach agus cumhacht acu agus go bhfuil meas orthu chun a gcuid scileanna agus dearcthaí uathúla a thabhairt. Baineann sé le glacadh le héagsúlacht i ngach foirm, lena n-áirítear cine, inscne, aois, claonadh gnéasach, míchumas agus cúlra cultúrtha. Trí chuimsitheacht a chur chun cinn, is féidir le CNOS cumhacht féiniúlachtaí éagsúla a úsáid chun nuálaíocht, cruthaitheacht agus comhoibriú a spreagadh.

In 2024, lig cur i bhfeidhm na chéad bhliana den Phlean Daoine do CNOS dul chun cinn suntasach a dhéanamh i gcothú cultúir a chuireann forbairt leanúnach, ionchuimsiú agus comhoibriú chun cinn.

An bhliain chéanna sin, d'fhorbair CNOS creat um Chomhionannas, Éagsúlacht agus Ionchuimsiú (EDI) ina leagtar amach a thiomantas do phrionsabail agus do chur chun cinn an chomhionannais, na héagsúlachta agus na cuimsitheachta. Is céim thosaigh í an creat i dtreo beartas um Chomhionannas, Éagsúlacht agus Ionchuimsiú agus ionad oibre níos éagsúla, níos cothroime agus níos cuimsithí a fhorbairt. Chun an tionscnamh seo a spreagadh chun cinn, bunaíodh grúpa oibre chun tuiscint ar Chomhionannas, Éagsúlacht agus Ionchuimsiú a bheachtú agus a leathnú laistigh de CNOS trí rannpháirtíocht ghníomhach foirne.

In 2024, mar chuid den Phlean Daoine, cuireadh cleachtadh scóipe i gcrích le soláthraithe seirbhíse tosaigh – ERSOnna, bainisteoirí foirne agus riarthóirí, a bhí ar an bpríomhlíne glaonna –
chun cúiseanna na droch-fholláine a thuiscint. Mar thoradh ar ghrúpaí oibre agus seisiúin aiseolais, cuireadh straitéisí agus tacaíochtaí folláine saincheaptha i bhfeidhm chun tacú le baill foirne ar an líne thosaigh. D'aontaigh CNOS cur chuige trí ghné, dírithe ar dtús ar ghráid ERSO agus bainisteoirí foirne agus, ina dhiaidh sin, oiliúint shonrach do bhainisteoirí foirne agus grúpaí machnaimh a bhunú do na baill foirne sin.

Sprioc Straitéiseach 4:

Tacaíocht agus Forbairt Eagraíochta

Sprioc Straitéiseach 4 – Tacaíocht agus Forbairt Eagraíochta

Céannacht chorparáideach a fhorbairt atá bunaithe ar phrionsabail na sármhaitheasa oibríochtúla, na freagrúlachta agus na nuálaíochta, chomh maith leis an dea-chleachtas sa rialachas.

Leagann CNOS ceithre chuspóir agus 12 ghníomh ghaolmhara amach faoi Sprioc Straitéiseach 4, Tacaíocht agus Forbairt Eagraíochta, ina Ráiteas Straitéise 2023-26.

Sprioc 4 - Cuspóirí agus Gníomhartha

Cuspóirí	Gníomhartha
1. Córas Bainistíochta Lánchháilíochta (BLC) a fhorbairt agus a leabú chun seachadadh comhtháite agus comhordaithe seirbhísí eagraíochtúla a chinntiú.	1. Próisis agus córais BLC a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm ar fud na gcolún a bhaineann le táscairí iompair. 2. Athbhreithniú a dhéanamh ar thoradh na gcóras agus athruithe a chur i bhfeidhm de réir mar is gá.
2. Straitéis cumarsáide agus brandála CNOS a chruthú agus a chur i bhfeidhm chun aitheantas corparáide comhaontaithe ar sheirbhís a fhorbairt agus a leabú.	1. Straitéis agus córais chumarsáide agus brandála a shainiú, a dhearadh agus a chur i bhfeidhm agus cumarsáid a dhéanamh le páirtithe leasmhara agus le baill foirne. 2. Freagairt a thabhairt ar cheisteanna ó na meáin agus ar cheisteanna parlaiminte. 3. Foireann na gcolún uile a ailíniú le prionsabail agus cleachtais chumarsáide inmheánaí comhaontaithe.
3. Straitéis bainistíochta TFC agus sonraí a fhorbairt chun eolas a chur ar fáil do riachtanais phleanála agus tuairiscithe éifeachtacha maidir le riachtanais CNOS agus riachtanais páirtithe leasmhara seachtracha.	1. Straitéis agus plean oibre tiomnaithe TFC a thionscnamh ar bhonn bliantúil atá dírithe ar thionscadail a thacaíonn le hinrochtaineacht, tuairisciú agus bainistíocht faisnéise. 2. Straitéis bainistíochta sonraí eagraíochtúil a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm. 3. Córas bainistíochta taifead caighdeánaithe agus leictreonach a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm.

Cuspóirí	Gníomhartha
4. Comhlíonadh le reachtaíocht rialachais, riaracháin, airgeadais agus dlí, agus treoirlínte a chinntiú chun éifeachtúlachtaí a bharrfheabhsú agus leanúint de cheanglais reachtúla a chomhlíonadh.	1. A chinntiú go gcuirtear gníomhartha an chomhaontaithe seachadta feidhmíochta i bhfeidhm agus go gcomhlíontar iad, agus maoirseacht a dhéanamh ar thuairisciú tráthúil ar spriocanna gnó de réir an ráitis straitéise agus na bpleananna oibre. 2. Athbhreithniú a dhéanamh ar an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú agus ar reachtaíocht agus treoir rialachais, riaracháin, airgeadais agus dlí eile, agus a chinntiú go gcomhlíontar na ceanglais reachtúla uile. 3. Tacaíocht leanúnach a sholáthar d'oibríochtaí na Comhairle. 4. Tacaíocht agus faisnéis dhlíthiúil ábhartha a sholáthar i gcomhairle le comhlachtaí seachtracha.

4.1 Réamhrá

I rith 2024, lean CNOS ar aghaidh ag forbairt na heagraíochta chun a chinntiú go raibh sí ag feidhmiú go héifeachtach chun seirbhísí a sholáthar agus i gcomhréir le gach ceanglas reachtúil, rialála agus rialachais. Leagtar amach sa chuid seo den tuarascáil na gníomhaíochtaí sna réimsí seo i rith na bliana.

4.2 Bainistíocht Láncháilíochta - Sármhaitheas Oibríochtúil

Cuspóir - Córas Bainistíochta Láncháilíochta (BLC) a fhorbairt agus a leabú chun seachadadh comhleanúnach agus comhordaithe seirbhísí eagraíochtúla a chinntiú.

In 2023, shainaithin CNOS Bainistíocht Láncháilíochta (BLC) mar fheithicil chun sármhaitheas oibríochtúil a chur chun cinn, rud a thacaíonn le timthriall feabhsúcháin leanúnaigh agus seachadta seirbhísí atá ar ardchaighdeán ar an túslíne. Cuireadh pleanáil agus ullmhúcháin i bhfeidhm ag deireadh na bliana chun tús a chur leis an obair sa réimse seo, rud a chomhlánaíonn an obair leanúnach ar chlaochlú eagraíochtúil faoi Fhís 26.

In 2024, rinneadh oiliúint crios glas agus crios buí ar phróisis agus phrionsabail na Barainne, lena n-áirítear caighdeáin BLC, a chur i bhfeidhm ar fud an struchtúir bainistíochta. Bhunaigh daoine faoi oiliúint tascfhórsa BLC chun maoirseacht a dhéanamh ar thionscadail ar fud na heagraíochta, ag cur i bhfeidhm na foghlama agus éiteas fheabhsuithe na Barainne agus ag cloí le prionsabail BLC ar na tionscadail seo, agus ag oibriú chun sármhaitheas eagraíochtúil a chur chun cinn.

Reáchtálfar tuilleadh oiliúna crios glas in 2025, agus beidh sí á creidiúnú ag Ollscoil Caerdydd sa Bhreatain Bheag. Trí linn níos mó saineolaithe a bheith ann chun a mballraíocht a rothlú laistigh den ghrúpa seo, cuirfear le solúbthacht, rud a rachaidh chun tairbhe CNOS leis an raon níos leithne guthanna agus saineolais a bheidh aige.

4.3 Cumarsáid CNOS

Cuspóir – Straitéis cumarsáide agus brandála CNOS a chruthú agus a chur i bhfeidhm chun aitheantas corparáide comhaontaithe ar sheirbhís a fhorbairt agus a leabú.

4.3.1 Straitéis Cumarsáide agus Brandála

In 2024, ghlac an fhoireann athraithe, cumarsáide agus rannpháirtíochta le brandáil nua an Rialtais agus lógó CNOS ar fud na gcainéal cumarsáide inmheánaí go léir, lena n-áirítear an nuachtlitir ráithiúil, an doiciméad beartais cumarsáide inmheánaí, tuarascálacha, cur i láthair agus comhfhreagras inmheánach/seachtrach.

4.3.2 Cumarsáid Sheachtrach

Tá an fhoireann cumarsáide seachtraí tosaithe ag comhlíonadh spriocanna cumarsáide CNOS atá leagtha amach i Ráiteas Straitéise 2023-26. Tá an straitéis seo dírithe ar láithreacht CNOS a mhéadú chun a cháil eagraíochtúil a neartú i measc páirtithe leasmhara seachtracha, sreafaí oibre a shruthlíniú, cumarsáid gan páipéar a ghlacadh agus úsáid sonraí a bharrfheabhsú. I measc na bhforbairtí is déanaí, tá leathnú láithreacht CNOS ar na meáin shóisialta, bainistiú gníomhach a dhéanamh ar an rannóg Nuacht is Déanaí ar a shuíomh gréasáin agus nuachtlitir sheachtrach ráithiúil a scaipeadh chuig páirtithe leasmhara.

De réir mar a leathnaíonn CNOS, cinnteoidh an fhoireann seo go leanfaidh sí ar aghaidh ag comhlíonadh ionchais maidir le ceisteanna parlaiminte, ionadaíochtaí poiblí, fiosrúcháin preasa agus freagraí na meán a bhainistiú. Tá na hiarrachtaí seo ag teacht le tiomantas na heagraíochta do chaighdeáin rialachais agus do ghlacadh brandála nua Rialtais, ag obair i gcomhar le foirne inmheánacha chun aitheantas corparáideach comhaontaithe a chothú.

Beidh sé seo mar chuid de straitéis cumarsáide seachtraí níos leithne CNOS a thosaigh ag deireadh 2024 agus atá le foilsiú in 2025.

4.3.3 Ceisteanna agus Ionadaíochtaí Parlaiminte

Mar chomhlacht Stáit, cuireann CNOS faisnéis ar fáil do bhaill an Oireachtais agus coinníonn sé caighdeáin agus prionsabail i bhfeidhm maidir le hiarratais a phróiseáil. Déantar ceisteanna parlaiminte agus ionadaíochtaí a tharchur chuig comhalta an Oireachtais le haghaidh freagra díreach i gcomhréir le ciorclán 25/2016 na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.
In 2024, próiseáladh 127 Ceist Pharlaiminte agus 75 Ionadaíocht.

4.3.4 Cumarsáid Inmheánach

I mí Dheireadh Fómhair 2024, seoladh inlíon nua feabhsaithe CNOS mar ardán cumarsáide agus comhroinnte eolais don eagraíocht ar fad. Is é phríomhchuspóir an inlín ná: cumarsáid a fheabhsú, faisnéis a roinnt agus comhoibriú agus comhsheasmhacht a éascú.

Ó seoladh é, tugadh isteach sraith uirlisí eile amhail:

- Pacáiste tosaithe nua – suíomh lárnach le haghaidh faisnéis riachtanach atá ag teastáil ó bhaill foirne nua ina gcéad seachtainí.

- Naisc atá inrochtana go héasca chuig faisnéis teagmhála ERSO.
- Fillteán tiomnaithe do bheartais CNOS.
- Fillteáin shonracha ina bhfuil faisnéis agus sleamhnáin cur i láthair ón gcomhdháil foirne agus ó thionscadail BLC.

Déantar an timpeallán inlín a nuashonrú go rialta le faisnéis agus scéalta úsáideacha eagraíochtúla amhail an t-eolas chun dáta ar Parents Notify, an feachtas Laghdaigh d'Úsáid, comhdháil na foirne, comórtais earcaíochta leanúnacha, ailt folláine amhail podchraoltaí Folláine FSS agus ábhar greannmhar leis an mhír Just For Fun agus ábhar séasúrach chomh maith.

Déanann an fhoireann cumarsáide inmheánaí monatóireacht agus tuairisciú ar staitisticí um ráta cliceála a thomhaiseann rannpháirtíocht le foirne éagsúla, a dhíríonn ar ábhar agus a choigeartaíonn do lucht féachana bunaithe ar réimsí ardspéise.

Seoladh an nuachtlitir ráithiúil inmheánach nua in 2024; eisíodh ceithre eagrán i mí Aibreáin, i mí an Mheithimh, i mí Mheán Fómhair agus i mí na Nollag. D'fhorbair an fhoireann cuma agus ábhar na nuachtlitreach tar éis dóibh taighde a dhéanamh ar bhogearraí nua, Canva, agus iad a fháil chun ailt agus gnéithe a chruthú agus a dhearadh i gcomhréir le brandáil CNOS.

Tá an nuachtlitir, atá ríthábhachtach don straitéis cumarsáide, tar éis rannpháirtíocht agus comhoibriú na foirne a fheabhsú. Spreag sé rannpháirtíocht agus baint i ngníomhaíochtaí eagraíochtúla trí ghnéithe spriocdhírithe a thabhairt isteach amhail an tsraith Day in the Life a léiríonn scéalta ratha agus a leagann béim ar ranníocaíochtaí foirne, nuashonruithe AD agus buaicphointí tionscadail BLC. Chuidigh na breiseanna seo le tuiscint níos doimhne a chothú ar na róil éagsúla ar fud na heagraíochta agus chuir siad ardán ar fáil don cheannaireacht chun cumarsáid a dhéanamh go hoscailte.

Mar chuid de phlean cumarsáide inmheánach CNOS agus mar bheart athraithe agus claochlaithe, tugadh isteach arís meicníochtaí aiseolais foirne amhail an Suirbhé Pulse athbhreithne in 2024.

Seo samplaí de shuirbhéanna foirne 2024:

- Suirbhé cumarsáide inmheánaí tosaigh chun faisnéis a bhailiú faoi na modhanna cumarsáide is fearr.
- Suirbhéanna foirne nasctha leis an gcomhdháil foirne bhliantúil, mar aon le tuarascáil anailíse leantach chun treoir a thabhairt maidir le pleanáil ábhair agus imeachtaí amach anseo.
- An Suirbhé Pulse, arna úsáid ag SMT chun sástacht agus rannpháirtíocht fostaithe le CNOS a thomhas.

Bailíodh freagraí an tsuirbhé agus rinneadh achoimre orthu i dtuarascáil, arna foilsiú ag an bhfoireann athraithe, cumarsáide agus rannpháirtíochta, le haghaidh anailíse agus athbhreithnithe na Foirne Ardleibhéil agus chun dul chun cinn a rianú ó 2023 ar aghaidh.

Tugann an tuarascáil léargas luachmhar agus sonraí fíor-ama chun cabhrú le réimsí feabhsúcháin a aithint, meanma fostaithe a thomhas agus cinntí bunaithe ar shonraí a dhéanamh chun feabhas a chur ar thaithí fhoriomlán an fhostaí.

Fíor 28: Tuarascáil Anailíse ar an Suirbhé Pulse, (2024)

4.4 TFC agus Bainistíocht Sonraí

Cuspóir – Straitéis bainistíochta TFC agus sonraí a fhorbairt chun eolas a chur ar fáil do riachtanais phleanála agus tuairiscithe éifeachtacha maidir le riachtanais CNOS agus riachtanais páirtithe leasmhara seachtracha.

4.4.1 Straitéis agus Plean Oibre TFC

In 2024, cuireadh tús le hobair chun tacú leis an straitéis agus na cuspóirí sonraí. Tá dlúthchomhar ar siúl i ngach réimse chun gníomhartha agus tionscadail a shainaithint chun tacú lena spriocanna. Chun na críche seo, tá roinnt tionscadal curtha chun cinn chun tacú le hinrochtaineacht, le béim ar ar sheirbhísí arna seachadadh don phobal. Tá na gnéithe inrochtaineachta seo san áireamh i sonraíochtaí nua láithreáin ghréasáin chomh maith.

Tá CNOS i mbun oibre le hoifig phríomhoifigeach faisnéise an Rialtais agus tá forbairtí sa mhargadh á n-anailísiú acu d'fhonn réiteach a aimsiú chun tacú le straitéis leanúnach TFC agus chun CNOS a chlaochlú agus a ullmhú don todhchaí i bhforbairtí digiteacha, lena n-áirítear straitéis bainistíochta sonraí agus córas bainistíochta taifead. I measc na bhforbairtí eile a baineadh amach in 2024 tá:

- Measúnú aibíochta sonraí – rinneadh measúnú críochnúil ar na sonraí uile atá i seilbh CNOS le páirtithe leasmhara ar fud na heagraíochta d'fhonn aibíocht, a slándáil agus a gcineál a mheas.
- Fardal sonraí – cruthaithe mar thoradh ar an measúnú sonraí.
- Athbhreithniú córas – déanta mar chuid den mheasúnú sonraí.

- Tionscadal píolótach athbhreithnithe cáilíochta sonraí – measúnú tosaigh, ardleibhéil ar cháilíocht sonraí CNOS chun foghlaim ón bpróiseas agus cleachtais sonraí níos forleithne a bhunú amach anseo.
- Forbraíodh an tairseach sonraí oscailte go dtí go raibh sí beagnach críochnaithe in 2024.

4.4.2 Forbairt Straitéise Sonraí Nua CNOS

I mí Dheireadh Fómhair 2023, cuireadh tús le tionscadal nua chun straitéis sonraí CNOS a fhorbairt. Ba é an aidhm fhoriomlán a bhí leis a chinntiú go raibh an eagraíocht agus an fhoireann araon dea-ullmhaithe chun gníomhaíocht sonraí eagraíochtúla a bhainistiú go cuí agus go héifeachtúil. Fuarthas tacaíocht ó chomhairleoirí seachtracha speisialaithe agus ó ghrúpa stiúrtha a bunaíodh ina raibh baill foirne sinsearacha. Tharla roinnt céimeanna oibre, lena n-áirítear fardal sonraí agus measúnú aibíochta sa chéad ráithe de 2024. Cuirfear athruithe tábhachtacha i mbainistíocht sonraí straitéiseacha i bhfeidhm le linn 2025.

Tá sraith shoiléir gníomhartha sa straitéis seo chun fócas comhtháite a thabhairt d'iarrachtaí chun feabhas a chur ar chumas CNOS na sonraí a phróiseálann sé a bhainistiú agus a úsáid i gceart.

Áirítear leis na haidhmeanna foriomlána:

- Cleachtais éifeachtacha agus éifeachtúla atá dírithe ar dhaltaí a sheachadadh a fhreastalaíonn ar dhaltaí, a dtuismitheoirí agus a scoileanna ar an mbealach is fearr.
- Dearadh córas, smaointeoireacht chruthaitheach agus cultúr nuálach a úsáid chun feabhas a chur ar cháilíocht na seirbhísí a sheachadtar agus úsáid na teicneolaíochta digití a uasmhéadú.
- A chinntiú go bhfuil na scileanna, an t-eolas, na huirlisí agus an trealamh ag an bhfoireann chun a gcuid oibre a dhéanamh.
- Cumas pleanála straitéisí a fheabhsú.
- Monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmíocht fhoriomlán, foghlaim agus feabhsú, agus gealltanas a thabhairt d'fheabhsú cáilíochta leanúnach.

4.4.4 Suíomh Gréasáin a Athdhearadh

Tá suíomh gréasáin ag CNOS a sholáthraíonn méid mór eolais do mhúinteoirí, do scoileanna agus do thuismitheoirí, lena n-áirítear acmhainní agus tacaíochtaí a bhaineann leis na grúpaí éagsúla seo, eolas faoi ranganna speisialta, taighde, beartas agus foilseacháin a bhaineann leis an earnáil oideachais speisialta.

Cuireadh tús le hathdhearadh shuíomh gréasáin CNOS i mí na Samhna 2023 tar éis don Údarás Náisiúnta Míchumais athbhreithniú a dhéanamh air. Leagadh amach roinnt moltaí, lena n-áirítear gur cheart go mbeadh an suíomh inrochtana ar gach gléas agus go gcomhlíonfadh sé treoirlínte inrochtaineachta ábhar gréasáin (WCAG). Bhain an tionscadal seo le mapáil an ábhair go léir agus catalógú raon taithí úsáideora sula ndearnadh tairiscint le haghaidh suíomh gréasáin athdheartha nua, bunaithe ar an dea-chleachtas idirnáisiúnta.

Ceapadh bainisteoir tionscadail trí chreat na hOifige um Sholáthar Rialtais go déanach in 2023 agus faoi Aibreán 2024, bhí measúnú críochnúil ar na riachtanais críochnaithe aige chun an freastal is fearr a dhéanamh ar úsáideoirí an tsuímh. Rinneadh plé le páirtithe leasmhara CNOS, inmheánacha agus seachtracha, d'fhonn freastal ar na riachtanais agus na hionchais uile.

Leag an bainisteoir tionscadail sraith chuimsitheach sonraíochtaí amach ansin do shuíomh gréasáin nua-aimseartha, ag díriú ar chritéir amhail dea-chleachtas, inrochtaineacht, bainistíocht faisnéise agus ábhair, agus cuireann siad seo go léir an t-úsáideoir i gcroílár sheirbhísí CNOS. Tá obair ar siúl ar acmhainní a fhostú chun an suíomh gréasáin a thógáil de réir na sonraíochta.

4.5 Rialachas Corparáideach agus Cód Cleachtais

Cuspóir - Comhlíonadh le reachtaíocht rialachais, riaracháin, airgeadais agus dlí, agus treoirlínte a chinntiú chun éifeachtúlachtaí a bharrfheabhsú agus leanúint de cheanglais reachtúla uile a chomhlíonadh.

4.5.1 Réamhrá

Ghlac an Bord leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016 Ní mór do gach gníomhaireacht cloí lena ceanglais iomlána, lena n-áirítear iarscríbhinní le déanaí, luach saothair agus cothromaíocht inscne, éagsúlacht agus ionchuimsiú. I Mír 4.5.10, tugtar sonraí faoi na dearbhuithe ar chomhlíonadh an chóid ag CNOS.

4.5.2 Bainistíocht Feidhmíochta

Clúdaíonn an Ráiteas Straitéise an tréimhse 2023-26. I mí na Nollag 2023, rinne Comhairle CNOS plean oibre bliantúil do 2024 a fhorbairt agus a cheadú, bunaithe ar an straitéis agus rinneadh athbhreithniú ráithiúil ar an dul chun cinn, mar aon leis na rioscaí gaolmhara. Chomhaontaigh an Chomhairle clár riosca do 2024 freisin agus cuireann sé seo bonn agus taca leis an maoirseacht a dhéantar ar obair CNOS.

Comhaontaíodh an Comhaontú Seachadta Feidhmíochta 2024 leis an Roinn Oideachais i rith na bliana agus leanann an rannpháirtíocht leis an Roinn ar aghaidh maidir le monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn i gcoinne a chur i bhfeidhm.

4.5.3 Córas Rialaithe Inmheánaigh CNOS

Tá Comhairle CNOS freagrach as a chinntiú go gcoimeádtar agus go n-oibrítear córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh i gcomhréir leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) agus as athbhreithniú bliantúil a dhéanamh ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha, lena n-áirítear rialuithe airgeadais, oibríochtúla agus comhlíontachta agus próisis agus nósanna imeachta bainistíochta riosca.

Bhí an córas rialaithe inmheánaigh, atá ag teacht leis an treoir a d’eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, i bhfeidhm in CNOS don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2024 agus suas go dtí dáta faofa na ráiteas airgeadais. Tá deimhniú ar an athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht Ráiteas Rialaithe Inmheánaigh CNOS in 2024 ar fáil i gcuntais iniúchta na heagraíochta, a fhoilsítear ar leithligh.

4.5.4 Rialachas agus Comhlíonadh Airgeadais

Cuntais Bhliantúla

Déanann an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste iniúchadh ar chuntais bhliantúla CNOS agus, i ndiaidh an iniúchta sin, cuirtear faoi bhráid an Aire iad agus leagtar faoi bhráid an Oireachtais iad sula bhfoilsítear ar shuíomh gréasáin CNOS iad. Cuirtear na cuntais bhliantúla i láthair agus foilsítear ar leithligh ón tuarascáil seo iad. Foilsíodh cuntais 2023 ar an suíomh gréasáin in 2024.

Táthar ag súil go gcuirfear cuntais bhliantúla 2024 faoi bhráid an Aire in 2025 go dtí go mbeidh an t-iniúchadh críochnaithe.

Iniúchóireacht

Tá feidhm iniúchóireachta inmheánaí bunaithe ag CNOS agus cairt iniúchóireachta inmheánaí comhaontaithe aige. Tá coiste iniúchóireachta agus riosca (CIR) ceaptha ag an gComhairle le téarmaí tagartha comhaontaithe, lena n-áirítear maoirseacht ar an bhfeidhm iniúchóireachta inmheánaí, bainistíocht riosca agus athbhreithniú ar na dréachtchuntais bhliantúla.

Comhlíonadh Cánach agus Rialála

Ní raibh aon chumarsáid ann maidir le neamhchomhlíonadh ceanglais údarás rialála nó cánach ar aon ábhar. Níl CNOS ar an eolas faoi aon neamhchomhlíonadh iarbhír nó neamhchomhlíonadh féideartha dlíthe nó rialachán a d’fhéadfadh difear a dhéanamh dá ráitis airgeadais.

4.5.5 Cosaint Sonraí

Rinne CNOS deich n-iarratas rochtana ó ábhair sonraí in 2024, i gcomhréir leis an Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (RGCS) agus Ráiteas Cosanta Sonraí na heagraíochta ag NCSE.ie[8]. Tá beartas cosanta sonraí agus nósanna imeachta cosanta sonraí CNOS faoi réir iniúchadh inmheánach leanúnach faoi láthair agus tá athbhreithniú ar an mbeartas cosanta sonraí le críochnú in 2025.

Tuairiscíodh sárú sonraí amháin don Choimisinéir Cosanta Sonraí in 2024. Tuairiscíodh 42 teagmhas sonraí ísealriosca do 2024 chuig oifigeach cosanta sonraí CNOS. Bhain an chuid ba mhó díobh le dhá shaincheist: sonraí a sheoladh trí thimpiste chuig faighteoir neamhbheartaithe nó an ceangaltán mícheart a chur leis trí thimpiste. I ngach cás, glacadh céimeanna maolaitheacha agus measadh go raibh an leibhéal riosca íseal go fíor-íseal. Is gné shuntasach de chlár ionduchtaithe CNOS anois í cosaint sonraí agus pléadh í mar chuid de sheisiún oiliúna foirne le linn chomhdháil foirne 2024.

4.5.6 Sainordú um Ghníomhú ar son na hAeráide

Tá CNOS tiomanta fós don chlár oibre Glas mar atá leagtha amach i sainordú um ghníomhú ar son na haeráide 2023. Leanann sé de mheasúnú a dhéanamh ar an mbealach is fearr chun na huirlisí atá ar fáil dó a úsáid chun comhlíonadh a fheabhsú tuilleadh.

---

8. http://www.ncse.ie/ncse-data-protection

Tá achoimre ar chomhlíonadh 2024 leagtha amach thíos.

Spriocanna CNOS

De réir na tuarascála ar phríomhtháscairí, tá CNOS ar an mbóthar ceart chun astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú 51% agus éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú 50% faoi 2030. Tá na méadrachtaí seo bainte amach aige agus tá sé ag iarraidh iad a shárú trí phleanáil chúramach, trí shonraí a úsáid chun bonn eolais a chur faoi chinntí agus tríd an úsáid is fearr a bhaint as na hacmhainní atá ar fáil, de réir threochlár gníomhaíochta aeráide CNOS. Leanann an eagraíocht de shonraí a bhailiú agus a mheasúnú agus athbhreithniú a dhéanamh ar an mbealach is fearr chun na hathruithe is gá a chur i bhfeidhm chun na spriocanna atá leagtha síos a bhaint amach.

Daoine CNOS

Tá foireann Ghlas bunaithe ag CNOS chun a chinntiú go bhfanfaidh an clár oibre Glas i dtús cadhnaíochta na cinnteoireachta. Tá an tsinsearacht ag na príomhghníomhaithe atá riachtanach chun cinntí buiséid, pearsanra agus gnó a dhéanamh sa chaoi is go leanann an eagraíocht spriocanna ÚFIÉ go réamhghníomhach. Is é an Seaimpín Glas an Ceann tacaíochta daoine, forbartha agus claochlaithe in CNOS agus is é an tOifigeach Feidhmíochta Fuinnimh atá ina cheann ar an bhfoireann saoráidí.

Tá 35 suíomh á n-oibriú ag CNOS ar fud na tíre, gan é a bheith ina phríomhthionónta iontu. Tá an eagraíocht ag iarraidh ball foirne a chur ar bhoird bhainistíochta éagsúla ar fud na suíomhanna seo ionas gur féidir a guth a chloisteáil níos fearr.

Tá an fhoireann tar éis na hoiliúna Glaise is oiriúnaí do riachtanais uathúla eagraíochtúla CNOS a aithint agus tá siad i mbun sceideal oiliúna a chur le chéile do bhaill foirne Ghlasa.

D'éirigh le CNOS rannpháirtíocht na foirne a chinntiú agus iad a spreagadh chun a n-iompar a oiriúnú lena chinntiú go nglactar le dea-chleachtais inbhuanaitheachta agus go gcomhlíontar iad. Baineadh é seo amach trí leas a bhaint as réimse leathan uirlisí, go háirithe ríomhphoist, nuachtlitir ráithiúil foirne agus comharthaíocht ar fud na bhfoirgneamh, na hoifigí a dhúnadh i rith na Nollag agus na coigiltis fuinnimh a rinneadh le linn na tréimhse sin a chur in iúl don fhoireann, ag cur béime ar na difríochtaí fíor-réadacha atá ag a ngníomhartha ar ár n-úsáid fuinnimh.

Bealaí Oibre CNOS

Leanann CNOS ar aghaidh ag dearbhú a thiomantas leanúnach maidir le dícharbónú agus éifeachtúlacht fuinnimh i gcomhréir leis na spriocanna a leagtar amach san Acht um Ghníomhú Aeráide agus um Fhorbairt Ísealcharbóin (Leasú) 2021. Is léir é seo ó thuairisciú agus anailís shoiléir, gonta, éasca le leanúint CNOS ina thuarascáil bhliantúil is déanaí ar a astaíochtaí gás ceaptha teasa, a dhul chun cinn maidir le cur i bhfeidhm an tsainordaithe, chomh maith leis na gníomhaíochtaí inbhuanaithe a rinneadh go dtí seo. Leanann CNOS ar aghaidh ag cloí leis na ceanglais atá leagtha amach i gciorclán 1/2020.

Rinneadh athbhreithniú ar úsáid pháipéirbhunaithe agus rinneadh meastóireacht ar bhogadh i dtreo an digitithe. Is é an digitiú an cur chuige réamhshocraithe do chuid mhór den eagraíocht, agus tá córas digiteach atá oiriúnach don chuspóir curtha ar fáil agus seisiúin oiliúna beartaithe go rialta.

Is é páipéar athchúrsáilte rogha CNOS agus ordaítear é don cheannoifig mar an rogha réamhshocraithe. Ní mór d'aon fhoireann atá ag lorg páipéir neamh-athchúrsáilte iarratas speisialta a dhéanamh air seo mar thicéad neamhspleách ar an deasc chabhrach. Moltar don fhoireann páipéar athchúrsáilte a ordú nuair is féidir agus cuirtear seo i gcuimhne dóibh le fógra mír aníos atá suite go feiceálach ar an bhfoirm féin.

Ós rud é nach bhfuil CNOS rangaithe mar mhórchomhlacht poiblí, ná nach bhfuil caiteachas fuinnimh níos mó ná €2 mhilliún ag an eagraíocht, oibríonn sí laistigh de threoirlínte ÚFIÉ maidir le forbairt agus cur i bhfeidhm leanúnach clár bainistíochta fuinnimh. Tá réimse leathan beart curtha i bhfeidhm ag CNOS, lena n-áirítear, ach gan a bheith teoranta dóibh:

- Soilsiú a athsholáthar le bolgáin LED.
- Bogearraí a sholáthar a ligeann do shealaíocht deisce a dhéanamh.
- Foireann a athlonnú sa chaoi is go mbeidh a mbonn ailínithe lena réigiún oibre cásanna agus, ar an gcaoi sin, taisteal agus astaíochtaí a laghdú.
- Deireadh a chur le rochtain éasca ar théitheoirí plugála agus an córas téimh á rialú go háitiúil ag líon teoranta foirne agus comharthaíocht ar fud an fhoirgnimh ag spreagadh na foirne chun an duine a théamh seachas an seomra.

Agus earraí, seirbhísí nó oibreacha á soláthar a raibh critéir náisiúnta Soláthair Phoiblí Glas ar fáil ina leith, chuir CNOS iad seo san áireamh i ndoiciméid tairisceana foilsithe do chonarthaí aonair a úsáideann cistí poiblí a raibh luach os cionn na dtairseacha soláthair AE is infheidhme orthu. Tá CNOS tar éis dul níos faide ná sin trí chritéir soláthair Ghlasa a áireamh, nuair is féidir, ina chuid soláthair uile, beag beann ar luach an chonartha.

Ní úsáideann CNOS cupáin, plátaí agus sceanra indiúscartha a thuilleadh in aon cheann dá shaoráidí agus níor sholáthair ná níor thacaigh sé le haon tionscadail tógála in 2024.

Foirgnimh agus Feithiclí CNOS

Spreagtar agus tacaítear le roghanna soghluaisteachta comhroinnte nuair is iomchuí. Tá CNOS sna céimeanna luatha den obair i dtreo an mhairc taistil níos cliste. Tá an léiriú spéise curtha isteach chuig an Údarás Náisiúnta Iompair. D'fhreastail an fhoireann ar an seimineár gréasáin faisnéise ar an marc taistil níos cliste agus tá siad ag bailiú sonraí atá riachtanach chun an fhoirm iarratais a chur isteach. Idir an dá linn, tá CNOS ag féachaint ar an mbealach is fearr chun bearta a chur i bhfeidhm atá oiriúnach d'eagraíocht a bhfuil a riachtanais shonracha féin aici, ag díriú ar na bearta sin a bhfuil an tionchar is mó acu ar dtús. Tá laghdú comhréireach déanta ag CNOS ar an spás páirceála atá ar fáil do bhaill foirne, tá infheistíocht déanta i mbogearraí chun ligean don fhoireann na spásanna sin a roinnt níos fearr, spreagtar carr-roinnt agus tá athscrúdú á dhéanamh aige ar an indéantacht/an dóchúlacht go nglacfar le racaí rothair a úsáid.

Tomhaltas Deiridh Iomlán – Mar a Tuairiscíodh in 2024

Cineál Fuinnimh Aonaid	2022	2021
Leictreachas MWh	359	317
MWh Teirmeach	193	193
Iomlán MWh	552	510

Tuairiscíodh méadú 8.2% do 2023, rud a léiríonn leathnú eagraíochtúil agus foirne CNOS.

Fíor 29: Ídiú Fuinnimh CNOS 2022-24

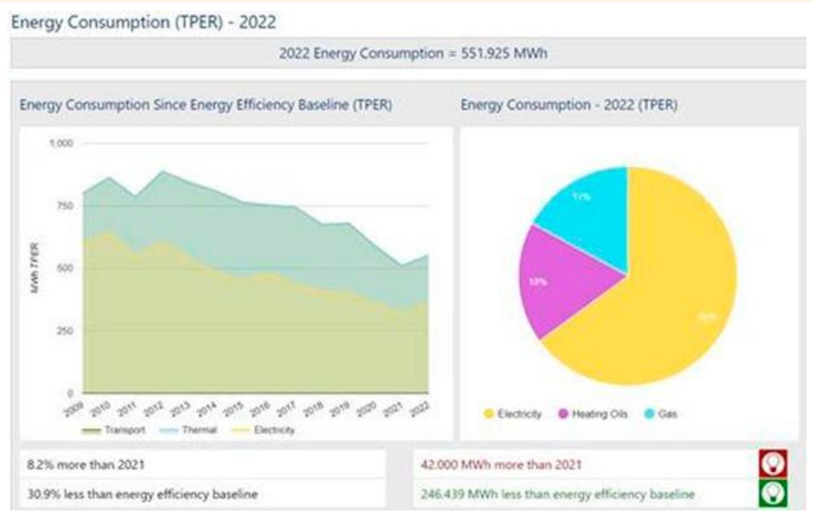

Astaíochtaí CO_2 a bhaineann le fuinneamh – Mar a Tuairiscíodh in 2024

Aonaid:	2022	2021
kgCO_2	100,967	98,118

Tuairiscíodh méadú 2.9% do 2023, rud a léiríonn leathnú eagraíochtúil agus foirne CNOS.

Fíor 30: Astaíochtaí CO_2 a bhaineann le Fuinneamh CNOS (2022)

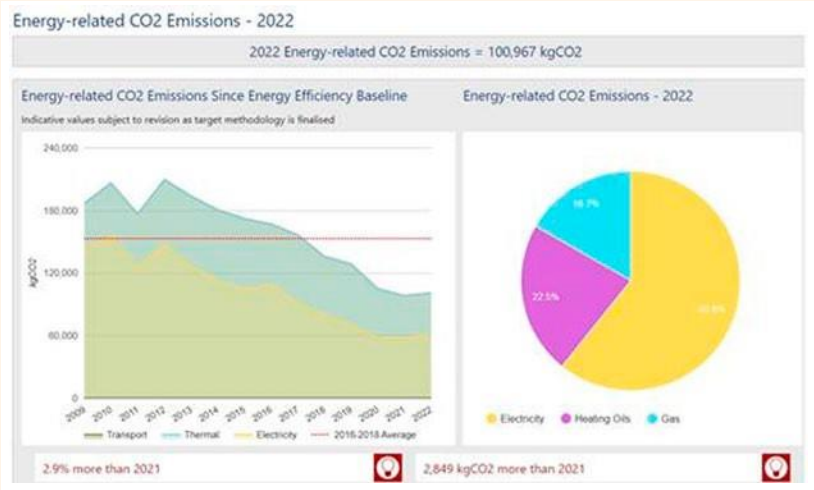

Tá plean cuimsitheach ag CNOS chun a chinntiú go bhfuil an stoc foirgnimh oiriúnach do scála na heagraíochta. Cinntíonn sé go n-úsáidtear na spásanna a bhfreastalaíonn sé orthu de réir a n-acmhainn iomláine trí fhoireann agus a suíomhanna réamh-mheasta a thuar. Déantar bainistíocht dá réir ar stoc foirgnimh agus tugtar seomraí ar ais nuair is féidir. Ceannaíodh feidhmchlár bogearraí chun a chinntiú go ndéantar sealaíocht deisce a bharrfheabhsú agus a bhainistiú go éifeachtach, agus ceannaíodh deasca nua atá níos lú ionas ionas gur féidir líon níos mó díobh a úsáid laistigh de spás áirithe agus oifigí á n-athchumrú le haghaidh foireann bhreise.

4.5.7 Soláthar CNOS

Beartas Soláthair CNOS

Tá beartas an Rialtais maidir le soláthar poiblí á chur i bhfeidhm i CNOS, mar aon le cloí le rialacha agus nósanna imeachta an chóid chaiteachais phoiblí. Tá nuashonruithe ionchorpraithe i leith reachtaíochta agus ciorcláin ábhartha – lena n-áirítear ciorclán 05/2023 agus ríomhfhoirmeacha a úsáidtear i ríomhthairiscintí, mar a leagtar amach faoin Rialachán nua (AE) 2019/1780, arna leasú ina dhiaidh sin le (AE) 2022/2303. In 2024, lean CNOS de mhonatóireacht inmheánach a dhéanamh ar sholáthar mar aon le hathbhreithniú agus maoirseacht fheabhsaithe a dhéanamh ar nósanna imeachta; ina theannta sin, cuireadh treoir nuashonraithe ar fáil ag ionduchtú agus oiliúint do bhaill foirne i róil soláthair.

Baineann CNOS leas as socruithe seirbhísí comhroinnte agus conarthaí tarraingthe anuas lárnacha, lena n-áirítear, nuair is féidir, iad siúd atá bunaithe ag an Oifig um Sholáthar Rialtais agus Oifig Phríomhoifigeach Faisnéise an Rialtais.

Rinneadh plean soláthair chorparáidigh na heagraíochta a nuashonrú in 2024.

Soláthar Glas

Is próiseas é Soláthar Poiblí Glas ina ndéanann comhlachtaí poiblí iarracht earraí, seirbhísí nó oibreacha a fhoinsiú a bhfuil tionchar comhshaoil laghdaithe acu ar feadh a saolré. Tá freagracht ar CNOS próisis soláthar glas a chur chun cinn agus a chur i bhfeidhm i soláthar ábhartha earraí agus seirbhísí agus nuair is féidir, leanann sé an

treoir a d'fhoilsigh an Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil i Meán Fómhair 2021 agus a chuimsíonn cuardach critéar GPP na hOifige um Sholáthar Rialtais, uirlis ar líne a shainaithníonn critéir ábhartha le cur san áireamh i sonraíochtaí soláthair.

In 2024, chuir CNOS critéir soláthair ghlasa san áireamh i seacht bpróiseas soláthair le haghaidh earraí agus seirbhísí os cionn €25,000. Bhain na gníomhaíochtaí seo le tomhaltáin TF, forbairt bogearraí, ceadúnais bogearraí agus seirbhísí gairmiúla.

4.5.8 Beartas agus Nósanna Imeachta CNOS um Chumhdach Leanaí

Tá nósanna imeachta agus treoirlínte foirne maidir le cúrsaí cosanta agus leasa leanaí forbartha ag CNOS mar chuid de na ceanglais a achtaíodh in 2017 faoin Acht um Leanaí ar dtús, 2015. Tá treoirlínte CNOS ar fáil ag www.ncse.ie[9].

Rinneadh Ráiteas agus nósanna imeachta um Chosaint Leanaí CNOS a nuashonrú in 2024. Rinneadh aon ábhair a cuireadh faoi bhráid CNOS in 2024 a phróiseáil de réir a nósanna imeachta féin.

4.5.9 Nochtuithe Cosanta

Dhréachtaigh CNOS beartas agus nósanna imeachta athbhreithnithe chun déileáil le nochtuithe cosanta i gcomhréir leis an Acht um Nochtuithe Cosanta, 2014, arna leasú ag an Acht um Nochtuithe Cosanta (Leasú), 2022. Foilsíodh an beartas athbhreithnithe i R2, 2024.

Níor ardaíodh aon saincheisteanna faoin mbeartas seo in 2024.

4.5.10 Comhlíonadh le míreanna eile faoin gCód Cleachtais

Treoirlínte Pá an Rialtais - Foireann CNOS

Tá tuarastail iníoctha leis an bpríomhoifigeach feidhmiúcháin agus le gach fostaí i gcomhréir le beartas an Rialtais.

Diúscairt Sócmhainní

Tá diúscairt sócmhainní ag CNOS go hiomlán i gcomhréir leis na ceanglais atá leagtha síos sa Chód Cleachtais.

An tAcht um Brústocaireacht a Rialáil, 2015.

Is oifigeach poiblí ainmnithe faoin Acht seo príomhfheidhmeannach CNOS.

Beartas Taistil CNOS

Tá beartas an Rialtais maidir le taisteal gnó á chomhlíonadh i ngach slí. Tá a pholasaí agus a nósanna imeachta taistil forbartha agus á gcothabháil ag CNOS i gcomhréir le ceanglais an Rialtais.

9. www.ncse.ie

4.6 Comhairle CNOS

Cuspóir - Comhlíonadh le reachtaíocht rialachais, riaracháin, airgeadais agus dlí, agus treoirlínte a chinntiú chun éifeachtúlachtaí a bharrfheabhsú agus leanúint de cheanglais reachtúla uile a chomhlíonadh.

Comhaltaí Chomhairle CNOS: Sraith chúl (ó chlé go deas): Caroline Quinn, Eamon Clavin, Diarmuid Dullaghan, Peter Archer, Dharragh Hunt, Angela O'Neill. Líne Thosaigh: Pat Goff, Yvonne Kennedy, Fergal Lynch, Deirbhile NicCraith, Michael Redmond, Eileen Daly.
Intlis: Caitríona Crowe

Is í an Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta údarás rialachais na heagraíochta. Is é an tAire Oideachais a cheapann an Chomhairle faoi Alt 21 d'Acht EPSEN, 2004. Tá an Chomhairle, a bhfuil a feidhmeanna leagtha amach in alt 20 den Acht, cuntasach don Aire Oideachais agus freagrach as dea-rialachas a chinntiú. Tá obair agus freagrachtaí na Comhairle leagtha amach san Acht EPSEN agus sa Treoir um Rialachas Corparáideach do Chomhaltaí na Comhairle, ina leagtar amach go sonrach na hábhair atá forchoimeádta don Chomhairle. Tugtar tuilleadh eolais faoi ghnó agus dualgais na Comhairle i dTéarmaí Tagartha agus i mBuan-Orduithe na Comhairle.
I measc na mbuanmhíreanna arna mbreithniú ag an gComhairle, tá:

- dearbhú leasanna
- tuairiscí ó choistí
- tuarascálacha airgeadais / cuntais bhainistíochta
- tuarascáil feidhmíochta
- nithe forchoimeádta, agus
- athbhreithniú ar rioscaí a bhaineann le CNOS.

Thosaigh téarma oifige na Comhairle seo an 1 Eanáir 2023 agus maireann sé ar feadh ceithre bliana go dtí 2026. Athcheapadh seachtar ball ón gcomhairle roimhe seo don dara téarma. Ceapadh an cathaoirleach agus na gnáthchomhaltaí eile in 2023.

Tá an Chomhairle freagrach as an bplean bliantúil agus as na ráitis airgeadais a ullmhú. Deimhnítear i gcuntais bhliantúla iniúchta a fhoilsítear ar leithligh go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíor agus cothrom ar fheidhmíocht agus ar staid airgeadais CNOS in 2024.

Mar a cheanglaítear faoin gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, rinne an Chomhairle athbhreithniú ar a feidhmíocht bhliantúil agus ar fheidhmíocht a coistí i rith na bliana.

Tháinig an Chomhairle le chéile seacht n-uaire in 2024. Tá sonraí faoi chomhaltaí aonair agus a dtinreamh ar fáil i dTábla 15.

Tábla 15: Ballraíocht Chomhairle CNOS in 2024

Ainm	Sonraí	Freastal[10]
An Dr Fergal Lynch, Cathaoirleach	Ceannaire Sinsearach i Rannpháirtíocht Rialtais agus Beartais Phoiblí, Ollscoil na Gaillimhe	7
Pat Goff*, leaschathaoirleach	Iar-uachtarán agus leas-phríomhoifigeach feidhmiúcháin, Líonra Phríomhoidí Bunscoile na hÉireann (IPPN)	7
An Dr Peter Archer*	Iar-phríomhoifigeach feidhmiúcháin, Ionad Taighde Oideachais	7
Eamon Clavin*	Iar-chigire roinne sa Roinn Oideachais (DE)	7
Catherine Cross	Bainisteoir Seirbhísí, Comhairle Náisiúnta na dTuistí	4
Eileen Daly*	Oifigeach míchumais oideachais bhreise agus ardoideachais agus cleachtóir treorach gairme	6
Diarmuid Dullaghan	Roinnchigire, Cigireacht na Roinne Oideachais	6
Dharragh Hunt*	Comhairleoir sinsearach beartais agus gnóthaí poiblí, Údarás Náisiúnta Míchumais	6
An Dr Yvonne Kennedy	Síceolaí sinsearach, An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais	6
An Dr Deirbhile Nic Craith*	Iar-Ar-Rúnaí cúnta agus stiúrthóir oideachais agus taighde le Cumann Múinteoirí Éireann (INTO) agus ollamh cúnta i Scoil na Teangacha, na Litearthachta agus an Oideachais Luath-Óige, Institiúid Oideachais OCBÁC.	7
Angela O'Neill*	Speisialtóir náisiúnta míchumais, foireann oibríochtaí pobail FSS	7

10

Ainm	Sonraí	Freastal[10]
Caroline Quinn	Príomhoide ar scor, Scoil Mhuire na Dea-Chomhairle (Cailíní), Baile Sheáin, Cill Iníon Léinín, agus ball de Chomhairle Náisiúnta IPPN	6
An Dr Michael Redmond	Ard-rúnaí cúnta um thaighde, forbairt agus oiliúint, Comhlacht Bainistíochta Comhpháirteach	7

Tá an dara téarma as a chéile ar an gComhairle á dhéanamh ag na comhaltai sin a bhfuil reiltin (*) in aice lena n-ainm.

4.6.1 Coistí na Comhairle

Is iad seo a leanas na cúig choiste a cheap an Chomhairle faoi Alt 33 d'Acht EPSEN, 2004:

- An Coiste Iniúchóireachta agus Riosca (CIR)
- Airgeadas
- An Coiste um Fheidhmíocht an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin
- Taighde
- An Coiste Straitéise agus Beartais

Tuairiscíonn gach foireann de réir a téarmaí tagartha agus a dtreoirlínte rialachais arna gcinneadh ag an gComhairle. Fónann comhaltaí ar choiste amháin nó níos mó ná sin. I gcás an Choiste Iniúchóireachta & Riosca, tá Cathaoirleach seachtrach ceaptha ag an gComhairle a bhfuil taithí ábhartha aige.

Tá triúr ball den Chomhairle ar CIR, mar aon le Cathaoirleach seachtrach. Is é ról an ná tacaíocht a thabhairt do Chomhairle CNOS ina freagrachtaí as saincheisteanna riosca, rialaithe agus rialachais trí athbhreithniú a dhéanamh ar chuimsitheacht na ndearbhuithe chun riachtanais dearbhaithe na Comhairle a chomhlíonadh agus trí athbhreithniú a dhéanamh ar iontaofacht agus sláine na ndearbhuithe sin. Tá CIR neamhspleách i bhfeidhmiú a chuid feidhmeanna agus a fhreagrachtaí agus i gcinneadh agus i monatóireacht a chláir oibre. Níl sé faoi réir treorach nó rialaithe ó aon pháirtí eile a d'fhéadfadh cur isteach ar chomhlíonadh a chuid feidhmeanna. Tagann sé le chéile ceithre huaire ar a laghad sa bhliain agus scaiptear miontuairiscí ar chomhaltaí uile na Comhairle. Tuairiscíonn an Coiste don Chomhairle tar éis gach cruinnithe de chuid an Choiste. Is iad Lisa Campbell (Cathaoirleach), Peter Archer, Pat Goff agus Deirbhile Nic Craith comhaltaí an choiste. Tháinig sé le chéile cúig huaire in 2024.

An Coiste Iniúchóireachta agus Riosca (5 chruinniú)	Tinreamh
Lisa Campbell, cathaoirleach	5
Deirbhile Nic Craith	5
Peter Archer	5
Pat Goff	5

Is é ról choiste feidhmíochta an phríomhfheidhmeannaigh athbhreithniú a dhéanamh ar fheidhmíocht an phríomhfheidhmeannaigh i gcomparáid le plean gnó na heagraíochta. Buaileann sé le chéile faoi dhó sa bhliain ar a laghad agus tháinig sé le chéile faoi dhó in 2024. Tá ballraíocht agus tinreamh an choiste leagtha amach thíos.

Feidhmíocht an Phríomhfheidhmeannaigh (2 chruinniú)	Tinreamh
Fergal Lynch, Cathaoirleach	2
Peter Archer	2
Pat Goff	2

Tá ceathrar comhaltaí Comhairle ar an gcoiste airgeadais. Is é ról an choiste ná an Chomhairle a thabhairt cothrom le dáta agus comhairle a chur uirthi maidir lena staid airgeadais, comhairle a chur ar fáil chomh maith le tuairisciú agus moltaí a dhéanamh chun tacú le cinnteoireacht airgeadais na Comhairle. Tháinig sé le chéile 6 huaire in 2024. Tá Tinreamh agus Ballraíocht an choiste leagtha amach thíos.

Airgeadas (6chruinniú)	Tinreamh
Deirbhile Nic Craith, cathaoirleach	6
Caroline Quinn	3
Eileen Daly	3
Diarmuid Dullaghan	5

Tá ceathrar comhaltaí Comhairle ar an gcoiste taighde. Tugann an Coiste Taighde comhairle don Chomhairle maidir leis an mbeartas agus leis an gclár taighde agus cuireann sé ionchur saineolach iomchuí le forbairt straitéiseach bheartas taighde na Comhairle, lena n-áirítear a clár taighde ilbhliantúil. Tháinig sé le chéile 6 huaire in 2024.

Taighde (3 chruinniú)	Tinreamh
Peter Archer, cathaoirleach	3
Dharragh Hunt	3
Catherine Cross	3
Yvonne Kennedy	1

Tá ceathrar comhaltaí Comhairle ar an gcoiste straitéise agus beartais. Is é ról an choiste seo ná ionchur cuí a dhéanamh maidir le comhairle beartais agus gníomhaíochtaí straitéiseacha leanúnacha CNOS a fhorbairt. Bhuail sé le chéile faoi dhó in 2024.

Straitéis agus Beartas (2 chruinniú)	Tinreamh
Pat Goff, cathaoirleach	2
Angela O'Neill	2
Michael Redmond	1
Eamon Clavin	2

4.6.2 Sceideal Feidhmeanna Forchoimeádta agus Tarmligthe

Tá sceideal foirmiúil de nithe sonracha le haghaidh cinneadh aontaithe agus forchoimeádta ag an gComhairle chun a chinntiú go stiúrann agus go rialaíonn sí CNOS i gceart. Tá sceideal toscaireachtaí chuig an bpríomhfheidhmeannach comhaontaithe ag an gComhairle chomh maith.

Nuashonraíodh na sceidil seo i mí Feabhra 2024; tá tuilleadh sonraí ar fáil sna hAguisíní maidir leis an Treoir Rialachais Chorparáidigh do bhaill na Comhairle atá ar fáil ar shuíomh gréasáin CNOS.

4.6.3 Cothromaíocht Inscne na Comhairle

In 2024, ba mhná iad seisear de na 12 ghnáthchomhaltaí i gComhairle CNOS. Tá sé seo i gcomhréir leis an riachtanas cothromaíochta inscne 40%, mar atá leagtha amach san iarscríbhinn nua maidir le cothromaíocht inscne, éagsúlacht agus cuimsiú (2020), atá mar fhorlíonadh ar an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) atá ann cheana féin.

4.6.4 Treoirlínte Pá an Rialtais - Comhairle agus Foireann CNOS

Tá na tuarastail iníoctha leis an bpríomhoifigeach feidhmiúcháin agus le gach fostaí i gcomhréir le beartas an Rialtais. Níl aon táillí stiúrthóirí iníoctha le baill Chomhairle CNOS. Tá sonraí faoi chostais bhaill aonair na Comhairle sa ráiteas airgeadais do 2024, atá foilsithe ar leithligh ón Tuarascáil Bhliantúil seo.

Aguisíní

Aguisín 1 - Soláthar Foirne CNOS

Grád	Foireann sa Ról ag Deireadh 2024
Státseirbhísigh	
Príomhfheidhmeannach	1
Príomhoifigeach	5
Comhordaitheoirí náisiúnta	2
Ceannasaí forbartha náisiúnta	4
Ceannasaí speisialtóra	12
Príomhoifigeach cúnta	10
Teicneoir oideachais	1
Bainisteoirí Foirne	21
Cleachtóirí iompraíochta	4
Teiripeoirí saothair	3
Teiripeoirí urlabhra agus teanga	7
Bainisteoir teiripeoirí	2
Eagraithe Riachtanais Speisialta Oideachais (ERSOnna)	121
Ardoifigigh Feidhmiúcháin	17
Teagascóirí Theanga Chomharthaíochta na hÉireann	5
Oifigeach Riaracháin	1
Oifigigh Feidhmiúcháin	25
Oifigigh chléireachais (lena n-áirítear TCOanna)	**40**
Oifigeach seirbhísí	1
Fo-iomlán (státseirbhísigh)	**282**
Comhairleoirí	**78**
Múinteoir cuartaíochta	**50**

Aguisín 2 - Faisnéis Staitistiúil maidir le Leithdháiltí agus Ranganna Speisialta do na Scoilbhlianta 2013-14 go 2023-24

Faisnéis Staitistiúil do 2013-14 go 2023-24

Soláthraíonn Táblaí A2.1-4 na sonraí treochta do na scoilbhlianta 2013-14 go 2023-24, i leith ghníomhaíocht leithdháilte acmhainní CNOS.

- Tá sonraí maidir le rolluithe scoile speisialta curtha ar fáil ag bunachar sonraí ar líne do bhunscoileanna (POD) na Roinne Oideachais.
- Tá sonraí maidir le leithdháiltí MOS curtha ar fáil ag Rannóg Oideachais Speisialta na Roinne Oideachais.
- Is é an Córas Riaracháin um Oideachas Speisialta de chuid CNOS a chuir na sonraí eile ar fad ar fáil.

Tábla A2.1: Iarratais a fuarthas ó scoileanna le haghaidh rochtain ar acmhainní breise

Cineál Iarratais	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24
Iompar	2,787	3,289	3,423	3,460	3,597	3,847	4,302	4,366[11]	5,417	5,991	6,002
Teicneolaíocht Oiriúnaitheach	2,882	2,928	3,564	4,686	4,157	4,453	5,510	5,481	6,572	7,341	8,606
Líon Iomlán na nIarratas	5,669	6,217	6,987	8,146	7,754	8,300	9,812	9,847	11,989	13,332	14,608

Tábla A2.2: Acmhainní Oideachais Speisialta arna Leithdháileadh ar Scoileanna ag CNOS

Cineál Post	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24
CRS	10,671	11,174	11,984	13,006	14,063	15,030	16,125	17,117	18,113	19,481	21,002
Múinteoireacht Oideachais Speisialta	-	-	-	-	13,395	13,436	13,529	13,620	13,765	14,396	15,142
Scoil Speisialta - múinteoirí	1,060	1,135	1,159	11,979	1,205	1,223	1,231	1,240	1,282	1,340	1,392
Múinteoirí Ranga Speisialta	823	956	1,136	1.304	1,480	1,663	1,865	2,103	2,456	2,919	3,360

11 Taifeadadh líon beag iarratas ar iompar scoile don scoilbhliain 2020-21 i leith na scoilbhliana 2019-20. Dá bhrí sin, tá ró-thuairisciú déanta ar na hiarratais ar iompar in 2019-20 agus tearc-thuairisciú déanta in 2020-21. Baineann sé seo freisin le sonraí a tuairiscíodh don scoilbhliain 2019-20 i dTuarascáil Bhliantúil CNOS do 2020.

Tábla A2.3: Líon na nDaltaí a fhaigheann Tacaíocht i Ranganna Speisialta agus i Socrúcháin Scoile Speisialta

Daltaí	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24
Ranganna speisialta	4,353	4,706	5,472	6,393	7,390	8,410	9,259	10,436	12,289	14,352	16,548
Scoil Speisialta[12]	7,240	7,283	7,468	7,561	7,656	7,722	7,856	7,900	8,158	8,424	8,784

Tábla A2.4: Ranganna Speisialta Bunscoile de réir Cineáil

Bunscoileanna	Líon na Ranganna Speisialta de réir Bliana					
Cineál Ranga	**2015**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Luath-idirghabháil - Uathachas	71	135	133	151	157	158
An tUathachas	482	1,000	1,217	1,463	1,698	1,988
Neamhoird Mhothúchánacha/Iompraíochta	4	7	6	5	5	5
Bodhar/Leathbhodhar	9	13	14	17	16	16
Lagú Éisteachta - Luath-Idirghabháil	1	1	1	1	1	1
Míchumas Foghlama Ginearálta Éadrom	35	39	39	37	37	36
Míchumas Foghlama Ginearálta Meánach	11	23	25	24	28	29
Il-mhíchumais	13	19	23	24	20	21
Dian-Mhíchumas Foghlama Ginearálta	7	9	9	8	8	8
Riachtanais Shonracha Foghlama	13	13	13	13	14	14
Neamhord Forbartha Teanga[13]	59	63	64	64	64	63
Iomlán	**705**	**1,322**	**1,544**	**1,807**	**2,048**	**2,339**

12 Tá difríocht idir na figiúirí a chuirtear i láthair do scoileanna speisialta i dTábla A2.3 agus Tuarascálacha Bliantúla roimhe seo, agus tá daltaí ó dhá scoil ar thug CNOS acmhainní dóibh idir 2012-13 agus 2017-18 san áireamh anois sna hiomláin bhliantúla.

13 Tugadh neamhord teanga agus urlabhra sonrach (SSLD) ar neamhord forbartha teanga (DLD) roimhe seo.

Tábla A2.5: Ranganna Speisialta Iar-bhunscoile de réir Cineáil

Iar-bhunscoil	Líon na Ranganna Speisialta de réir Bliana					
Cineál Ranga	**2015**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
An tUathachas	189	435	524	653	780	902
Neamhoird Mhothúchánacha/Iompraíochta	2	3	3	3	3	3
Bodhar/Leathbhodhar	5	5	5	7	8	8
Míchumas Foghlama Ginearálta Éadrom	11	14	14	14	14	14
Míchumas Foghlama Ginearálta Meánach	25	45	46	49	51	53
Il-mhíchumais	5	12	13	13	14	13
Dian-Mhíchumas Foghlama Ginearálta	0	1	1	1	1	1
Eile					1	1
Dall/ Lagamhairc	0	2	2	2	1	2
Iomlán	**237**	**517**	**608**	**742**	**873**	**997**

Aguisín 3 – Gluais na nAcrainmneacha

ACCS	Cumann na Scoileanna Pobail is Cuimsitheacha
AoN	Measúnú ar Riachtanas
CES	Straitéis Chuimsitheach Fostaíochta
FGL	Forbairt Ghairmiúil Leanúnach
RO	An Roinn Oideachais
DSM	Lámhleabhar Diagnóiseach agus Staitistiúil ar Neamhoird Mheabhrach
EASNIE	An Ghníomhaireacht Eorpach um Riachtanais Speisialta Oideachais agus um Oideachas Ionchuimsitheach
EBD	Suaitheadh mothúchánach/neamhord iompraíochta
ELC	Ionad Luathfhoghlama
EPSEN	An tAcht um Oideachas do Dhaoine a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais Acu, 2004
ERT	Foirne Réigiúnacha Feabhsaithe
FSS	Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte
INTO	Cumann Múinteoirí Éireann
ISTP	Tacaíocht Teiripe Ionscoile
ITE	Oideachas Tosaigh do Mhúinteoirí
CNOS	An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta
NEPS	An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais
OT	Teiripeoir Saothair
PCF	Creatchuraclam na Bunscoile
IAT	Curaclam Teanga na Bunscoile
PMC	Curaclam Matamaitice na Bunscoile
ERSO	Eagraí Riachtanais Speisialta Oideachais
SER	Athbhreithniú Eisceachtúil CRS
SET	Múinteoirí Oideachais Speisialta
SIC	Córas rialaithe inmheánaigh
SIM	An tSamhail Chuimsithe Scoile
CRS	Cúntóir Riachtanas Speisialta
SLT	Teiripeoirí Urlabhra agus Teanga
FGM	Foghlaim Ghairmiúil do Mhúinteoirí
VT	Múinteoir Cuartaíochta

Aguisín 4 - Faisnéis Staitistiúil ar Ranganna Speisialta agus Scoileanna Speisialta

Tábla A4.1: Líon na nDaltaí i Suíomhanna Speisialtóireachta

Scoilbhliain	Ranganna Speisialta	Scoileanna Speisialta*
2023-24	16,553	8,784
2022-23	14,352	8,424
2021-22	12,289	8,158
2020-21	10,436	7,900

* Sonraí san áireamh do Scoileanna Speisialta faoi Thacaíocht CNOS

Tábla A4.2: Ranganna Speisialta agus Áiteanna atá ar Fáil

Scoilbhliain	Ranganna	Áiteanna atá ar fáil
2023-24	2,921	18,082
2022-23	2,549	15,844
2021-22	2,152	13,464
2020-21	1,839	11,580

Tábla A4.3: Ranganna agus Áiteanna Breise

Scoilbhliain	Ranganna Breise	Áiteanna Breise
2023-24	372	2,239
2022-23	397	2,380
2021-22	313	1,884

Tábla A4.4: Iarratais Phróiseáilte - Comparáid Trí Bliana

Cineál	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
Iompar Scoile	4,366	5,417	5,991	6,002
Teicneolaíocht Oiriúnaitheach	5,481	6,572	7,241	8,606
Iomlán	**9,847**	**11,989**	**13,232**	**14,608**

Aguisín 5 - Grafaic Eolais ar Phríomhstaitisticí CNOS

Líon na nDaltaí i Suíomhanna Speisialtóireachta

Scoilbhliain	Ranganna Speisialta	Scoileanna Speisialta*
2023/24	16,553	8,784
2022/23	14,352	8,424
2021/22	12,289	8,158

Ranganna Breise

2023/24	2022/23
372	397

Áiteanna Breise

2023/24	2022/23	2021/22
2,239	2289 (?)	

	2023/24	2022/23	2021/22
Ranganna Speisialta	2921	2549	2152
Áiteanna atá ar Fáil i Ranganna Speisialta	18,082	15,844	13,464

Iarratais a próiseáladh - comparáid 3 bliana

	2023/24	2022/23	2021/22
Iompar Scoile	6,002	5,991	5,417
Teicneolaíocht Oiriúnaitheach	8,606	7,241	6,572
Iomlán	14,608	13,23	11,98

Don Bhliain Féilire 2024

- 5,910 páistí scoile agus 698 naíonáin/páistí réamhscoile a fhaigheann tacaíocht ó mhúinteoirí cuairte
- 3,451 Iarratas ó scoileanna le haghaidh tacaíochta ionscoile
- 5,272 Múinteoirí agus ceannairí scoile ag gabháil do PDL ag ócáid sheachtrach NCSED
- [illegible] seimineáir forbartha gairmiúla ar líne curtha ar fáil

* Sonraí san áireamh do Scoileanna Speisialta faoi Thacaíocht CNOS

© CNOS 2025

An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta

1-2 Sráid an
Mhuilinn Baile
Átha Troim
Co. na Mí

T: 01 6033346

www.ncse.ie